

АУДИТ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Фінальний звіт

Київ - 2021

Зміст

Вступ.....	3
1. Методологія.....	4
2. Загальні відомості	6
3. Огляд РНТД, створених за останні 10 років, за даними ГРБК.....	14
3.1. Міністерство освіти і науки України.....	14
3.2. Національна академія наук України.....	16
3.3. Національна академія медичних наук України	17
3.4. Національна академія педагогічних наук України	19
3.5. Національна академія аграрних наук України.....	20
3.6. Міністерство охорони здоров'я України.....	22
3.7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	23
3.7.1. Державний концерн «Укроборонпром».....	25
3.8. Міністерство внутрішніх справ України.....	26
3.9. Державне космічне агентство України.....	28
3.10. Міністерство юстиції України.....	29
3.11. Інші розпорядники коштів державного бюджету.....	30
4. Огляд РНТД, створених за останні 10 років, за даними ЗВО України.....	34
5. Висновки	38
6. Пропозиції щодо державного сприяння комерціалізації наявних технологій і розробок.....	44
7. Пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового, методичного та інформаційного забезпечення для підвищення результативності комерціалізації технологій і розробок.....	52
Додаток 1 Розподіл РНТД, які розроблені ЗВО за останні 10 років, за галузями та сферами застосування відповідності до типів РНТД.....	54
Додаток 2 Розподіл РНТД, які розроблені науковими установами галузевого спрямування за останні 10 років, за галузями та сферами застосування відповідності до типів РНТД.....	84

Вступ

Науково-технічний прогрес, визнаний у всьому світі як найважливіший чинник економічного зростання, все частіше і в західних, і в українських наукових виданнях пов'язується з поняттям інноваційного процесу.

Це, як справедливо відмітив американський економіст Джеймс Брайт, єдиний в своєму роді процес, який об'єднує науку, техніку, економіку, підприємництво і управління. Він полягає в отриманні нового продукту і тягнеться від зародження ідеї до її комерційної реалізації, охоплюючи таким чином весь комплекс відносин: виробництва, обміну, споживання.

У цих обставинах інновація спочатку націлена на практичний комерційний результат. Сама ідея, що дає поштовх, має меркантильний зміст: це вже не результат «чистої науки», отриманий вченим у вільному, нічим не обмеженому творчому пошуку. У практичній спрямованості інноваційної ідеї і перебуває її приваблива сила для підприємств, що працюють у ринковій економіці.

В умовах модернізації економіки, конкурентоспроможність будь-якої економічної системи забезпечується її здатністю максимально швидко генерувати, відбирати та впроваджувати інновації. За таких умов формування науково-технологічного потенціалу, здатного повноцінно забезпечити взаємодію між наукою, технологіями та промисловістю, набуває особливого значення.

Україна є державою з високим науково-технічним потенціалом, який визначається важливими та унікальними досягненнями в багатьох сферах виробництва та суспільного життя – у розробці нових матеріалів, біотехнології, радіоелектроніці, електрозварюванні, інформатиці тощо. Таким чином, Україна має всі можливості щодо впровадження та розвитку новітніх інноваційних технологій на загальнодержавному рівні з метою їх виведення на міжнародні ринки, але тенденції останніх років свідчать, що у даному напрямку зрушення відбуваються дуже повільно. Оцінка вже наявних результатів науково-технічної діяльності має на меті формування переліку пропозицій для їх впровадження у реальному секторі економіки, а також застосування отриманої інформації з метою уникнення у подальшому дублювання науково-технічних тематик і, відповідно, спрямування фінансових ресурсів на нові дослідження.

1. Методологія

Відповідно до резолюції Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України від 12.11.2020 № 43891/1/1-20 Міністерство освіти і науки України (далі – МОН) спільно з іншими міністерствами, відомствами та національними академіями наук провело аудит наявних технологій і науково-технічних (експериментальних) розробок, створених закладами вищої освіти України (далі – ЗВО), науковими установами, підприємствами, установами та організаціями, які перебувають у сфері їх управління.

На виконання зазначеної резолюції МОН підготувало форми для надання відповідної інформації підприємствами, установами та організаціями, які належать до сфери управління (перебувають у віданні) головних розпорядників бюджетних коштів.

Запропоновані форми для проведення аудиту технологій містили запит на інформацію щодо:

- ✓ виключних та невиключних прав на результати науково-технічної діяльності (далі – РНТД);
- ✓ РНТД, які не є об'єктами виключних/невиключних майнових прав;
- ✓ потенційно охороноздатних РНТД;
- ✓ технологій.

Під час проведення аудиту виявлялись такі **РНТД, які є об'єктами виключних і невиключних майнових прав**, включно з правами на винаходи, промислові зразки, корисні моделі, які наявні в майнових комплексах суб'єктів проведення аудиту технологій.

Під час проведення аудиту виявлялись такі **РНТД, які не є об'єктами виключних прав**:

- ✓ РНТД, які є об'єктами прав третіх осіб і використовуються у господарській діяльності організації за договорами або в інший спосіб відповідно до законодавства;
- ✓ РНТД, які є інформацією, зафіксованою на матеріальному носії з реквізитами, які дають можливість її ідентифікувати (інформація, яка міститься на папері (рукописний або друкований носій інформації), електронному носії (карти пам'яті, флеш-пам'ять), персональному комп'ютері тощо).

Під час проведення аудиту виявлялись такі **потенційно охороноздатні РНТД**:

- ✓ РНТД, на які може бути отриманий охоронний документ у відповідності до законодавства України;
- ✓ РНТД, які є технічною, організаційною або комерційною інформацією, що складає таємницю виробництва (ноу-хау).

Під час проведення аудиту виявлялись **технології, які є об'єктами майнових прав** і які наявні в майнових комплексах суб'єктів, які проводять аудит. Технології та/або їх складові визначаються відповідно до пунктів 10, 11 частини 1

статті 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (Офіційний вісник України, 2006 р., № 40, стор. 65, ст. 2664).

Аудит проводився підприємствами, установами та організаціями будь-якої форми власності, які отримували кошти державного бюджету на проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських або технологічних робіт (далі – власники РНТД).

У листопаді 2020 року МОН розіслало листи ЗВО та науковим установам, що належать до сфери управління МОН, а також центральним органам виконавчої влади, Національній академії наук України та національним галузевим академіям наук України, ДК «Укроборонпром» щодо надання відповідної інформації, отримання і узагальнення якої відбувалось протягом грудня 2020 року – лютого 2021 року.

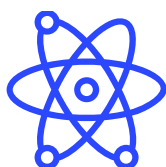
Форми для проведення аудиту технологій містили **запит** на наступний перелік відомостей:

- ✓ Вид та назва результатів науково-технічної діяльності, які є об'єктами виключних прав;
- ✓ Шифр та назва НДДКР;
- ✓ Дата початку та завершення розробки РНТД;
- ✓ Замовник НДДКР та її виконавець (вказати назву підрозділу/відділу/лабораторії і т.п.);
- ✓ Підстава для розробки РНТД (НДДКР, в рамках якої створено РНТД), найменування та реквізити документів, які фіксують факт створення РНТД або придбання прав на нього;
- ✓ Види та номер охоронних документів, назва та реквізити документів, які фіксують факт створення РНТД або придбання прав на нього;
- ✓ Потенційно охоронноздатні РНТД;
- ✓ РНТД, які не є об'єктами виняткових прав;
- ✓ Реквізити технічного документа - носія інформації про РНТД;
- ✓ Автори-розробники РНТД;
- ✓ Споживачі РНТД та сфера його застосування (сфера призначення);
- ✓ Основне призначення РНТД;
- ✓ Джерело фінансування розробки РНТД;
- ✓ Дата взяття (придбання) на баланс кожного РНТД;
- ✓ Початкова вартість кожного РНТД із вказівкою методу проведеної оцінки;
- ✓ Перспективи комерційного використання РНТД;
- ✓ Примітки.

2. Загальні відомості

МОН отримало відповіді від 142 ЗВО всіх форм власності, п'яти академій наук, 37 центральних органів виконавчої влади, у тому числі 9 міністерств, 10 служб та 10 агентств, Державного концерну «Укроборонпром» та Українського інституту національної пам'яті.

За результатами отриманих відповідей сформовано базу даних із **14074** результатів науково-технічної діяльності (далі – РНТД), до яких належать:

8602 РНТД, на які оформлені майнові права;

3255 потенційно охороноздатних РНТД;

2217 технологій.

Розподіл відомостей щодо наявних РНТД за власниками цих РНТД та їх формою представлено на рис.1.

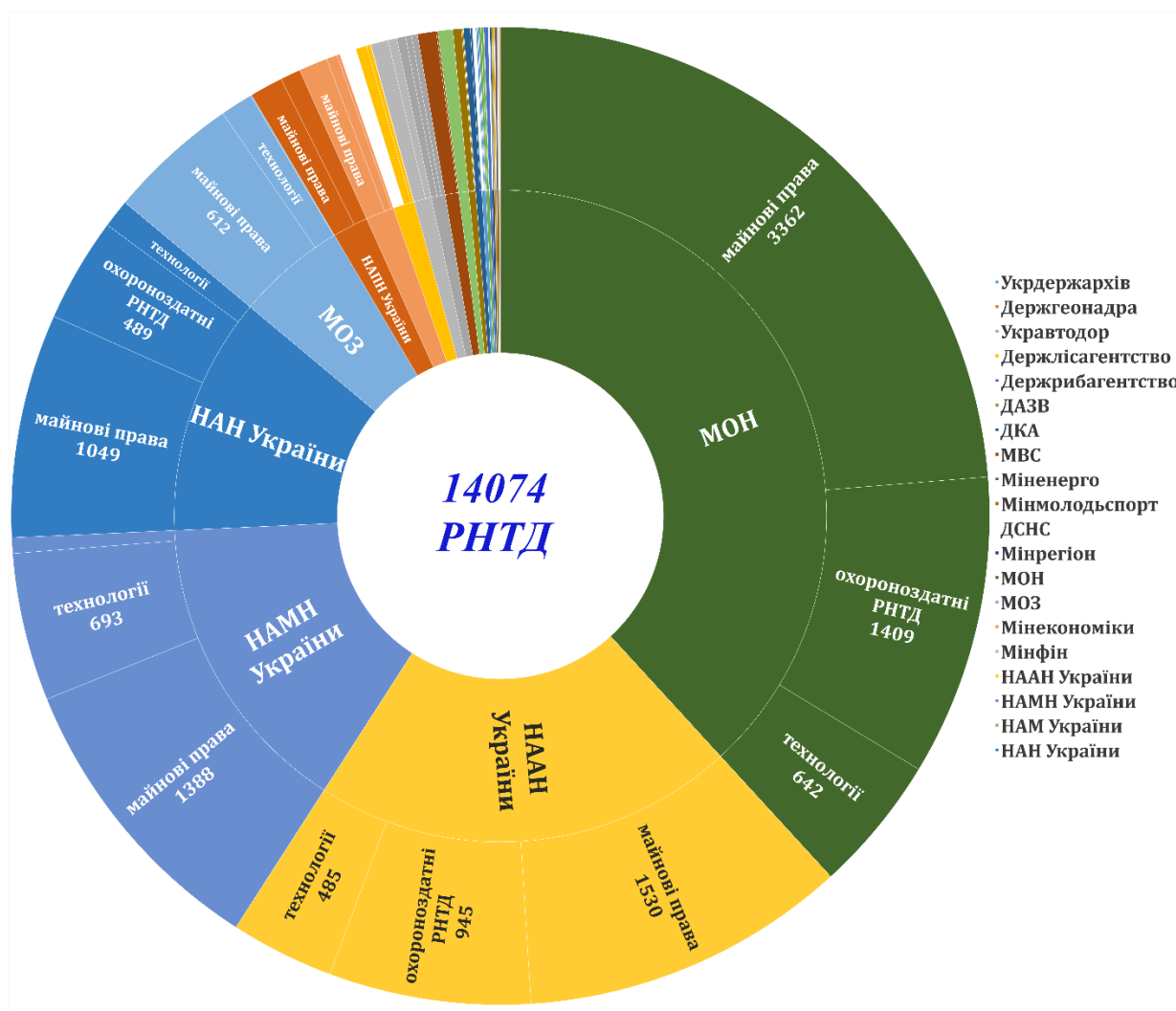

Рисунок 1 – Кількість РНТД, відомості щодо яких надано підприємствами, установами та організаціями різних форм власності та підпорядкування

Відомості про найбільшу кількість РНТД, створених за останні 10 років, надали підприємства, установи та організації **Міністерства освіти і науки України** – 5413 РНТД, **найменшу кількість РНТД** мають підприємства, установи та організації **Державного агентства водних ресурсів України та Державної служби надзвичайних ситуацій** – 2 та 4, відповідно.

Найчисельнішу групу склали **РНТД, на які оформлено майнові права** – **8602** одиниці. Розподіл цієї групи РНТД за розпорядниками коштів державного бюджету представлено на рис. 2, за рівнями готовності¹ – на рис. 3.

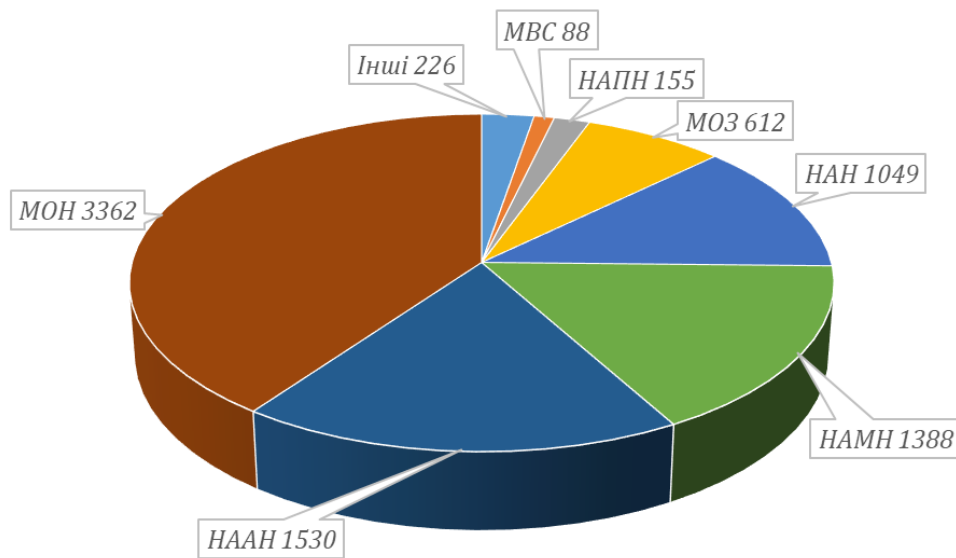

Рисунок 2 – Розподіл РНТД, на які оформлено майнові права, за розпорядниками коштів державного бюджету

Найбільшу кількість РНТД, на які оформлено майнові права, у своїх відомостях зазначили підприємства, установи та організації **Міністерства освіти і науки України** – **3362 одиниці**, **Національної академії аграрних наук України** – **1530 одиниць**, **Національної академії медичних наук України** – **1388 одиниць** та **Національної академії наук України** – **1049 одиниць**. **Найменшу кількість** РНТД цієї групи зазначили підприємства, установи та організації **Міністерства розвитку громад і територій України** – **1 одиниця**, **Державної служби з надзвичайних ситуацій** – **4 одиниці**, **Міністерства молоді та спорту України** – **4 одиниці** та **Державної архівної служби України** – **5 одиниць**.

Усі установи, підприємства та організації у своїх відомостях щодо наявних розробок мали змогу зазначити **рівень їх готовності за класифікатором**

¹ Слід зазначити, що не для всіх РНТД розробники зазначали відповідний рівень готовності, а отже розподіл РНТД за рівнем готовності кількісно може не співпадати із загальною кількістю РНТД, відомості щодо яких було подано розробниками.

Innovation Readiness Level (IRL), який дає можливість потенційному інвестору оцінити стан інноваційної розробки за міжнародною класифікацією і який складається з наступних рівнів (спрощене подання):

IRL 1: винахід або команда з ідеєю;

IRL 2: аналіз комерційних перспектив;

IRL 3: експериментальне дослідження;

IRL 4: розробка основних технологій; бізнес-план;

IRL 5: проектна підтримка конструювання і проектування;

IRL 6: тестування прототипу системи;

IRL 7: обмежене виробництво; повністю укомплектована бізнес-команда;

IRL 8: можливість переходу до повномасштабного виробництва і розповсюдження;

IRL 9: повністю готовий бізнес з відповідною інфраструктурою і персоналом.

Перші три рівня належать до наукової фази, рівні з четвертого по шостий – це технологічна фаза, а із сьомого по дев'ятий є бізнес-фазою. Зрозуміло, що чим вищий рівень інноваційного процесу, тим вищі шанси компанії знайти зацікавленого інвестора.

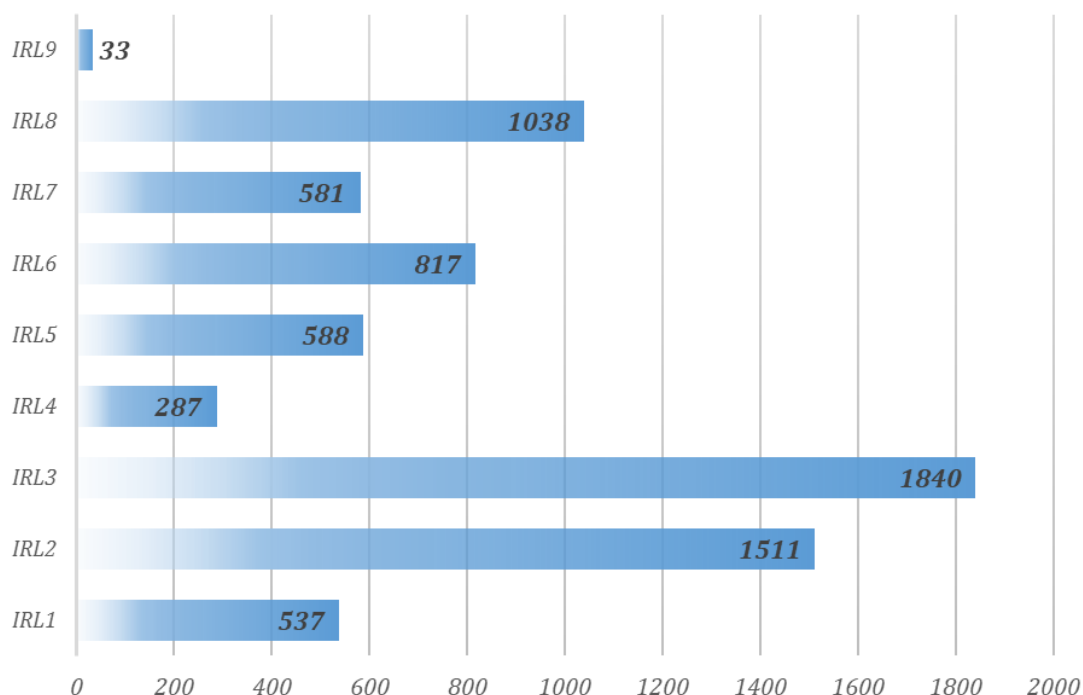

Рисунок 3 – Розподіл РНТД, на які оформлено майнові права, за рівнями готовності

Отже, **найчисельнішу групу** становлять РНТД з рівнями готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) - **1511** одиниць та **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проектних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) - **1840** одиниць, а **найменшу групу** - РНТД з рівнем готовності **IRL9** – зростаючий

ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) - **33** одиниці.

Другою за чисельністю створених за останні 10 років РНТД є **потенційно охороноздатні РНТД** - **3255** одиниць. Розподіл цієї групи РНТД за розпорядниками коштів державного бюджету представлено на рис. 4, за рівнями готовності – на рис. 5.

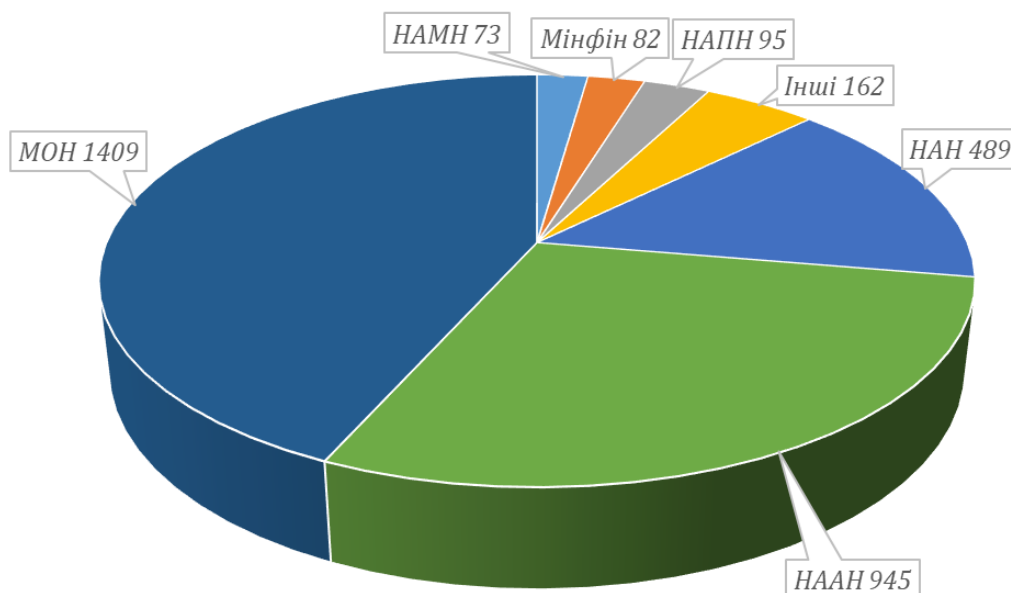

Рисунок 4 – Розподіл потенційно охороноздатних РНТД за розпорядниками коштів державного бюджету

Найбільшу кількість потенційно охороноздатних РНТД задекларували підприємства, установи та організації **Міністерства освіти і науки України** – **1409 РНТД** та Національної академії аграрних наук України – 945 одиниць, **найменшу кількість** мають підприємства, установи та організації **Міністерства енергетики України** та **Державний концерн "Укроборонпром"** – **1 та 4**, відповідно. Також відомості про **5 одиниць** потенційно охороноздатних РНТД подали Державна архівна служба України та Державна служба геології та надр України.

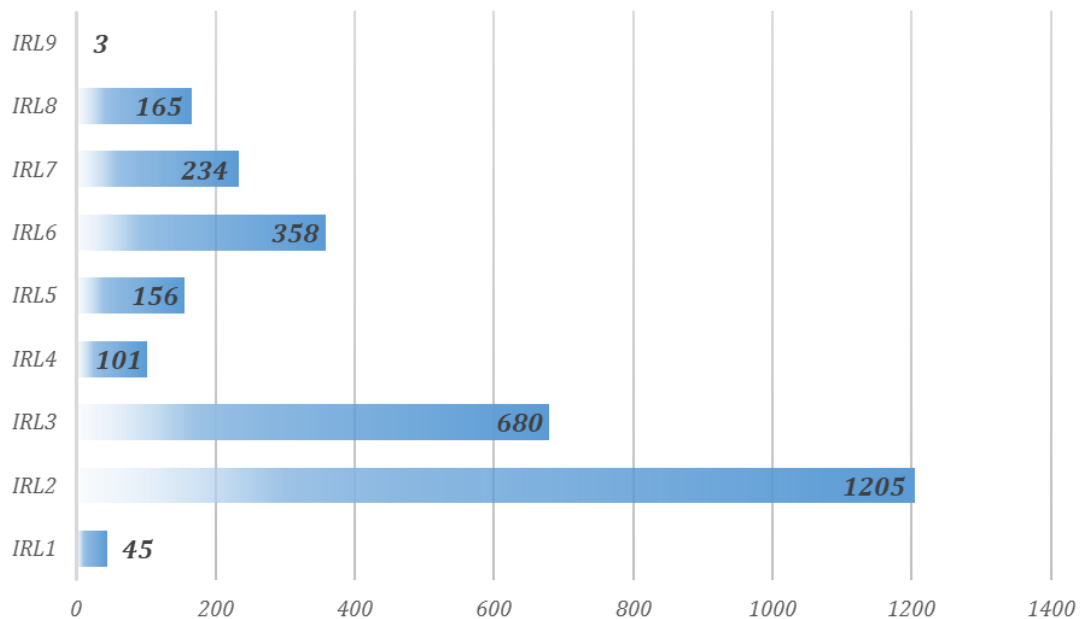

Рисунок 5 – Розподіл потенційно охороноздатних РНТД за рівнями готовності

Найбільшу групу становлять потенційно охороноздатні РНТД з рівнями готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **1205** одиниць та **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **680** одиниць, а **найменшу групу** - потенційно охороноздатні РНТД з рівнями готовності **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) – **3** одиниці та **IRL1** (найнижчий рівень готовності) - наявний винахідник або команда з ідеєю – **45** одиниць.

Найменшою за кількістю є група з відомостями про **технології, які є об'єктами майнових прав** – **2217** одиниць. Розподіл цієї групи РНТД за розпорядниками коштів державного бюджету представлено на рис. 6, за рівнями готовності – на рис. 7.

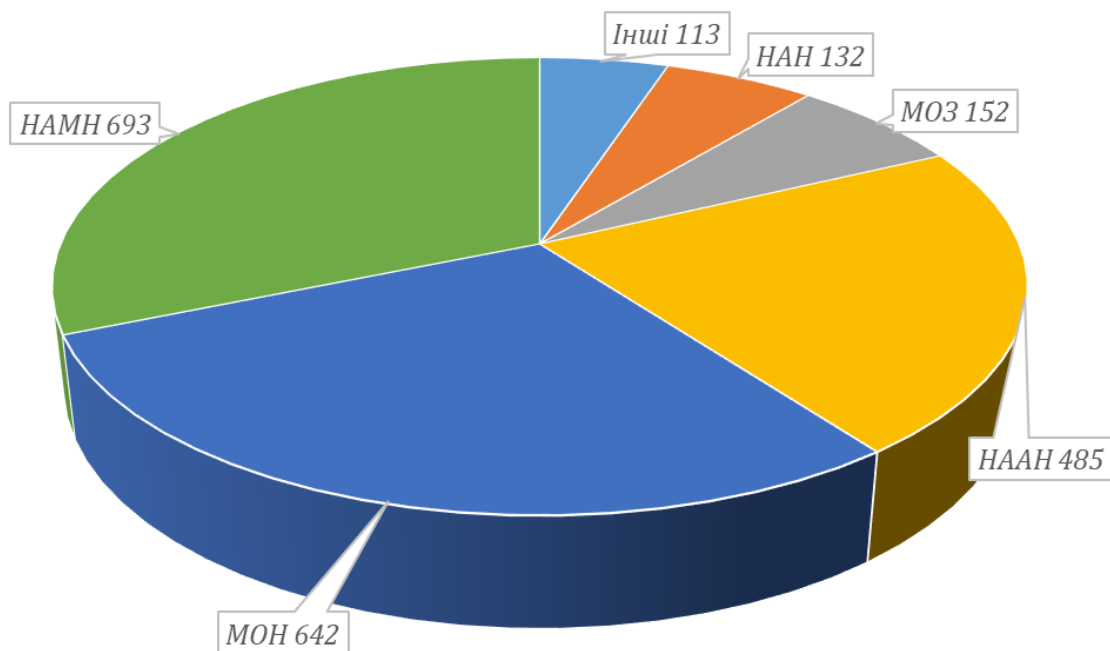

Рисунок 6 – Розподіл технологій, які є об'єктами майнових прав, за розпорядниками коштів державного бюджету

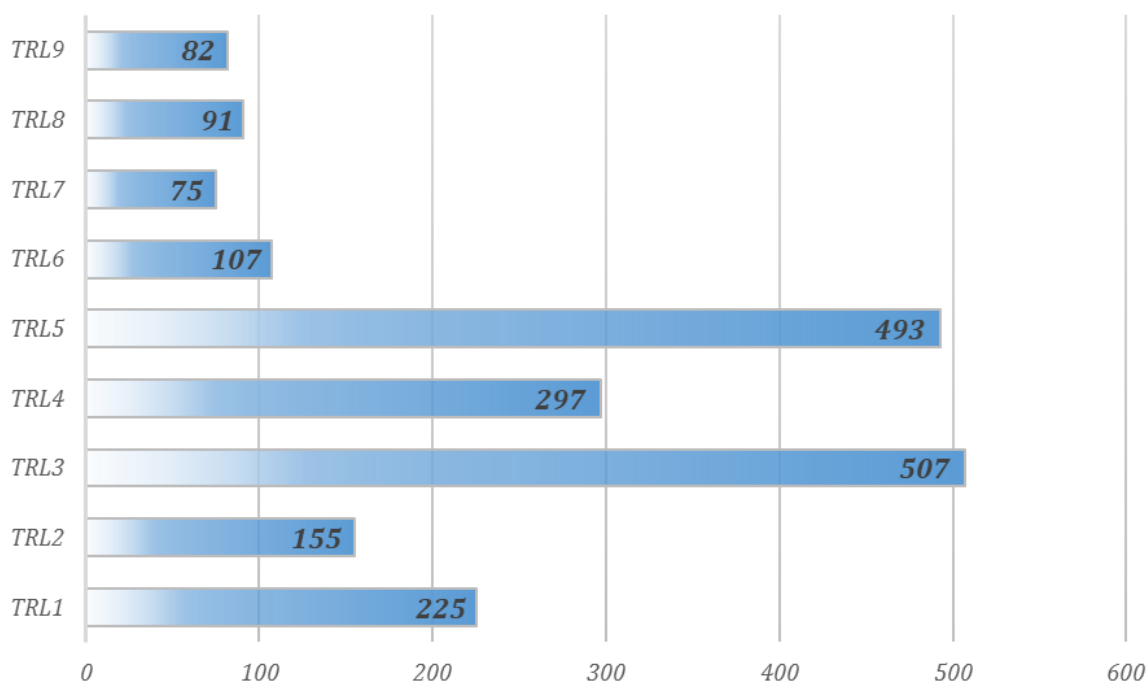

Рисунок 7 – Розподіл технологій, які є об'єктами майнових прав, за рівнями готовності

Найбільшу кількість технологій, які є об'єктами майнових прав, у своїх відомостях зазначили підприємства, установи та організації **Міністерства освіти і науки України – 642 одиниці**, **Національної академії медичних наук України – 693 одиниці** та **Національної академії аграрних наук України – 485 одиниць**. **Найменшу кількість** РНТД цієї групи зазначили підприємства, установи та організації **Державного космічного агентства України – 1**

одиниця, Міністерства енергетики України – 2 одиниці, Державного агентства водних ресурсів України – 2 одиниці та Державний концерн «Укроборонпром» – 3 одиниці.

Всі установи, підприємства та організації у своїх відомостях щодо наявних технологій мали змогу зазначити **рівень їх готовності за класифікатором *Technology Readiness Level (TRL)***, вперше впровадженою NASA. Основна перевага класифікатора TRL – це можливість отримати комплексну оцінку рівнів готовності технологій, а основна цінність – стандартизований і структурований підхід до оцінки стану розробки технології.

Світовий досвід використання методу оцінки TRL підтверджує, що він є ефективним інструментом для розвитку технологій, який сприяє управлінню ризиками, прийняттю оптимальних рішень щодо фінансування розробки технологій та їх трансферу. Класифікатор TRL складається з наступних рівнів (спрощене подання):

- TRL 1:** затвердження і публікація базових принципів технології;
- TRL 2:** формулювання концепції технології та оцінка сфери застосування;
- TRL 3:** початок досліджень і розробок; підтвердження характеристик;
- TRL 4:** перевірка основних технологічних компонентів в лабораторних умовах;
- TRL 5:** перевірка основних технологічних компонентів в реальних умовах;
- TRL 6:** випробування моделі або прототипу в реальних умовах;
- TRL 7:** демонстрація прототипу (дослідного зразка) в умовах експлуатації;
- TRL 8:** закінчення розробки і випробування системи в умовах експлуатації;
- TRL 9:** демонстрація технології в остаточному вигляді при льотних випробуваннях зразка.

Перші два рівня належать до рівня розробки, третій та четвертий рівні – це підтвердження концепції, п'ятий – рівень створення прототипу і підтвердження працездатності, шостий та сьомий є рівнями пілотного виробництва і демонстрації, восьмий – рівень першого представлення на ринку, а дев'ятий рівень – розширення ринків збуту. Зрозуміло, що чим вищий рівень готовності технологій, тим вищі шанси компанії знайти зацікавленого інвестора, але і ціна такої технології буде вищою.

Сьогодні використання методу оцінки рівнів готовності є обов'язковим під час прийняття рішень щодо доцільності фінансування проєктів з розробки і трансферу технологій у різноманітних міжнародних програмах. Також його слід розглядати як один з інструментів, необхідних для управління процесом досліджень і розробок в організаціях-розробниках нових технологій.

Отже, **найбільшими за кількістю є групи** технологій з рівнями готовності **TRL5** – перевірено прототип в робочому середовищі користувача, технологію перевірено у відповідному робочому середовищі (на виробництві) – **493** одиниці та **TRL3** – проведено першу оцінку ефективності застосування ідеї і технології, концепцію доведено експериментально – **507** одиниць, а **найменшими є групи** технологій з рівнями готовності **TRL9** – виробництво з використанням технології повністю запущене, продукт розповсюджується на нові ринки, створюються нові версії продукту, технології і виробництво оптимізується за рахунок інноваційних ідей – **82** одиниці, **TRL8** – виробництво з використанням технології повністю перевірене, затверджене і готове до запуску, а продукт представлений на більшості національних і загальних ринках – **91** одиниця та **TRL7** – проведено демонстрацію пілотного виробництва на малій партії, а продукт офіційно запущений на перші пробні ринки – **75** одиниць.

Таким чином, можна зробити висновок, що переважну більшість рівнів готовності складають IRL2-IRL5 / TRL2-TRL5 для всіх видів РНТД.

3. Огляд РНТД, створених за останні 10 років, за даними ГРБК

3.1. Міністерство освіти і науки України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років², надали 134 підприємства, установи та організації, які належать до сфери управління МОН, а наявність таких РНТД задекларували 68 ЗВО та 7 наукових установ (рис. 8).

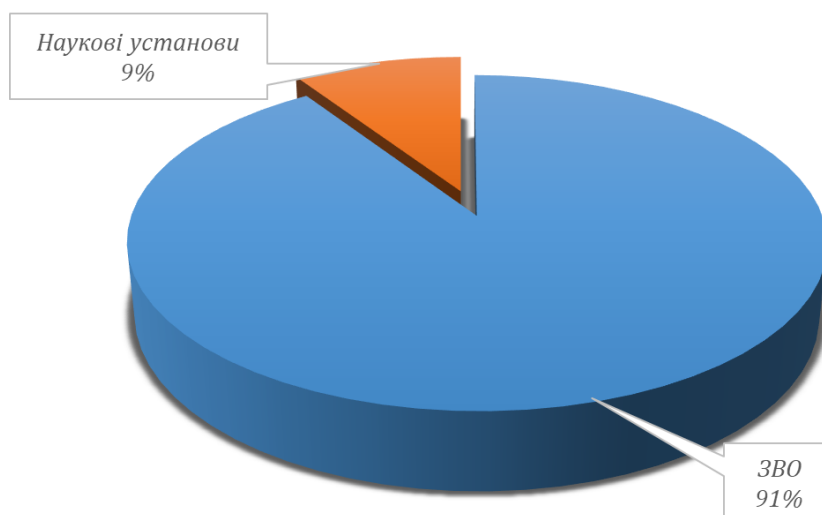
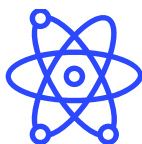

Рисунок 8 – ЗВО та наукові установи МОН, які мають РНТД, створені за останні 10 років

Установи та організації МОН надали відомості про наявність **5413** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

3362 РНТД, на які оформлені майнові права;
1409 потенційно охороноздатних РНТД;
42 технології.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 9.

Отже, **найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з рівнем готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **852** одиниці та **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **757** одиниць. **Найменшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **75** одиниць. І **зовсім відсутні** РНТД з рівнем готовності **IRL9** – зростаючий ринок

² Слід зазначити, що не всі підприємства, установи та організації надавали відомості про РНТД, створені за останні 10 років. Низка з них обмежилась відомостями за 3 та 5 останніх років

(вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту).

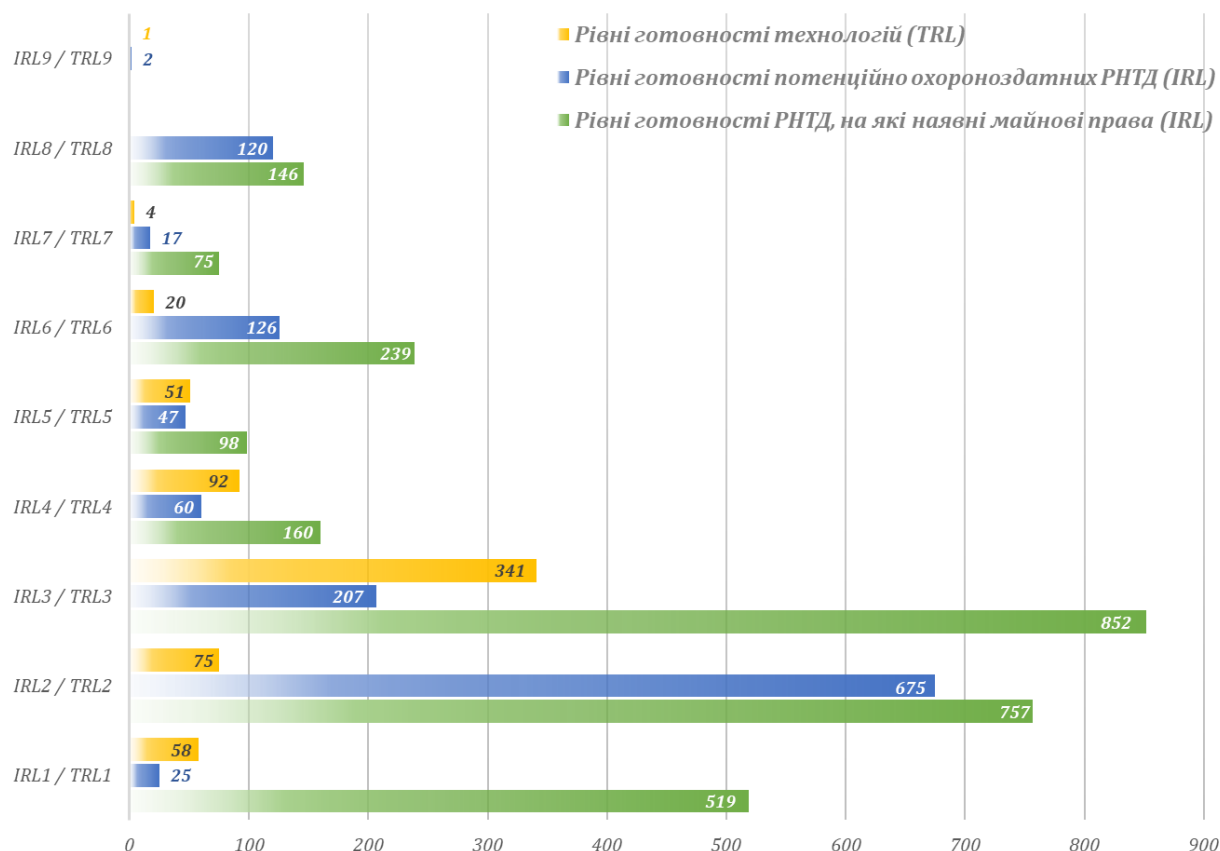

Рисунок 9 – Розподіл РНТД підприємств, установ та організацій МОН за типами та рівнями готовності

Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшою** є група РНТД з рівнем готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **675** одиниць, а **найменшою** – **IRL7** – наявний продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **17** одиниць, **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **25** одиниць та **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) – **2** одиниці.

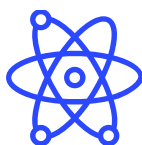
Серед **технологій найбільшою** є група з рівнем готовності **TRL3** – проведено першу оцінку ефективності застосування ідеї і технології, концепцію доведено експериментально – **341** одиниця, а **найменшою** – **TRL9** – виробництво з використанням технології повністю запущене, продукт розповсюджується на нові ринки, створюються нові версії продукту; технології і виробництво оптимізується за рахунок інноваційних ідей – **1** одиниця та **TRL7** – проведено демонстрацію пілотного виробництва на малій партії, а продукт офіційно запущений на перші пробні ринки – **4** одиниці. **Технології з рівнем готовності TRL8** (виробництво з використанням технології повністю перевірене,

затверджене і готове до запуску, а продукт представлений на більшості національних і загальних ринках) **відсутні**.

3.2. Національна академія наук України

Відомості про створені РНТД надали **27 наукових установ**, які належать до сфери управління НАН України, що становить **14,21 %** від загальної кількості науково-дослідних установ НАН України.

Наукові установи НАН України надали відомості про наявність **1670** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

1049 РНТД, на які оформлені майнові права;
489 потенційно охороноздатних РНТД;
132 технології.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 10.

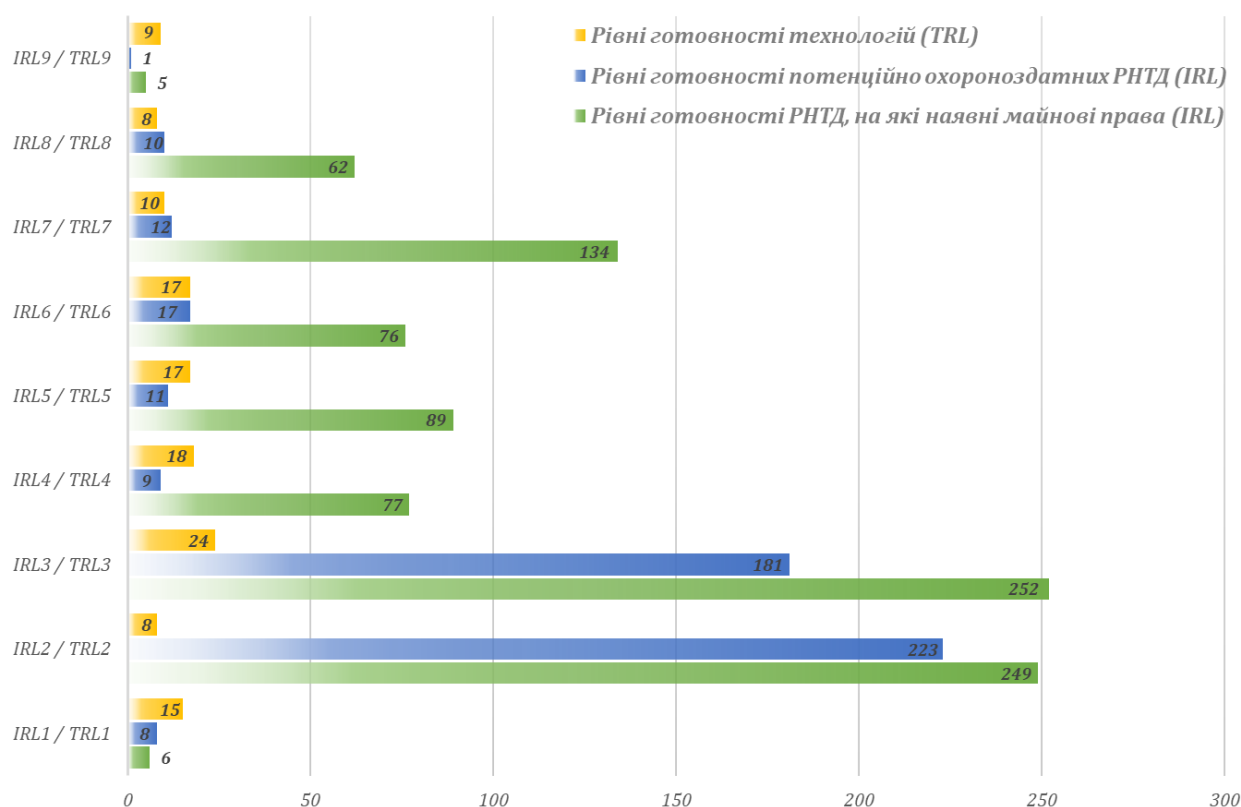

Рисунок 10 – Розподіл РНТД наукових установ НАН України за типами та рівнями готовності

Отже, **найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права**, є **РНТД з рівнем готовності IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **252** одиниці та **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **249** одиниць. **Найменшою групою** цих

РНТД є РНТД з рівнем готовності **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) – **5** одиниць та **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **6** одиниць.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшими групами** є РНТД з рівнем готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **223** одиниці та **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **181** одиниця, а **найменшими** – **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **8** одиниць та **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) – **1** одиниця.

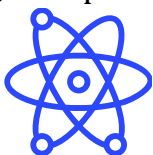
Серед **технологій найбільшою** є група з рівнем готовності **TRL3** – проведено першу оцінку ефективності застосування ідеї і технології, концепцію доведено експериментально – **24** технології, а **найменшою** – **TRL8** – виробництво з використанням технології повністю перевірене, затверджене і готове до запуску, а продукт представлений на більшості національних і загальних ринка та **TRL2** – сформульовано технологічні рішення. На цьому рівні також досліджуються базові принципи виробництва і визначаються можливі ринки збуту – по **8** технологій в кожній.

Слід зазначити, що на відміну від ЗВО та наукових установ МОН, наукові установи НАН України майже не створювали технології.

3.3. Національна академія медичних наук України

Відомості про створені РНТД надали **32 наукові установи**, які належать до сфери управління НАМН України, що становить **88,9 %** від загальної кількості наукових інститутів, що входять до структури НАМН України.

Наукові установи НАМН України надали відомості про наявність **2154** РНТД, створені за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

1388 РНТД, на які оформлені майнові права;
73 потенційно охороноздатні РНТД;
693 технології.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 11.

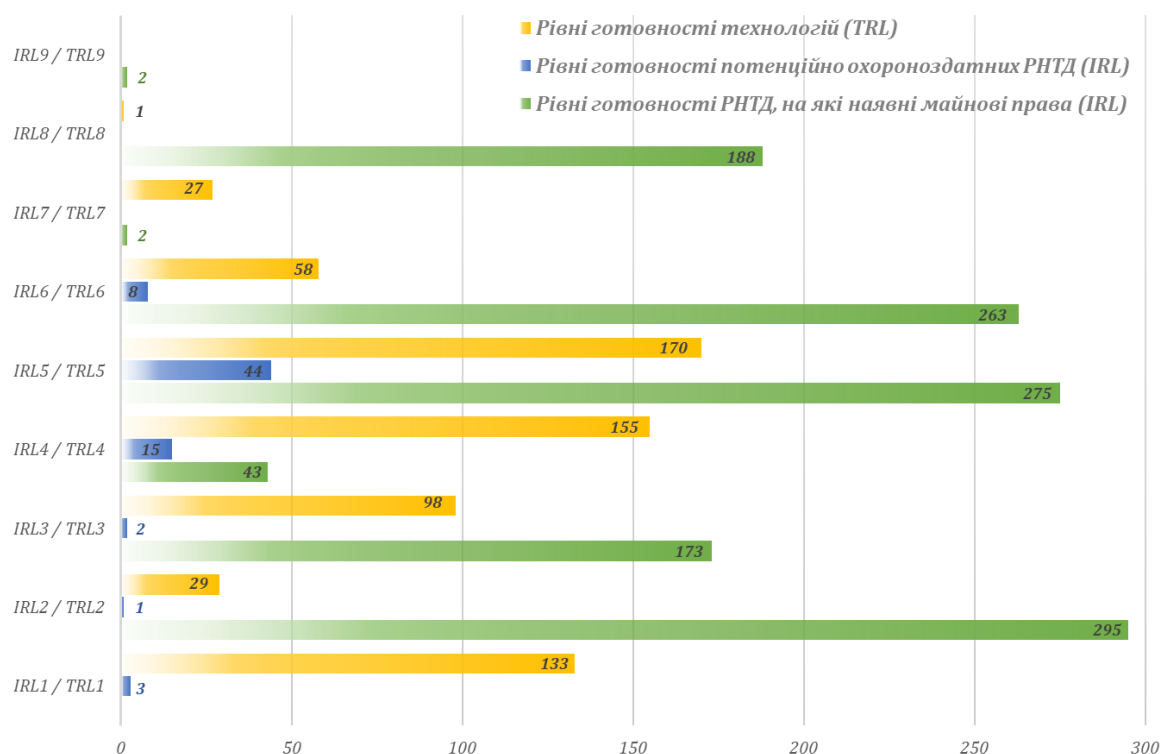

Рисунок 11 – Розподіл РНТД наукових установ НАМН України за типами та рівнями готовності

Отже, **найбільшою групою РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з рівнем готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **295** одиниць. **Найменшими групами** є РНТД з рівнем готовності **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) та **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – по **2** одиниці кожна. РНТД цієї групи з рівнем готовності **IRL1** – **відсутні**.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL5** – ще немає продукту і прибутку (основні технології і бізнес-складова об'єднуються з реальними схемами підтримки; бізнес-план вже реалістичний, проте потребує підтвердження з урахуванням характеристик кінцевого продукту) – **44** одиниці, а **найменшими** – **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **3** одиниці, **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **1** одиниця та **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **2** одиниці. РНТД цієї групи з рівнем готовності **IRL7, IRL8** та **IRL9** – **відсутні**.

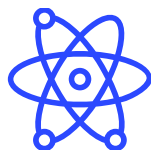
Серед **технологій найбільшими** є групи з рівнями готовності **TRL5** – перевірено прототип в робочому середовищі користувача, технологію перевірено у відповідному робочому середовищі (на виробництві) – **170** технології та **TRL4** – перевірено прототип в лабораторії, технологію перевірено в лабораторії – 155 одиниць, а **найменшою** – **TRL8** – виробництво з використанням технології повністю перевірене, затверджене і готове до запуску, а продукт представлений на більшості національних і загальних ринка – **1** технологія. Технології з рівнем готовності **TRL9** – відсутні.

Слід зазначити, що наукові установи НАМН України намагаються оформлювати майнові права на власні РНТД, а з огляду на урахуванням специфіки галузі - майже всі РНТД впроваджені у медичну практику.

3.4. Національна академія педагогічних наук України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **8 наукових установ**, які належать до сфери управління НАПН України, що становить **53 %** від загальної кількості наукових установ НАПН України.

Наукові установи НАПН України надали відомості про наявність **250** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

155 РНТД, на які оформлені майнові права;
95 потенційно охороноздатні РНТД;
0 технологій.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 12.

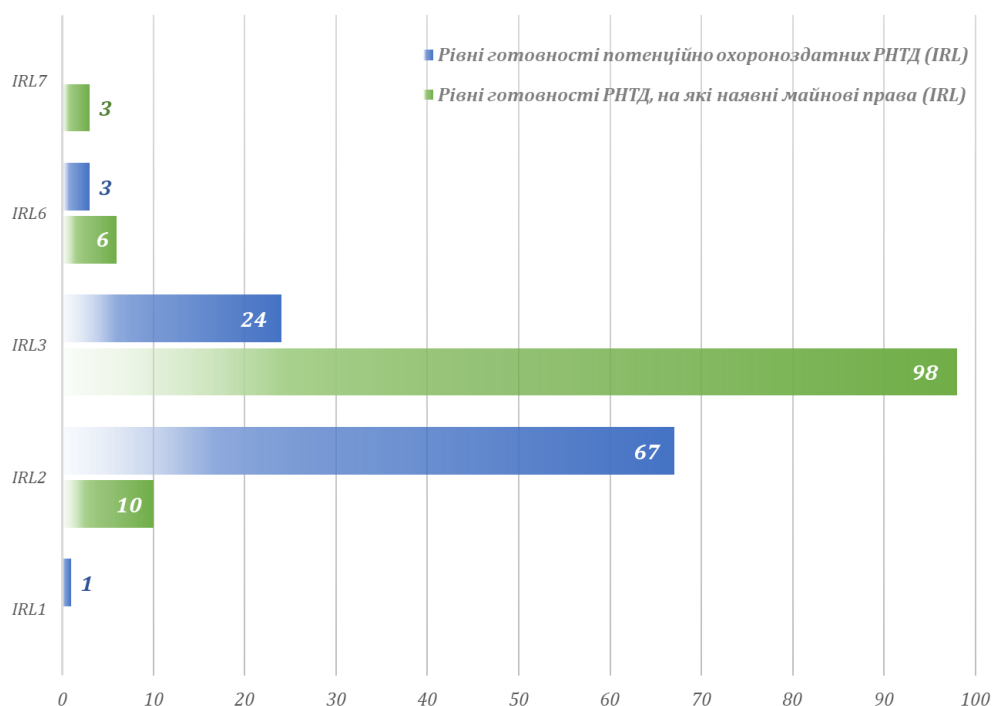

Рисунок 12 – Розподіл РНТД наукових установ НАПН України за типами та рівнями готовності

Найбільшою групою РНТД, на які наявні майнові права, є РНТД з рівнем готовності IRL3 – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **98** одиниць. **Найменшою групою** цих РНТД є **РНТД з рівнем готовності IRL7** – наявний продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **1** одиниця. РНТД цієї групи з рівнями готовності **IRL1, IRL4, IRL5, IRL8 та IRL9** – відсутні.

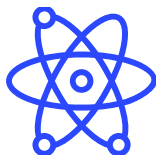
Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL5** – ще немає продукту і прибутку (основні технології і бізнес-складова об'єднуються з реальними схемами підтримки; бізнес-план вже реалістичний, проте потребує підтвердження з урахуванням характеристик кінцевого продукту) – **44** одиниці, а **найменшими** – **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **3** одиниці, **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **1** одиниця та **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **2** одиниці. РНТД цієї групи з рівнем готовності **IRL7, IRL8 та IRL9** – відсутні.

РНТД, які віднесено до **технологій**, у наукових установах НАПН України, які що подали відомості про створені РНТД за останні 10 років, **відсутні**.

3.5. Національна академія аграрних наук України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **32 наукові установи**, які належать до сфери управління НААН України, що становить **45,7 %** від загальної кількості наукових установ та дослідних станцій НААН України.

Наукові установи НААН України надали відомості про наявність **2960** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

1530 РНТД, на які оформлені майнові права;
945 потенційно охороноздатні РНТД;
485 технологій.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 13.

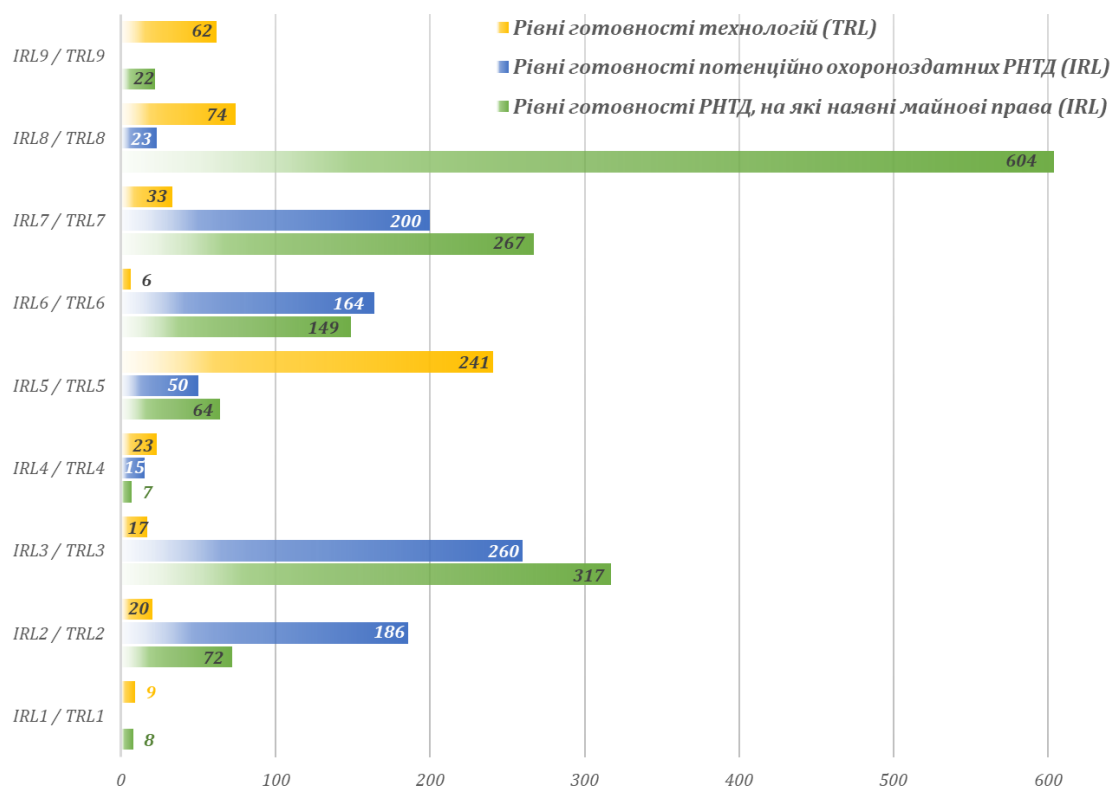

Рисунок 13 – Розподіл РНТД наукових установ НААН України за типами та рівнями готовності

Отже, **найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з рівнем готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **317** одиниць та **IRL8** – наявні продукт і прибуток (можливість переходу до повномасштабного виробництва, розповсюдження і розширення ринків, підтверджено працездатність технології) – **604** одиниці. **Найменшими групами є РНТД з рівнем готовності IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **8** одиниць та **IRL4** – існують можливості для роботи спеціалізованої програми з командою розробників (розробляються основні технології і бізнес-складова, перевіряється їх сумісність; готовий початковий бізнес-план) – **7** одиниць.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшими групами** є РНТД з рівнем готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **260** одиниць та **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **200** одиниць, а **найменшими** – **IRL4** – існують можливості для роботи спеціалізованої програми з командою розробників (розробляються основні технології і бізнес-

складова, перевіряється їх сумісність; готовий початковий бізнес-план) – **15** одиниць, **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **1** одиниця та **IRL8** – наявний продукт і прибуток (можливість переходу до повномасштабного виробництва, розповсюдження і розширення ринків, підтверджено працездатність технології) – **23** одиниці. РНТД цієї групи з рівнем готовності **IRL1** та **IRL9** – відсутні.

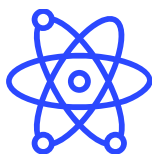
Серед **технологій найбільшою** є група з рівнем готовності **TRL5** – перевірено прототип в робочому середовищі користувача, технологію перевірено у відповідному робочому середовищі (на виробництві) – **241** технологія, а **найменшою** – **TRL6** – здійснено випуск дослідного зразка продукту, включаючи тестування в робочому середовищі користувача – **6** технологій.

Зазначимо, що установи НААН України переважно оформлюють майнові права на власні РНТД. Крім того, наявна істотна кількість РНТД з високими рівнями готовності до впровадження, що, ймовірно, пов'язано із галузевою специфікою цих РНТД.

3.6. Міністерство охорони здоров'я України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **18 підприємств, установ та організацій**, зокрема й **ЗВО**, які належать до сфери управління МОЗ України, що становить **24,3 %** від загальної кількості підприємств, установ та організацій МОЗ України, які провадять науково-дослідну діяльність.

Наукові установи МОЗ України надали відомості про наявність **769** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

612 РНТД, на які оформлені майнові права;
5 потенційно охороноздатних РНТД;
152 технології.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 14.

Отже, **найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з рівнем готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **140** одиниць та **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **98** одиниць. **Найменшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **1** одиниця. РНТД цієї групи з рівнями готовності **IRL4, IRL6, IRL8** та **IRL9** – відсутні.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД єдиною групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **5** одиниць.

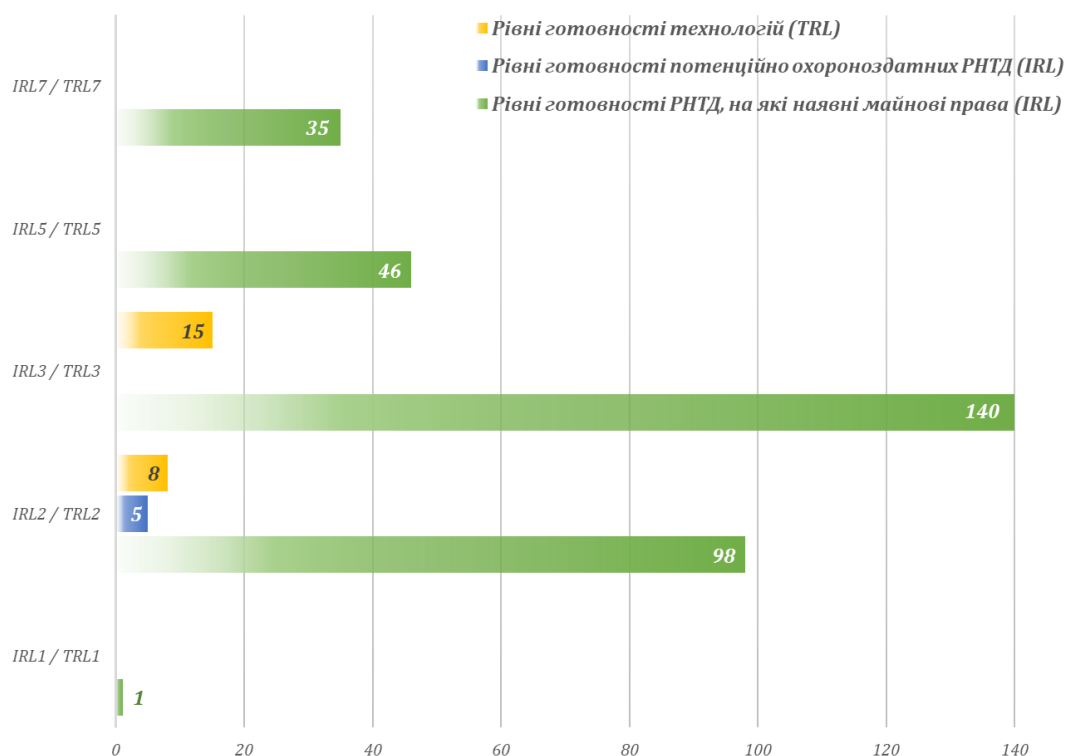

Рисунок 14 – Розподіл РНТД установ, підприємств та організацій МОЗ України за типами та рівнями готовності

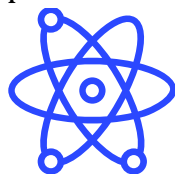
Серед **технологій наявні групи з рівнями готовності TRL2** – сформульовано технологічні рішення (на цьому рівні також досліджуються базові принципи виробництва і визначаються можливі ринки збуту) – **8** технологій та **TRL3** – проведено першу оцінку ефективності застосування ідеї і технології, концепцію доведено експериментально – **15** технологій.

Можна зробити висновок, що підприємства, установи та організації МОЗ України намагаються оформлювати майнові права на власні РНТД, що пов'язано із сферою їх діяльності і окремою процедурою отримання майнових прав на РНТД медичного спрямування. Крім того, наявна істотна кількість РНТД з рівнем готовності до впровадження не вище IRL3, а серед головних ресурсів, необхідних для отримання охоронного документа, розробники РНТД зазначали брак коштів на отримання / підтримку майнових правих та необхідність перегляду протоколу отримання охоронних документів для РНТД медичного спрямування.

3.7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

На час проведення аудиту технологій цей центральний орган виконавчої влади мав назву Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **69 підприємств, установ та організацій**, які належать до сфери управління Мінекономіки, що становить **29,2 %** від загальної кількості підприємств, установ та організацій Мінекономіки.

Наукові установи Мінекономіки подали відомості про наявність **199** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

143 РНТД, на які оформлені майнові права;
54 потенційно охороноздатних РНТД;
17 технологій.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 15.

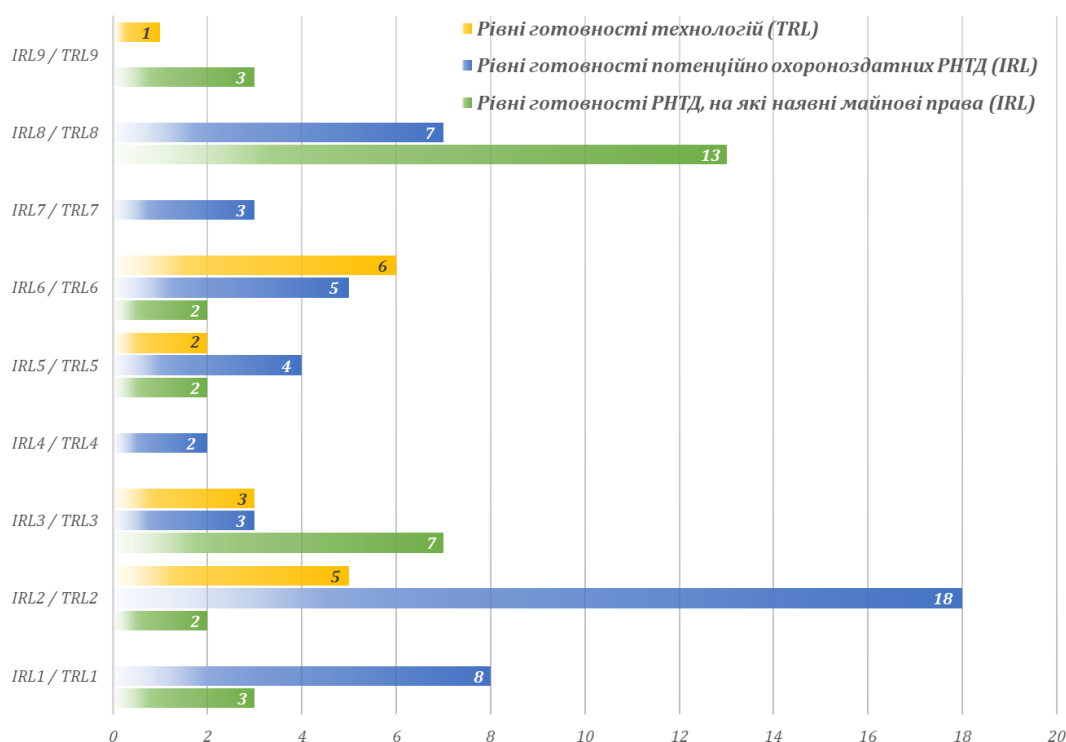

Рисунок 15 – Розподіл РНТД установ, підприємств та організацій Мінекономіки за типами та рівнями готовності

Отже, **найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з **рівнем готовності IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – 7 одиниць та **IRL8** – наявні продукт і прибуток (можливість переходу до повномасштабного виробництва, розповсюдження і розширення ринків, підтверджено працездатність технології) – **13** одиниць. **Найменшими групами є РНТД з рівнем готовності IRL2, IRL5, IRL6** – по **2** одиниці кожна. РНТД цієї групи з рівнем готовності **IRL4** та **IRL7** – **відсутні**.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **18** одиниць, а найменшою – **IRL1** (найнижчий рівень готовності) – наявний винахідник або команда з ідеєю – **8** одиниць. РНТД цієї групи з рівнями готовності **IRL9** – **відсутні**.

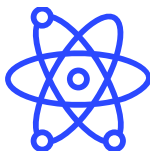
Серед **технологій найчільшими рупами** є технології з **рівнем готовності TRL2** – сформульовано технологічні рішення (на цьому рівні також досліджуються базові принципи виробництва і визначаються можливі ринки збуту) – **5** технологій та **TRL6** – здійснено випуск дослідного зразка продукту, включаючи тестування в робочому середовищі користувача – **6** технологій.

Слід зазначити, що підприємства, установи та організації Мінекономіки окрім виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт здійснюють й іншу діяльність у сфері науки та техніки, зокрема, підтримку еталонів України, а також надають низку унікальних послуг у сфері метрології, стандартизації та сертифікації.

3.7.1. Державний концерн «Укроборонпром»

На час проведення аудиту технологій, Державний концерн «Укроборонпром» належав до сфери відання Мінекономіки. Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **37 підприємств, установ та організацій**, які входять до складу ДК «Укроборонпром», що становить **30,8 %** від загальної кількості підприємств, установ та організацій ДК «Укроборонпром».

Установи, підприємства та організації ДК «Укроборонпром» подали відомості про наявність **15** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

- 8** РНТД, на які оформлені майнові права;
- 4** потенційно охороноздатних РНТД;
- 3** технології.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 16.

Отже, серед **РНТД, на які наявні майнові права, є лише дві групи** РНТД (для яких було визначено рівень готовності), які **мають рівень готовності IRL8** – наявні продукт і прибуток (можливість переходу до повномасштабного виробництва, розповсюдження і розширення ринків, підтверджено працездатність технології) – **6** одиниць та **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) – **2** одиниці.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД** також **наявні лише дві групи** РНТД (для яких було визначено рівень готовності), які **мають рівні готовності IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **1** одиниця та **IRL8** – наявні продукт і прибуток (можливість переходу до повномасштабного виробництва, розповсюдження і розширення ринків, підтверджено працездатність технології) – **3** одиниці.

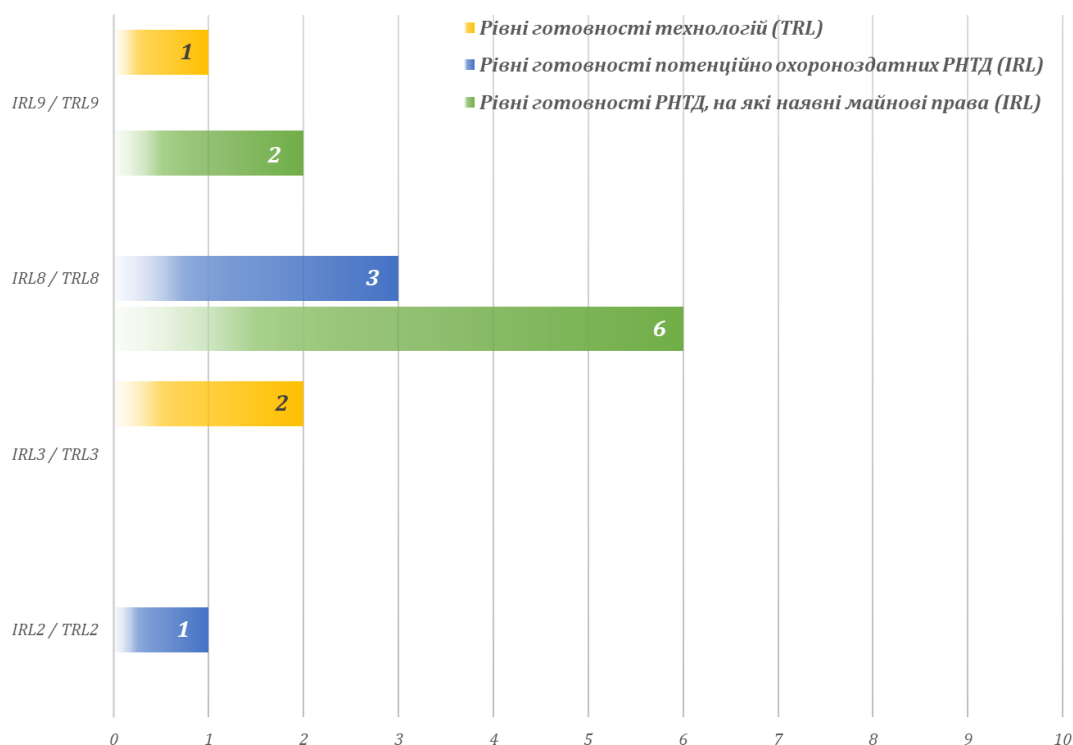

Рисунок 16 – Розподіл РНТД установ, підприємств та організацій ДК «Укроборонпром» за типами та рівнями готовності

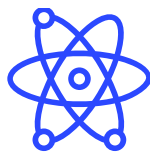
Установи, підприємства та організації, які належать до сфери управління ДК «Укроборонпром», надали відомості про **технології**, які **мають рівень готовності TRL3** – проведено першу оцінку ефективності застосування ідеї і технології, концепцію доведено експериментально – **2** технології та **TRL9** – виробництво з використанням технології повністю запущене, продукт розповсюджується на нові ринки, створюються нові версії продукту; технології і виробництво оптимізується за рахунок інноваційних ідей – **1** технологія.

Слід зазначити, що підприємства, установи та організації ДК «Укроборонпром» виконують не лише науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, а також здійснюють модернізацію, ремонт та обслуговування військової та іншої техніки, а результати науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності переважно мають обмеження режиму доступу до інформації.

3.8. Міністерство внутрішніх справ України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **5 підприємств, установ та організацій**, зокрема й **ЗВО**, які належать до сфери управління МВС України, що становить **27,8 %** від загальної кількості підприємств, установ та організацій МВС України.

Установи, підприємства та організації МВС України подали відомості про наявність **95** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

88 РНТД, на які оформлені майнові права;
7 потенційно охороноздатних РНТД;
0 технологій.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 17.

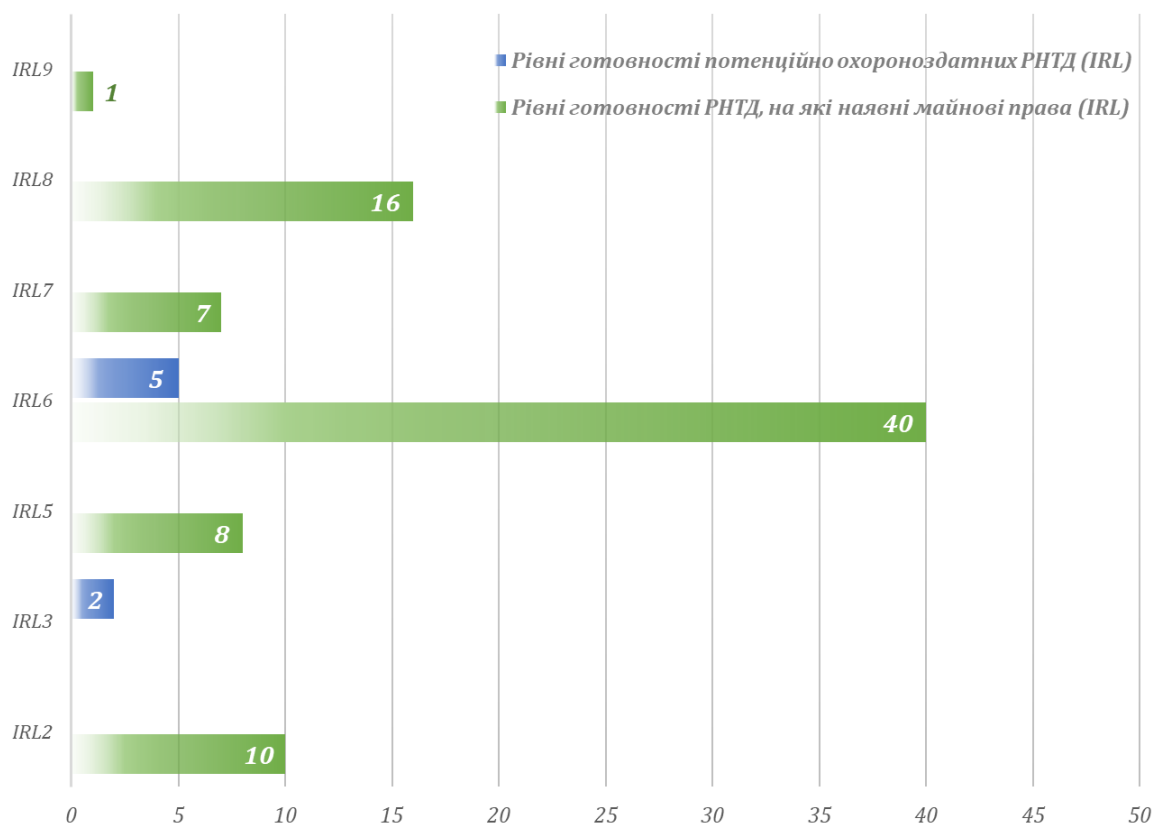

Рисунок 17 – Розподіл РНТД установ, підприємств та організацій МВС України за типами та рівнями готовності

Отже, **найбільшою групою РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з **рівнем готовності IRL6** – наявний продукт, але ще немає прибутку (тестується прототип у відповідному середовищі, бізнес-команда ще не укомплектована; наявний повноцінний бізнес-план з маркетинговими, управлінськими, технологічними і фінансовими аспектами) – **40** одиниць. **Найменшою групою** є РНТД з **рівнем готовності IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту) – **1** одиниця. РНТД цієї групи з рівнями готовності **IRL1, IRL3 та IRL4** – **відсутні**.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД** наявні лише **дві групи РНТД**, які мають рівні готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних

перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **2** одиниці та **IRL6** – наявний продукт, але ще немає прибутку (тестується прототип у відповідному середовищі, бізнес-команда ще не укомплектована; наявний повноцінний бізнес-план з маркетинговими, управлінськими, технологічними і фінансовими аспектами) – **5** одиниць.

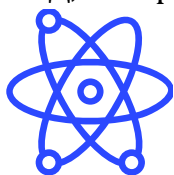
Установи, підприємства та організації, які належать до сфери управління МВС України, за звітний період **технології не розробляли**.

Слід зазначити, що підприємства, установи та організації МВС України виконували науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи галузевого спрямування, зокрема для потреб Національної поліції України та Національної гвардії України, і низка з них мають обмеження режиму доступу до інформації.

3.9. Державне космічне агентство України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **5 підприємств, установ та організацій**, які належать до сфери управління ДКА, що становить **18,5 %** від загальної кількості підприємств, установ та організацій ДКА.

Установи, підприємства та організації ДКА надали відомості про наявність **42** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

31 РНТД, на який оформлені майнові права;
10 потенційно охороноздатних РНТД;
1 технологія.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 18.

Отже, серед **РНТД, на які наявні майнові права, є лише дві групи** РНТД (для яких було визначено рівень готовності), які **мають рівень готовності IRL5** – ще немає продукту і прибутку (основні технології і бізнес-складова об'єднуються з реальними схемами підтримки; бізнес-план вже реалістичний, проте потребує підтвердження з урахуванням характеристик кінцевого продукту) – **5** одиниць та **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **7** одиниць.

Серед **потенційно охороноздатних РНТД наявні лише три групи** РНТД (для яких було визначено рівень готовності), які мають рівні готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **1** одиниця, **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **2** одиниці та **IRL8** – наявні продукт і прибуток (можливість переходу до повномасштабного виробництва,

розповсюдження і розширення ринків, підтверджено працездатність технології)
– **5** одиниць.

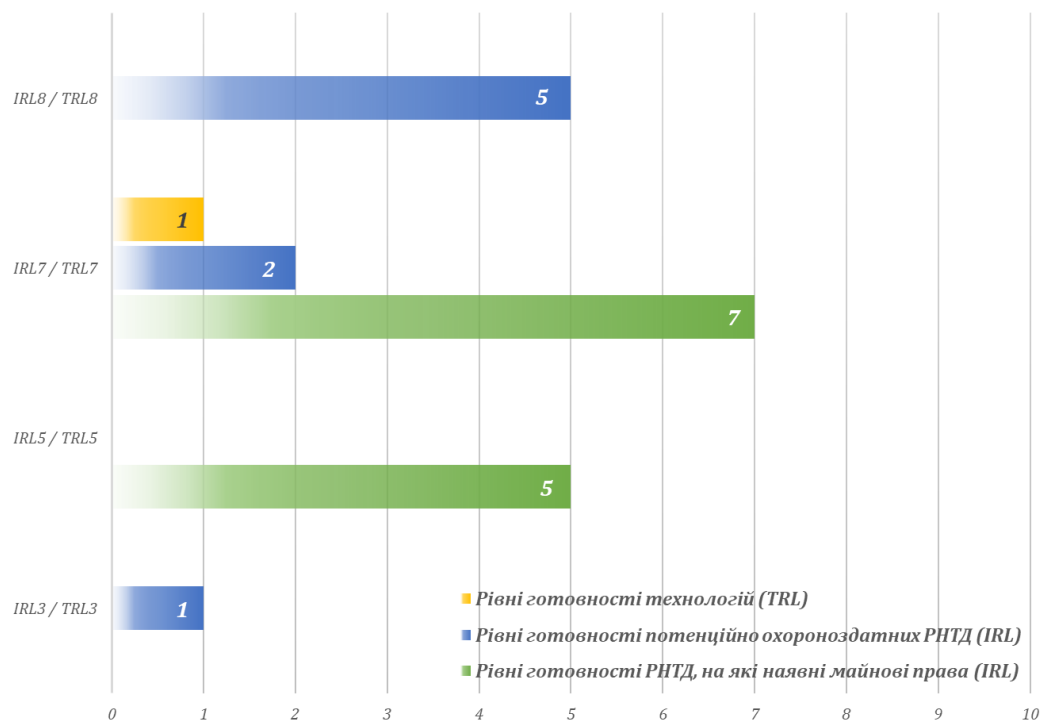

Рисунок 18 – Розподіл РНТД установ, підприємств та організацій ДКА за типами та рівнями готовності

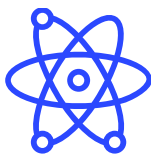
Установи, підприємства та організації, які належать до сфери управління ДКА, подали відомості про розробку у звітному періоді **лише однієї технології**, яка має рівень готовності **TRL7** – проведено демонстрацію пілотного виробництва на малій партії, а продукт офіційно запущений на перші пробні ринки.

Слід зазначити, що підприємства, установи та організації ДКА виконували низку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, результатом яких є дослідно-конструкторська документація, низка якої має обмеження режиму доступу до інформації.

3.10. Міністерство юстиції України

Відомості про РНТД, створені за останні 10 років, надали **9 підприємств, установ та організацій**, які перебувають у сфері відання Мінюсту України, що становить **33,3 %** від загальної кількості підприємств, установ та організацій Мінюсту України.

Установи, підприємства та організації Мінюсту України надали відомості про наявність **52** створених РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

0 РНТД, на які оформлені майнові права;
51 потенційно охороноздатний РНТД;
1 технологія.

Зазначимо, що організації-власники РНТД визначили рівні готовності не для всіх своїх РНТД.

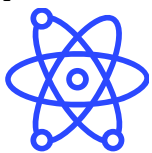
Так, серед **потенційно охороноздатних РНТД** наявна лише одна група РНТД (для яких було визначено рівень готовності), які мають рівні готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **35** одиниць, а для єдиної **технології** рівень готовності не визначено.

Слід зазначити, що підприємства, установи та організації Міністерства юстиції України виконували низку науково-дослідних робіт, результатом яких є методична документація.

3.11. Інші розпорядники коштів державного бюджету

У цьому розділі наведено інформацію стосовно центральних органів виконавчої влади, які мають найменшу кількість створених за останні 10 років РНТД – Міністерство енергетики України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку громад і територій України, Державна архівна служба України, Державна служба геології та надр України, Державна служба з надзвичайних ситуацій, Державне агентство автомобільних доріг України, Державне агентство лісових ресурсів України, Державне агентство рибного господарства України, Державне агентство України з управління зоною відчуження, Державне агентство водних ресурсів України, Національна академія мистецтв.

Установи, підприємства та організації цих розпорядників коштів державного бюджету (далі – ГРБК) надали відомості про наявність **507** РНТД, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

244 РНТД, на які оформлені майнові права;
168 потенційно охороноздатних РНТД;
95 технологій.

Розподіл РНТД за їх типами та розпорядниками коштів державного бюджету, а також відповідна теплова карта представлені у табл.1.

Отже, інформацію про **найбільшу кількість РНТД**, створених за останні 10 років, надали установи, підприємства та організації **Міністерства фінансів України** – 123 РНТД, **Державне агентство автомобільних доріг України** – 97 РНТД, **Державне агентство лісових ресурсів України** – 78 РНТД та **Національна академія мистецтв** – 70 РНТД. **Найменшу кількість РНТД мають Державна**

служба геології та надр України – 5 РНТД, Державна служба з надзвичайних ситуацій – 4 РНТД та Державне агентство водних ресурсів України – 2 РНТД.

Таблиця 1

Теплова карта розподілу РНТД за їх типами та іншими розпорядниками коштів державного бюджету

Назва РКДБ	Тип РНТД		
	Наявні майнові права	Потенційно охороноздатні	Технології
1	2	3	4
Міністерство енергетики України	11	1	2
Міністерство молоді та спорту України	4	5	40
Міністерство розвитку громад і територій України	1	0	7
Міністерство фінансів України	41	82	0
Державне агентство автомобільних доріг України	28	41	28
Державне агентство водних ресурсів України	0	0	2
Державне агентство лісових ресурсів України	51	19	8
Державне агентство рибного господарства України	19	0	0
Державне агентство України з управління зоною відчуження	10	10	3
Державна архівна служба України	5	5	5
Державна служба геології та надр України	0	5	0
Державна служба з надзвичайних ситуацій	4	0	0
Національна академія мистецтв	70	0	0

Джерело: дані розпорядників коштів державного бюджету

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 19.

Найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права, є РНТД з рівнем готовності IRL6 – наявний продукт, але ще немає прибутку (тестується прототип у відповідному середовищі, бізнес-команда ще не укомплектована; наявний повноцінний бізнес-план з маркетинговими, управлінськими, технологічними і фінансовими аспектами) – **42** одиниці та **IRL7** – наявний продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **51** одиниця. **Найменшими групами є РНТД з рівнем готовності IRL5** – ще немає продукту і прибутку (основні технології і бізнес-складова об'єднуються з реальними схемами підтримки; бізнес-план вже реалістичний, проте потребує підтвердження з урахуванням характеристик

кінцевого продукту) та **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – по **1** одиниці кожна. РНТД цієї групи з рівнями готовності **IRL1, IRL4** та **IRL9** – відсутні.

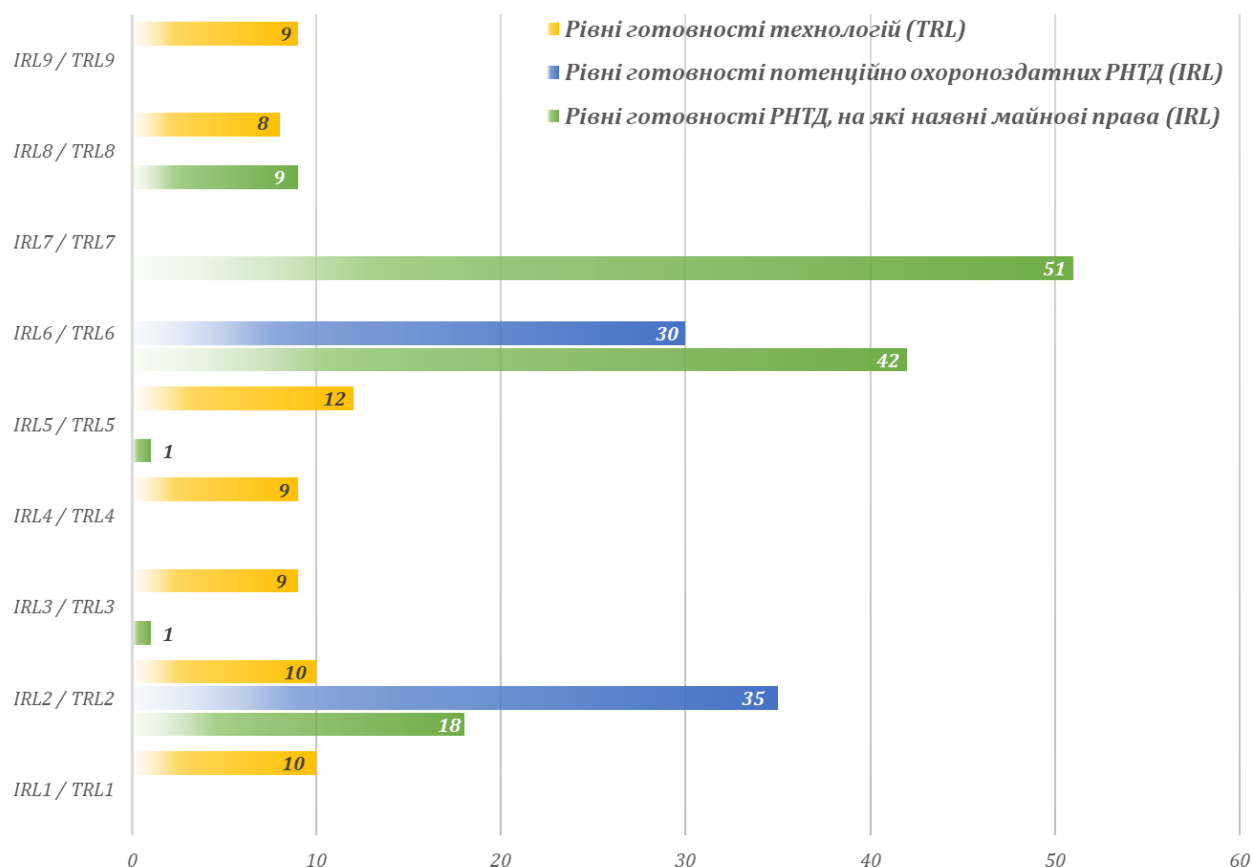

Рисунок 19 – Розподіл РНТД підприємств, установ та організацій інших розпорядників коштів державного бюджету за типами та рівнями готовності

Серед **потенційно охороноздатних РНТД** наявні лише **дві групи РНТД** (для яких було визначено рівень готовності), які **мають рівні готовності IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **35** одиниць та **IRL6** – наявний продукт, але ще немає прибутку (тестується прототип у відповідному середовищі, бізнес-команда ще не укомплектована; наявний повноцінний бізнес-план з маркетинговими, управлінськими, технологічними і фінансовими аспектами) – **30** одиниць.

Серед **технологій найбільшою є група з рівнем готовності TRL5** – перевірено прототип в робочому середовищі користувача, технологію перевірено у відповідному робочому середовищі (на виробництві) – **12** технологій, а **найменшою – TRL8** – виробництво з використанням технології повністю перевірене, затверджене і готове до запуску, а продукт представлений на більшості

національних і загальних ринках – 8 технологій. Технології з рівнями готовності **TRL6** та **TRL7** – відсутні.

Слід зазначити, що підприємства, установи та організації Мінфіну України виконували низку науково-дослідних робіт, результатом яких є методична документація, а також унікальні бази даних, впроваджені на митних постах України. Підприємства, установи та організації Держлісагентства та Держгеонадра також виконували низку науково-дослідних робіт, результатами яких є методична та рекомендаційна документація, яка впроваджена у відповідних галузях. Науково-дослідний інститут мікрографії Укрдержархіву також виконував науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи галузевого спрямування і які є унікальними для України.

З урахуванням того, що в цьому розділі наведено аналіз підприємств, установ та організацій переважно орієнтованих на галузеві дослідження, а отже і **сфера застосування / використання РНТД** цих наукових установ обмежена. Повний перелік галузей застосування потенційно охороноздатних РНТД, розроблених науковими установами галузевого спрямування за останні 10 років наведений у додатку 2.

4. Огляд РНТД, створених за останні 10 років, за даними ЗВО України

Відповідь на запит МОН щодо проведення аудиту технологій, розроблених за останні 10 років, надали **142 ЗВО** всіх форм власності та різної підпорядкованості, що **становить 36,6 %** від загальної кількості ЗВО України. **83 ЗВО**, 67 з яких перебувають у сфері управління МОН України, надали **відомості про наявність РНТД**, розроблених за останні 10 років (рис. 20).

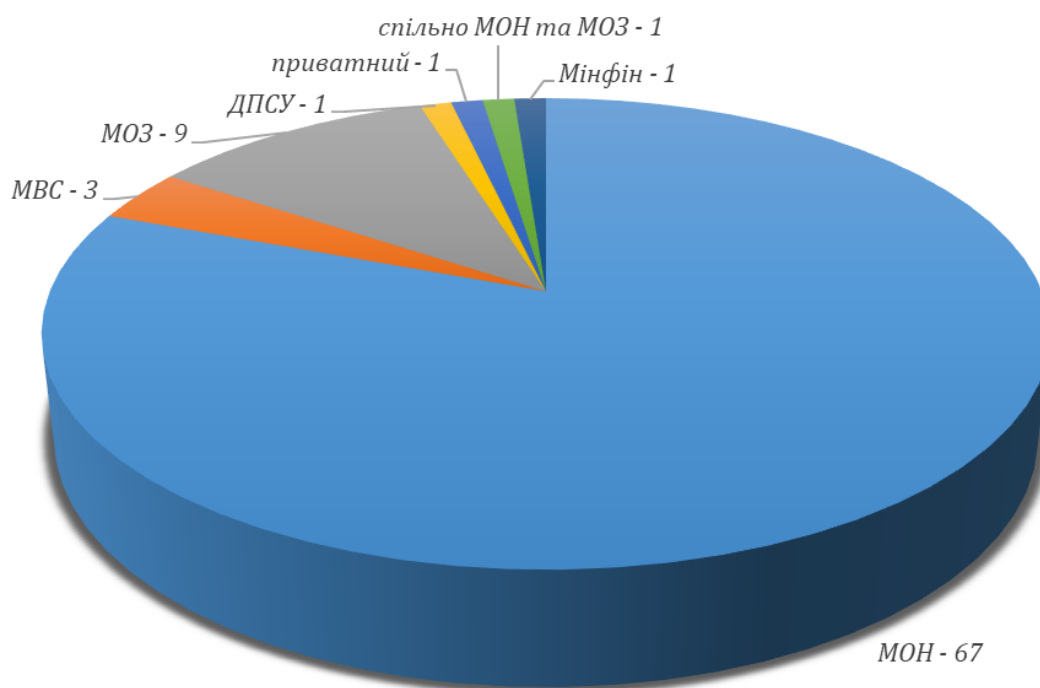
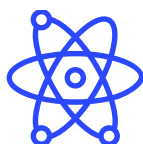

Рисунок 20 – Розподіл ЗВО із наявними РНТД за головними розпорядниками коштів державного бюджету

ЗВО України надали відомості про наявність **5928 РНТД**, створених за останні 10 років, які розподілені наступним чином:

3689 РНТД, на які оформлені майнові права;
1458 потенційно охороноздатних РНТД;
781 технологія.

Розподіл РНТД за їх типами та рівнями готовності представлено на рис. 21.

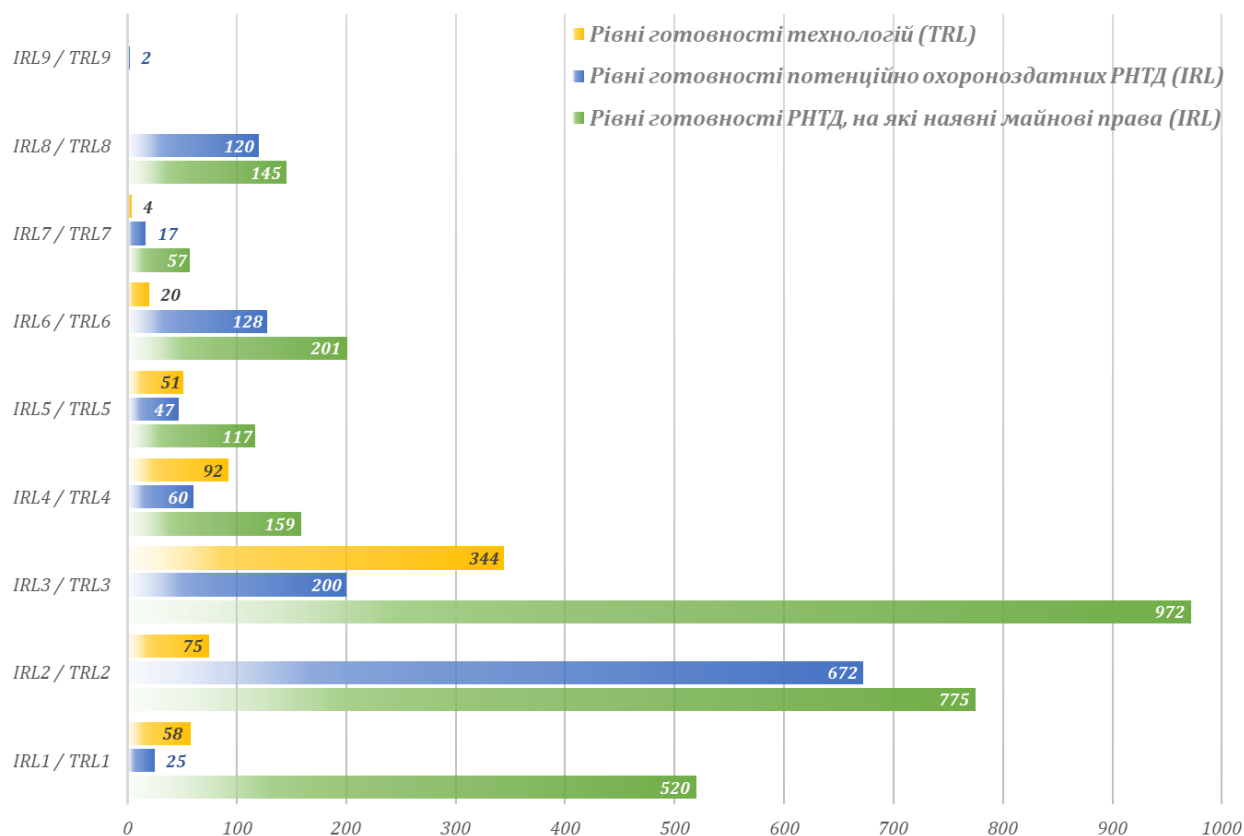

Рисунок 21 – Розподіл РНТД ЗВО за типами та рівнями готовності

Отже, **найбільшими групами РНТД, на які наявні майнові права**, є РНТД з рівнем готовності **IRL3** – експериментальне підтвердження комерційних перспектив (активні дослідження і розробки для підтвердження проєктних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічності) – **972** одиниці та **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **775** одиниць. **Найменшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **57** одиниць. І **зовсім відсутні** РНТД з рівнем готовності **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту).

Серед **потенційно охороноздатних РНТД найбільшою групою** є РНТД з рівнем готовності **IRL2** – виконання дослідження на папері (ідеї сформульовані, вивчаються їх комерційні перспективи) – **672** одиниці, а **найменшою** – **IRL7** – наявні продукт і обмежений прибуток (бізнес-команда укомплектована, бізнес можливий для запуску в обмеженому форматі) – **17** одиниць. І **зовсім відсутні** РНТД з рівнем готовності **IRL9** – зростаючий ринок (вибудований бізнес з інфраструктурою і персоналом, у виробництві використовуються нові технології, розширюються ринки збуту).

Серед **технологій найбільшою** є група з рівнем готовності **TRL3** – проведено першу оцінку ефективності застосування ідеї і технології, концепцію доведено експериментально – **344** одиниці, а **найменшою** – **TRL7** – проведено демонстрацію пілотного виробництва на малій партії, а продукт офіційно запущений на перші пробні ринки – **4** одиниці. **Технології з рівнями готовності TRL8** (виробництво з використанням технології повністю перевірене, затверджене і готове до запуску, а продукт представлений на більшості національних і загальних ринках) та **TRL9** (виробництво з використанням технології повністю запущене, продукт розповсюджується на нові ринки, створюються нові версії продукту; технології і виробництво оптимізується за рахунок інноваційних ідей) - **відсутні**.

Найбільша кількість РНТД, на які наявні майнові права, призначені для застосування у наступних галузях:

Медицина та фармакологія (432 одиниці), Сільське господарство (356), Ветеринарна медицина (164), Харчова промисловість (99), Технічна (116), Технології вимірювання та випробовування (104), Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу (99), Машинобудування (108), Харчова промисловість (75), Енергетика та енергоефективність (72), Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук (60), ІКТ (55), Біоінженерія та біотехнології (52), Хімічна промисловість (46) та Технології буріння (44). Повний перелік галузей застосування РНТД, на які наявні майнові права, розроблених ЗВО за останні 10 років, наведений у додатку 1.

Галузі застосування були визначені відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД), затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457 (із змінами), а також, частково, зі збереженням авторського подання галузей застосування.

Найбільша кількість потенційно охороноздатних РНТД призначена для застосування у наступних галузях:

Сільське господарство, біоінженерія та біотехнології, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг (197), Освіта (143), Технічна (116), Вища освіта (71), Рационального природокористування (64), Лісове господарство (61), Державне управління загального характеру (58), Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (52), Добування

металевих руд (36), Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук (33), Роздрібна торгівля (29), Машинобудування (28), Консультування з питань комерційної діяльності і керування (26), Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності (25). Повний перелік галузей застосування потенційно охороноздатних РНТД, розроблених ЗВО за останні 10 років, наведений у додатку 1.

5. Висновки

Інформацію про **найбільшу кількість РНТД**, створених за останні 10 років, надали установи, підприємства та організації **Міністерства освіти і науки України** – 5413 РНТД, **Національної академії аграрних наук України** – 2960 РНТД, **Національної академії медичних наук України** – 2154 РНТД, **Національної академії наук України** – 1670 РНТД та **Міністерства охорони здоров'я України** – 769 РНТД. Про **найменшу кількість РНТД**, створених за останні 10 років, поінформували підприємства, установи та організації **Міністерства розвитку громад і територій України** – 8 РНТД, **Державної служби геології та надр України** – 5 РНТД, **Державної служби з надзвичайних ситуацій** – 4 РНТД та **Державного агентства водних ресурсів України** – 2 РНТД. Відповідна теплова карта, а також розподіл РНТД за їх типами представлені у табл. 2.

Серед підприємств, установ та організацій, які надали інформацію про наявність РНТД, розроблених за останні 10 років, багатогалузевими є **наукові установи НАН України та ЗВО і наукові установи МОН**, як такі що провадять наукові дослідження та розробки у найрізноманітнішим галузях знань. Так, ЗВО та наукові установи МОН надали відомості про **5413** одиниць РНТД, а наукові установи НАН України – про **1670** одиниць (рис. 24). Переважну **більшість** і у наукових установах НАН України, і у ЗВО та наукових установах МОН становлять **РНТД, на які наявні майнові права** – **1049** та **3362** одиниці, відповідно. **Найменшою групою** РНТД і в установах НАН України, і у ЗВО та наукових установах МОН є **технології** – **132** та **642** одиниці, відповідно.

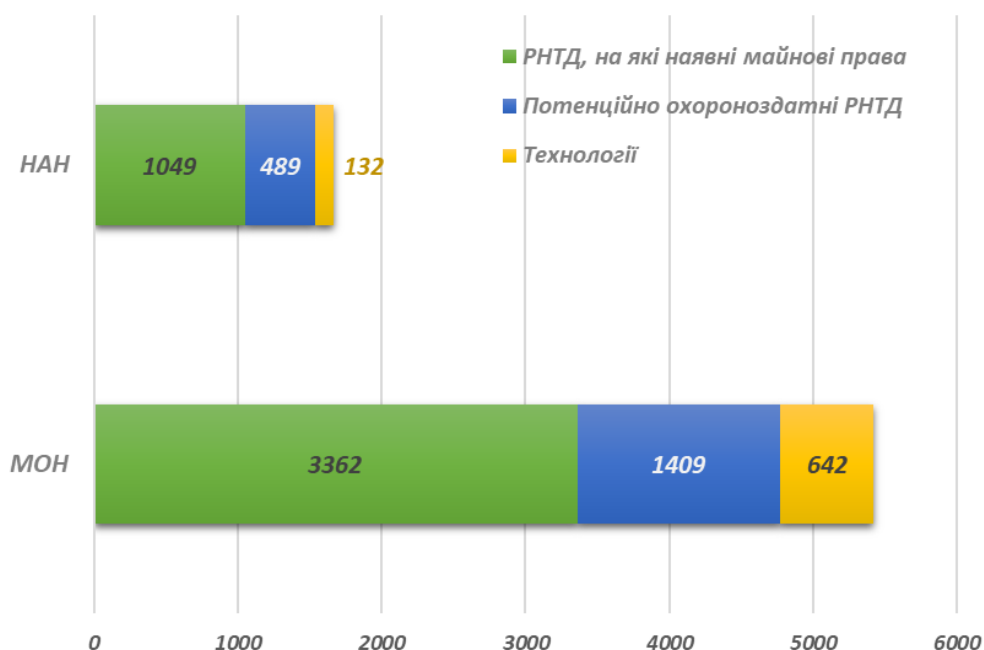

Рисунок 24 – Розподіл РНТД наукових установ НАН України і ЗВО та наукових установ МОН за їх типами

Таблиця 2

**Теплова карта розподілу РНТД за їх типами та розпорядниками коштів
державного бюджету**

Назва РКДБ	Тип РНТД			Загальна кількість РНТД
	Наявні майнові права	Потенційно охороноздатні	Технології	
1	2	3	4	5
Міністерство внутрішніх справ України	88	7	0	95
Міністерство енергетики України	11	1	2	14
Міністерство молоді та спорту України	4	5	40	49
Міністерство освіти і науки України	3362	1409	642	5413
Міністерство охорони здоров'я України	612	5	152	769
Міністерство розвитку громад і територій України	1	0	7	8
Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства	135	50	14	199
Міністерство фінансів України	41	82	0	123
Державне агентство автомобільних доріг України	28	41	28	97
Державне агентство водних ресурсів України	0	0	2	2
Державне агентство лісових ресурсів України	51	19	8	78
Державне агентство рибного господарства України	19	0	0	19
Державне агентство України з управління зоною відчуження	10	10	3	23
Державне космічне агентство України	31	10	1	42
Державна архівна служба України	5	5	5	15
Державна служба геології та надр України	0	5	0	5
Державна служба з надзвичайних ситуацій	4	0	0	4
Національна академія наук України	1049	489	132	1670
Національна академія аграрних наук України	1530	945	485	2960
Національна академія медичних наук України	1388	73	693	2154
Національна академія мистецтв	70	0	0	70
Національна академія педагогічних наук України	155	95	0	250
ДК «Укроборонпром»	8	4	3	15

Таким чином, можна зазначити, що і наукові установи НАН України, і ЗВО та наукові установи МОН намагаються оформлювати майнові права на власні РНТД, а технології створюються в середньому лише в одній НДДКР з десяти. Також наявна істотна кількість РНТД, які, на думку їх власників, є потенційно охороноздатними, але на час проведення аудиту або через брак коштів, або з міркувань необхідності доопрацювань, майнові права на них не були оформлені.

Порівняння інформації про наявність РНТД, розроблених за останні 10 років, від **наукових установ НАН України та національних галузевих академій наук України** свідчить, що **найбільша кількість РНТД** припадає на наукові установи НААН України – **2960** одиниць, а **найменша** – на наукові установи НАПН України та Національної академії мистецтв України – **70** та **250** одиниць, відповідно (рис. 25).

Крім того, установи НААН України та НАН України мають істотну кількість потенційно охороноздатних РНТД, на які, на момент проведення аудиту, або через брак коштів, або через неостаточну готовність РНТД не були оформлені майнові права. У свою чергу, установи НАПН мають винятково РНТД, на які наявні майнові права і більша частина яких впроваджена у педагогічний процес.

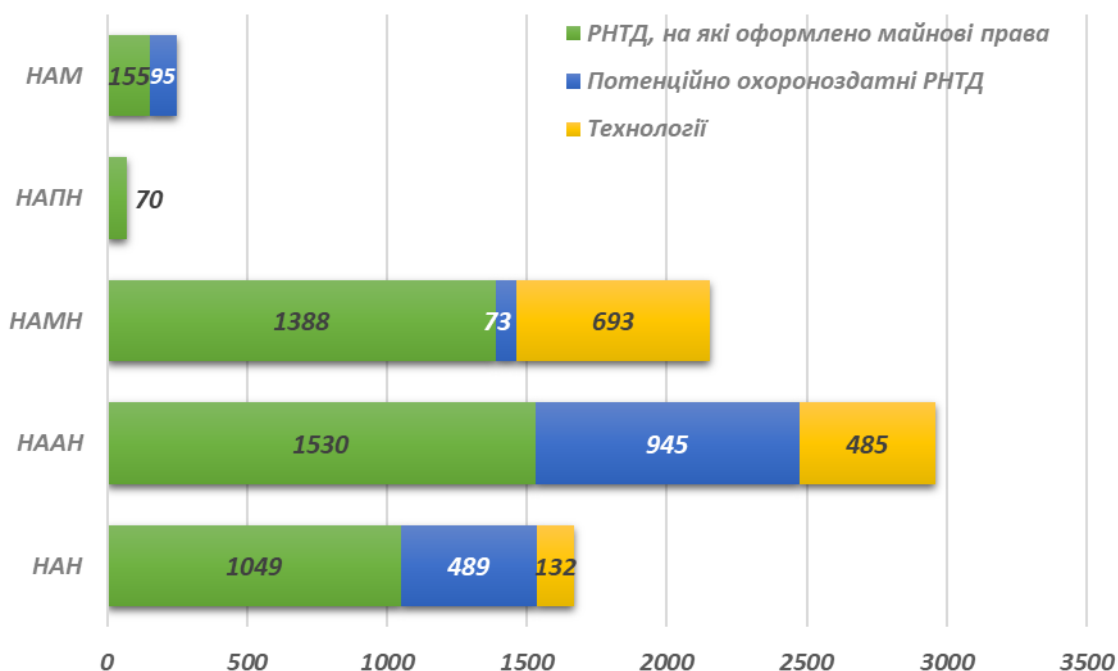

Рисунок 25 – Розподіл РНТД наукових установ НАН України і галузевих академій наук за їх типами

Із порівняння інформації про кількість РНТД галузевих академій наук та відповідних профільних центральних органів виконавчої влади випливає, що установи НАМ України за останні 10 років мають у 2,8 разу більше РНТД, ніж МОЗ України (див. табл.1). Міністерство культури та інформаційної політики України

на відміну від Національної академії мистецтв (далі – НАМ) не надало інформацію про наявність створених за останні 10 років РНТД. ЗВО педагогічного спрямування надали відомості про наявність всіх типів РНТД, тоді як Національна академія педагогічних наук України поінформувала про наявність 70 РНТД, на які наявні майнові права.

Зазначимо, що на час проведення аудиту Міністерство аграрної політики та продовольства України ще не було утворено і було частиною Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, тож його порівняння з НААН України не є коректним.

Щодо РНТД розпорядників коштів державного бюджету у і національної безпеки та оборони (рис. 26).

Загалом ці розпорядники надали відомості про наявність **156** РНТД, виконаних за останні 10 років. **Найбільшу кількість РНТД** має **Міністерство внутрішніх справ України** (далі – МВС) – **95** одиниць, частина з яких має обмеження режиму доступу до інформації. **Найменшу кількість РНТД** має **Державна служба з надзвичайних ситуацій** (далі – ДСНС) – **4** одиниці, але всі вони галузевого спрямування і впровадженні у реальному секторі.

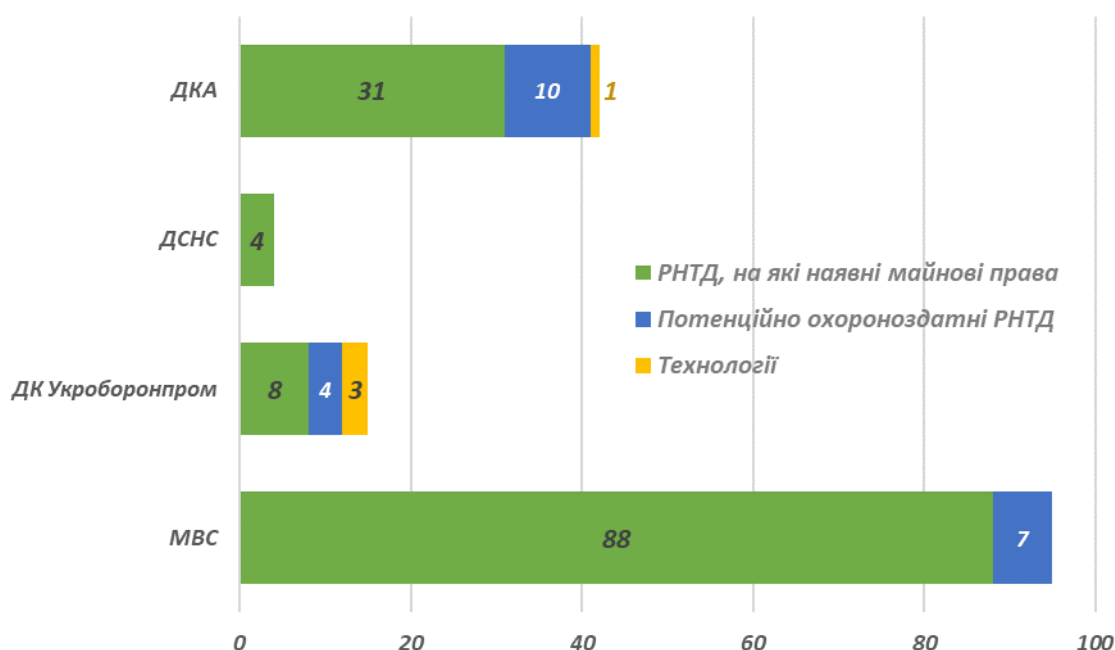

Рисунок 26 – Розподіл РНТД установ, підприємств та організацій розпорядників коштів державного бюджету у сфері безпеки та оборони

Крім того, у цих розпорядників також простежується тенденція до оформлення майнових прав на власні РНТД, а технології останні 10 років майже не розроблялись.

Зазначимо, що на час проведення аудиту ще не закінчилась процедура організації Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України,

яке, зокрема, забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику, державну політику у сфері державного оборонного замовлення, у сфері оборонно-промислового комплексу, у літакобудівній галузі та забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності, тому відомості цього центрального органу виконавчої влади – відсутні.

Міністерство оборони України, а також його підвідомчі підприємства, установи та організації відомості щодо наявності РНТД, виконаних за останні 10 років – не надали.

Підсумовуючи, можна зробити **висновки про наступне:**

1. За результатами оброблення відповідей підприємств, установ та організацій сформовано базу даних із **14074** РНТД, виконаних за останні 10 років, з яких **8602** – РНТД, на які оформлені майнові права; **3255** – потенційно охороноздатних РНТД; **2217** – технологій.

2. Відомості про найбільшу кількість РНТД, створених за останні **10 років**, надали підприємства, установи та організації МОН – 5413 РНТД, **найменшу кількість РНТД мають** підприємства, установи та організації Державного агентства водних ресурсів України та ДСНС – 2 та 4, відповідно.

3. Найбільшу групу становлять РНТД, на які оформлені майнові права – **8602 одиниці**. Найбільшу кількість таких РНТД зазначили підприємства, установи та організації МОН – 3362 одиниці, НААН України – 1530 одиниць, НАМН України – 1388 одиниць та НАН України – 1049 одиниць. Найменшу кількість РНТД цієї групи у своїх відомостях зазначили підприємства, установи та організації Міністерства розвитку громад і територій України – 1 одиниця, Державної служби з надзвичайних ситуацій – 4 одиниці, Міністерства молоді та спорту України – 4 одиниці та Державної архівної служби України – 5 одиниць.

4. Найбільшу групу серед РНТД, на які оформлені майнові права, становлять РНТД з рівнями готовності IRL2 – 1511 одиниць та IRL3 – 1840 одиниць, а найменшу - РНТД з рівнем готовності IRL9 – 33 одиниці.

5. Надано відомості про наявність **3255 одиниць потенційно охороноздатних РНТД**, найбільшу кількість з яких задекларували підприємства, установи та організації МОН – **1409** РНТД та НААН України – **945** одиниць. Найменшу кількість мають підприємства, установи та організації Міністерства енергетики України, ДК "Укроборонпром", Державна архівна служба України, Державна служба геології та надр України – 1, 4, 5, 5 відповідно.

6. Найбільшу групу серед потенційно охороноздатних РНТД становлять РНТД з рівнями готовності IRL2 – 1205 одиниць та IRL3 – 680 одиниць, а найменшу - з рівнями готовності IRL9 – 3 одиниці та IRL1 – 45 одиниць. **7. Найменшою за кількістю РНТД**, виконаних за останні 10 років, є група з відомостями про **технології, які є об'єктами майнових прав – 2217 одиниць**. Спостерігається спад виконання РНТД, результатом яких є технології. Найбільшу кількість

технологій, які є об'єктами майнових прав, у своїх відомостях зазначили підприємства, установи та організації МОН – 642 одиниці, НАМН України – 693 одиниці та НААН України – 485 одиниць. Найменшу кількість РНТД цієї категорії зазначили підприємства, установи та організації ДКА – 1 одиниця, Міністерства енергетики України – 2 одиниці, Державного агентства водних ресурсів України – 2 одиниці та ДК «Укроборонпром» – 3 одиниці.

7. Найбільшу групу становлять технології з рівнями готовності TRL5 – 493 одиниці та TRL3 – 507 одиниць, а найменшу – з рівнями готовності TRL9 – 82 одиниці, TRL8 – 91 одиниця та TRL7 – 75 одиниць.

8. Переважну більшість складають рівні готовності IRL2-IRL5 / TRL2-TRL5 для всіх видів РНТД.

9. **Усі без винятку підприємства, установи та організації всіх розпорядників коштів державного бюджету намагаються оформлювати майнові права на власні РНТД.**

10. **Підприємства, установи та організації, що перебувають у сфері відання різних розпорядників коштів державного бюджету, не лише виконують науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи та експериментальні дослідження, а також надають послуги в залежності від сфери їх діяльності, наприклад, у сфері стандартизації, сертифікації, випробувань, експертизи, оцінювання тощо.**

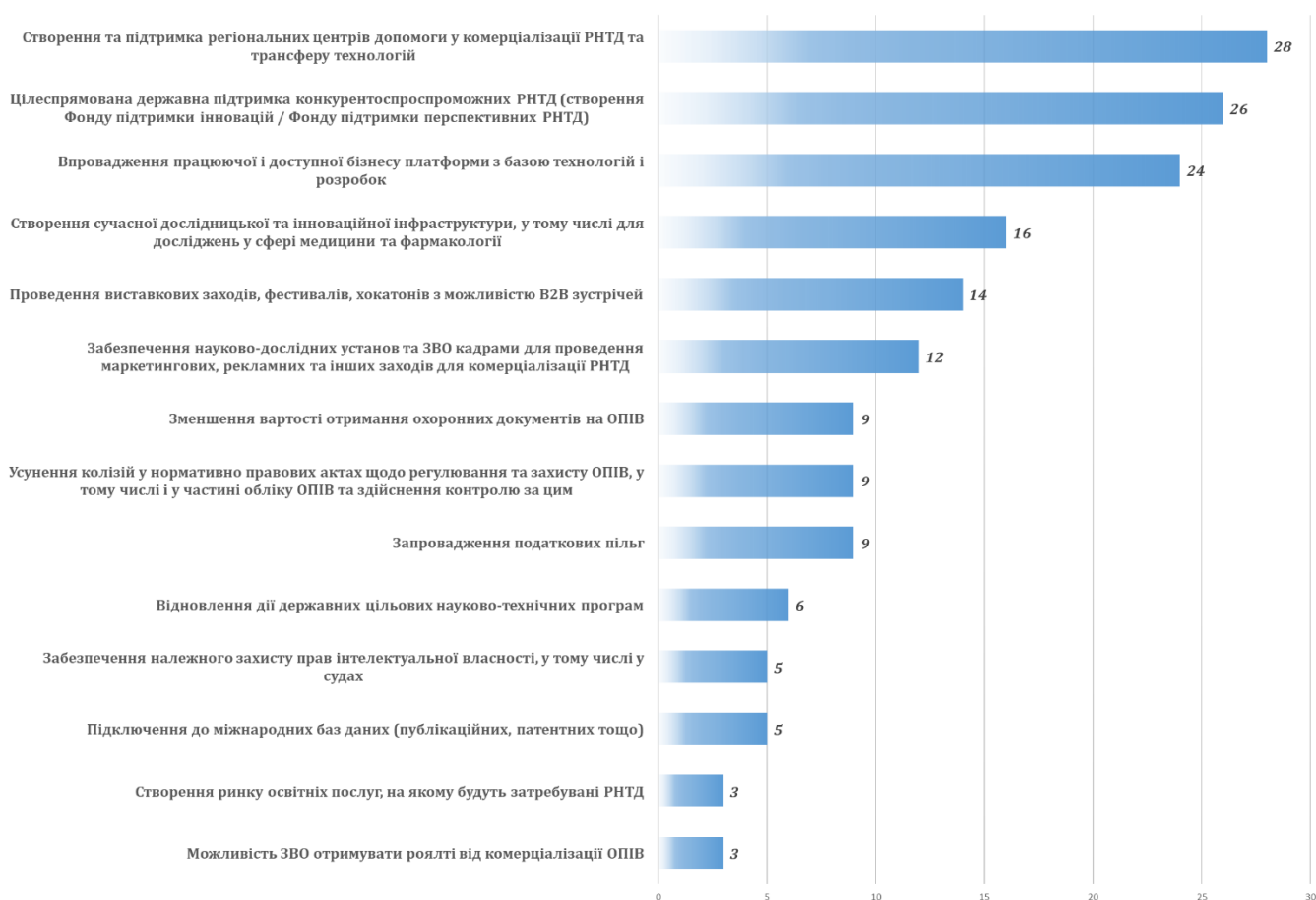
11. В Україні наявна низка унікальних РНТД, які впроваджені у Національному банку України, на митних пунктах пропуску та перебувають на озброєнні у Міністерства оборони України та МВС України.

6. Пропозиції щодо державного сприяння комерціалізації наявних технологій і розробок

У ході проведення аудиту технологій від організацій-розробників **отримано 118 пропозицій** щодо державного сприяння комерціалізації наявних технологій і розробок, які можна поділити на **пропозиції загальнодержавного та галузевого спрямування**, зокрема медичного, сільськогосподарського, суспільно-гуманітарного, технологічного, у тому числі оборонного.

Згруповані за загальними ознаками найпоширеніші пропозиції представлено на рис. 27

* Для отримання графічного представлення пропозицій вони були об'єднані за загальними ознаками.

Рисунок 27 – Узагальнені пропозиції організацій-розробників щодо державного сприяння комерціалізації наявних технологій і розробок

Отже, на думку представників організацій-розробників технологій і розробок, **для сприяння їх комерціалізації держава має:**

✓ забезпечити розбудову та підтримку мережі регіональних центрів допомоги у комерціалізації РНТД та трансферу технологій;

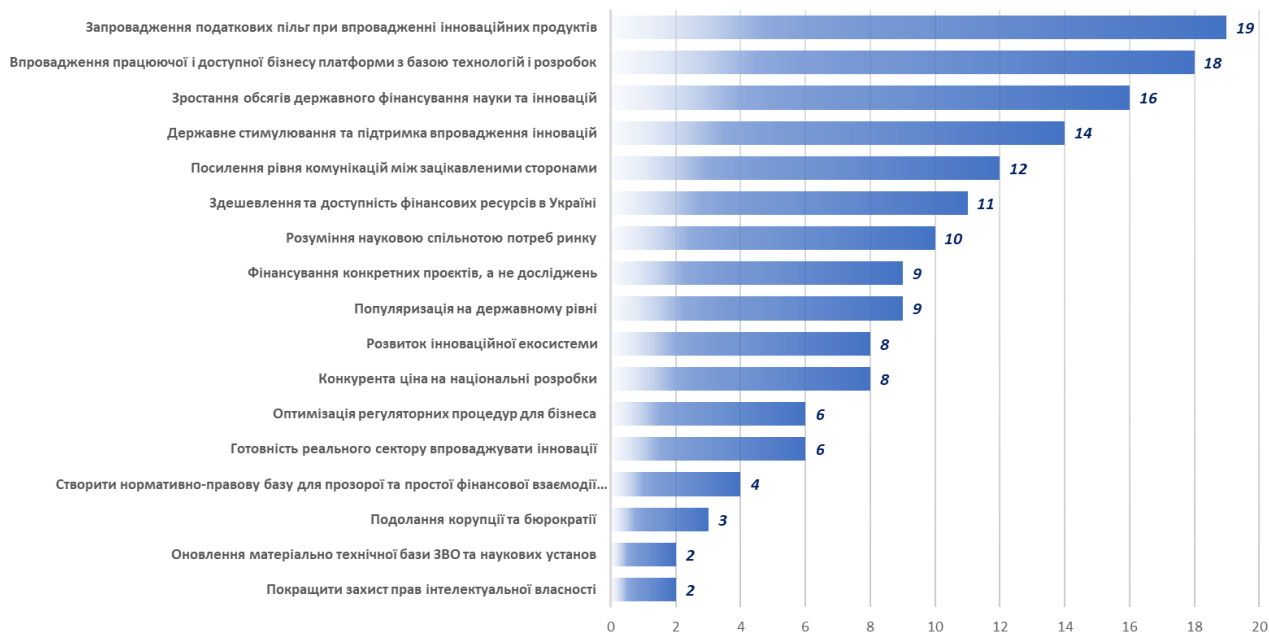
- ✓ забезпечити цілеспрямовану державну підтримку конкурентоспроможних РНТД шляхом створення загальнодержавного та регіональних Фондів підтримки інновацій або Фондів підтримки перспективних РНТД;
- ✓ забезпечити впровадження працюючої і доступної бізнесу платформи з базою технологій і розробок з можливістю отримання допомоги або консультацій з питань комерціалізації РНТД, укладання договорів про трансфер технологій тощо;
- ✓ створити сучасну дослідницьку та інноваційну інфраструктуру, у тому числі для досліджень у сфері медицини та фармакології;
- ✓ запровадити системи проведення виставкових заходів, фестивалів, хакатонів з можливістю B2B зустрічей та широкої рекламної компанії;
- ✓ забезпечити науково-дослідні установи та ЗВО кадрами для ефективного управління інтелектуальною власністю та проведення маркетингових, рекламних та інших заходів для комерціалізації РНТД;
- ✓ зменшити вартість отримання охоронних документів на ОПІВ (перегляд норм постанови КМУ від 12.06.2019 року № 496);
- ✓ забезпечити належний захист прав інтелектуальної власності, у тому числі у судах та надання ЗВО можливості отримувати роялті від комерціалізації ОПІВ;
- ✓ запровадити податкові пільги як для організацій-розробників, так і для виробництв, які впроваджуватимуть українські РНТД у реальний сектор економіки;
- ✓ відновити розроблення державних цільових науково-технічних та інноваційних програм, зокрема у космічній, сільськогосподарській сферах, рибництві тощо;
- ✓ забезпечити підключення до міжнародних баз даних (публікаційних, патентних тощо);
- ✓ спростити процедуру тендерних закупівель під час впровадження та виконання НДДКР за кошти загального та спеціального фондів бюджету;
- ✓ забезпечити навчання та підвищення кваліфікації фахівців ЗВО та наукових установ механізмам постановки на бухгалтерський облік патентів та інших охоронних документів, створених за бюджетні кошти, і здійсненню контролю за його виконанням;
- ✓ забезпечити на постійній основі проведення прогностичних досліджень щодо тенденцій науково-технологічного розвитку;
- ✓ сприяти розвитку внутрішнього ринку ОПІВ;
- ✓ сприяти розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема венчурних інноваційних фондів на загальнодержавному та регіональному рівнях, територіальних науково-освітньо-виробничих кластерів, функціонування яких дозволить на взаємовигідних умовах комплексно вирішувати проблеми як впровадження інноваційних розробок, так і виробничої практики, стажування, дуальної форми освіти тощо;

- ✓ підсилити промоцію українських РНТД для залучення вітчизняних та іноземних інвесторів;
- ✓ стимулювати ЗВО до запровадження вивчення дисципліни «інтелектуальна власність» як нормативної для всіх напрямків підготовки фахівців, зокрема для студентів технічних та природничих спеціальностей.

Минулого року МОН спільно із Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства та Міністерством цифрової економіки провели **опитування представників бізнесу щодо інноваційної діяльності та актуальних потреб в українських дослідженнях та розробках**, у ході якого представники бізнесу запропонували **напрямами дій, які можуть покращити рівень впровадження українських технологій та наукових розробок у реальний сектор економіки**, зокрема, визначили: популяризація на державному рівні; фінансування конкретних проєктів, а не тематики досліджень; розуміння науковою спільнотою потреб ринку; здешевлення та доступність фінансових ресурсів в Україні; посилення рівня комунікацій між зацікавленими сторонами; державне стимулювання та підтримка впровадження новацій; зростання обсягів державного фінансування науки та інновацій; впровадження працюючої і доступної бізнесу платформи з базою технологій і розробок; запровадження податкових пільг при впровадженні інноваційних продуктів; розвиток інноваційної екосистеми (бізнес-інкубатори, технопарки, інноваційні парки, вільні економічні зони тощо); створення нормативно-правової бази для прозорості та простої фінансової взаємодії між приватним сектором та НДІ тощо (рис. 28).

Отже, якщо **порівняти пропозиції організацій-розробників** щодо державного сприяння комерціалізації наявних технологій і розробок **та представників бізнесу** щодо напрямів дій, які можуть покращити рівень впровадження українських технологій та наукових розробок у реальний сектор економіки, то можна сказати, що доступність фінансових ресурсів, посилення рівня комунікацій між зацікавленими сторонам, державне стимулювання та підтримка впровадження РНТД, зростання обсягів державного фінансування науки та інновацій, впровадження працюючої і доступної бізнесу платформи з базою технологій і розробок, запровадження податкових пільг при впровадженні інноваційних продуктів, розвиток інноваційної екосистеми (бізнес-інкубатори, технопарки, інноваційні парки, вільні економічні зони тощо) є тими точками перетину, з яких можна починати реформування державної політики у цій сфері.

* Для отримання графічного представлення відповідей респондентів, останні були об'єднані за загальними ознаками.

Рисунок 28 – Узагальнені пропозиції представників бізнесу щодо сприяння впровадженню наявних технологій і розробок у реальний сектор економіки

В частині **пропозицій державного сприяння у комерціалізації наявних технологій і розробок галузевого спрямування** можна виділити наступні.

Так, **організації-розробники гуманітарної сфери**, зокрема, зосереджують увагу на наступному:

✓ Задля належного виконання свого призначення, гуманітарні науки потребують відповідних умов для розвитку та оприлюднення результатів дослідження, зокрема, слід врахувати інтереси, особливості фінансування й виконання гуманітарних наукових проектів шляхом створення окремого Фонду гуманітарних досліджень із відповідними правилами надання й використання коштів, оскільки вірогідність залучення коштів бізнесу на фундаментальні гуманітарні дослідження близька до нуля.

✓ Питання результативності НДДКР та комерціалізації РНТД розраховані, в першу чергу, на природничі та технічні науки. Бажано розробити нормативно-правове та довідкове методичне забезпечення саме для гуманітарної сфери.

Організації-розробники медичної сфери, зокрема, зосереджують увагу на наступному:

✓ Продовження реформи медичної галузі, що дасть можливість, зокрема, медичним закладам комунальної форми власності виділяти кошти для придбання нових технологій діагностики та лікування хворих, розроблених в

Україні. На сьогодні існує зацікавленість практичної ланки сфери охорони здоров'я в пропозиціях, розроблених в державних наукових установах НАМН України, про що свідчить їх використання і впровадження в практику, але за умови їх безоплатного надання, що обумовлено особливостями патентно-ліцензійної діяльності у медичній сфері.

✓ Стимулювання зацікавленості фармацевтичної галузі в результатах вітчизняних наукових досліджень і винаходів. Осучаснення консервативної номенклатури вітчизняних ліків.

✓ Для реалізації сприяння комерціалізації у сфері охорони здоров'я виникає необхідність розробки практичних рекомендацій для керівництва закладів охорони здоров'я з чітким і науково обґрунтованим алгоритмом дій щодо управління впровадженням сучасних інноваційних технологій у діяльність медичних організацій. Складність розробки таких заходів зумовлена недостатністю рекомендацій загального характеру щодо конкретних технологій управління даним процесом у закладах охорони здоров'я.

✓ Методи лікування, які створені в результаті виконання НДДКР, у відповідності до законодавства України є об'єктами патентування. Водночас, на відміну від правового регулювання власності та її комерціалізації стосовно інструментів, приладів, пристроїв для лікування та діагностики тощо, способи лікування та діагностики, які ґрунтуються на новому застосуванні відомих засобів та інструментів, потребують окремого регулювання та розробки методів державного сприяння комерціалізації. Зважаючи на особливості правової природи об'єктів патентування у сфері медицини, цей розділ захисту прав винахідників потребує окремого опрацювання та кодифікації відповідного законодавства.

Окремо слід підкреслити, що через специфічність патентного законодавства медичної сфери РНТД, які направлені на вдосконалення методів лікування, профілактики та діагностики різних захворювань, як правило, не можуть бути впроваджені як комерційні продукти, однак їхнє впровадження у вигляді протоколів лікування та медичних стандартів на рівні міністерств може мати величезний економічний та соціальний ефекти через зменшення захворюваності, термінів лікування або ризиків ускладнень, зберігаючи таким чином працездатність населення та зменшуючи навантаження на соціальні витрати державних фондів.

✓ Створити всеукраїнський технопарк медичних інноваційних розробок, засновником яких може виступати МОЗ України для раціонального використання науково-технічного потенціалу, а також сформулювати перелік найбільш привабливих інвестиційних проєктів, які будуть презентовані потенційним інвесторам під час конференцій та інших заходів, організованих Мінекономрозвитку та МОЗ (наприклад, візитів офіційних делегацій) та залучити інвестиції для виробництва продукції.

✓ Стратегічний підхід та складові системи управління інтелектуальною власністю на рівні галузі, організацій (створення підрозділів для ліцензійної та комерційної діяльності; нормативно-методичне забезпечення; засоби інформаційного процесу управління; патентно-ліцензійна та облікова політика; кадрове забезпечення).

✓ Інтеграційні форми управління інноваційною діяльністю (кластери, зокрема, у галузі охорони здоров'я; транснаціональні корпорації та альянси).

Організації-розробники аграрної сфери, зокрема, зосереджують увагу на наступному:

✓ Для прискореної комерціалізації найбільш наукоємних технологічних рішень збільшити фінансування тих наукових установ, що мають найбільший науковий потенціал, а саме – національних наукових центрів, науково-методичних центрів, головних наукових установ, з урахуванням результатів державної атестації. Особливо важливим є надання цільового державного фінансування на оновлення лабораторно-аналітичної бази вищезазначених наукових установ, які на цей час змушені проводити придбання нових приладів виключно за рахунок спецфонду та шляхом співпраці з міжнародними організаціями. Для прискорення оновлення приладної бази доцільно також дозволити відповідні статті витрат у проектах Національного фонду досліджень України, МОН України, інших державних конкурсів та грантів.

✓ Специфіка аграрного виробництва вимагає адаптації найбільш ефективних агротехнологій до специфічних ґрунтово-кліматичних умов окремих регіонів, адже в Україні нараховується понад 600 видів ґрунтів. Необхідною умовою для цього є осучаснення інформації про ґрунтовий покрив. На цей час в Україні є дуже низькими темпи оновлення інформації про ґрунти через недосконалість вітчизняної системи моніторингу порівняно із європейськими країнами та високу вартість спеціального програмного забезпечення. Останнє великомасштабне обстеження ґрунтів в Україні проводилося понад півсторіччя тому. Застарілість інформації про ґрунти стримує комерціалізацію наукоємних технологій у землеробстві та зменшує ефективність технологічних рішень, які пропонуються виробництву. Для розв'язання цієї проблеми необхідні державні підтримка проведення нового великомасштабного обстеження ґрунтів, як це вимагає ст. 54 Закону України «Про охорону земель».

✓ Для ефективної комерціалізації РНТД/технологій в аграрній сфері доцільно надати державну підтримку створення регіональних науково-виробничих кластерів як складової національної інноваційної системи. Учасникам кластерів необхідно розробити регіональні Комплексні програми раціонального використання природних ресурсів із програмно-цільовим фінансуванням за кожним пріоритетним напрямом, які мають стати складовою частиною регіональних програм стратегічного розвитку. Зазначені регіональні

Комплексні програми повинні оптимізувати задачі ефективного господарського використання ґрунтових, водних та лісових ресурсів із вимогами екологічної безпеки, сталого розвитку сільських територій та інвестиційної привабливості.

Організації-розробники оборонної сфери, зокрема, зосереджують увагу на наступному:

✓ Недосконалість механізму формування ціни на продукцію (роботи, послуги) за державним оборонним замовленням, а саме: у визначенні рівня економічних нормативів для розрахунку ціни, рівня заробітної плати, рівня та порядку авансування.

Чинний порядок формування цін у одного виконавця вкрай зарегульований та побудований на основі їх визначення від досягнутого виконавцем рівня витрат, що не забезпечує ефективного використання коштів та привабливості державного замовлення для виконавця. Пропонується унормувати перехід від практики формування попередньої (орієнтовної ціни), а по завершенню замовлення - договірної ціни на підставі фактичних витрат (яка не має перевищувати попередню) до формування відразу договірної ціни.

✓ Законодавче обмеження кредитування казенного підприємства через необхідність надання гарантії органу управління, який за своїм статусом надати її немає можливості. Зазначена проблема не дозволяє ефективно здійснювати господарську діяльність, зокрема залучати кредитні ресурси, у тому числі на поповнення обігових коштів з метою запобігання ризику касового розриву та на виконання інвестиційних проєктів.

Пропонується внести зміни до п.6 ст.77 Господарського кодексу України від 16.01.2003 №436-IV, вилучивши необхідність надання гарантії органу, до сфери управління якого входить підприємство.

✓ Значна фізична та моральна зношеність основних виробничих фондів стримує підвищення продуктивності праці та створення високотехнологічної конкурентоздатної на світовому ринку продукції.

Пропонується звільнити операції закупівлі виробничого обладнання від оподаткування та мита.

✓ Недостатня оснащеність виробничих потужностей з виготовлення прийнятих на озброєння виробів спецтехніки за ДОЗ.

✓ Велика плинність молодих працівників у зв'язку з відсутністю житла. Пенсіонери становлять близько 60% усієї кількості працівників.

На державному рівні необхідно забезпечити підтримку молодих працівників шляхом надання гуртожитків та соціального житла; кредитів під закупівлю житла з компенсацією банківських відсотків.

✓ Тривалий час розгляду та короткий строк дії дозволів на експорт товарів військового призначення та подвійного використання.

Разовий дозвіл на експорт надається на строк до 1 року, хоча за контрактом поставки можуть здійснюватися партіями протягом дії контракту (декілька років). Підприємство вимушене декілька разів протягом строку дії контракту звертатись за повторним отриманням дозволів на експорт залишку товарів. Процедура розгляду кожного звернення, як правило, включає міжвідомче узгодження із винесенням рішення Міжвідомчою комісією з політики військово-технічного співробітництва та експортного контролю, тривалість такого розгляду 3 місяці і більше, навіть при повторному розгляді. При цьому поставки товарів на час розгляду блокуються.

Пропонується надавати разовий дозвіл на експорт на строк дії укладеного контракту. Скоротити час розгляду заяви на експорт із винесенням рішення Міжвідомчою Комісією у термін, що не перевищує 3 місяці.

Отже, можна зазначити, що переважна більшість галузевих пропозицій стосується недосконалості чинної нормативно-правової бази та недофінансування галузевої прикладної науки.

7. Пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового, методичного та інформаційного забезпечення для підвищення результативності комерціалізації технологій і розробок

У ході проведення аудиту технологій від організацій-розробників **отримано 98 пропозицій** щодо вдосконалення нормативно-правового, методичного та інформаційного забезпечення для підвищення результативності комерціалізації технологій і розробок.

Переважна більшість пропозицій, які надійшли від наукових установ та ЗВО, **стосується:**

- ✓ забезпечення інформаційної та методично-консультативної підтримки процесу трансферу технологій та обліку ОПІВ;
- ✓ проведення вебінарів, круглих столів та навчання з проблем комерціалізації РНТД та підвищення результативності процесу комерціалізації;
- ✓ необхідності формування загальнонаціонального реєстру перспективних технологій;
- ✓ розробки порядку отримання та використання роялті науковими установами та ЗВО державної форми власності;
- ✓ формування мотиваційних програм для наукових досліджень, що здійснюються в умовах реформ та оперативних потреб освітньої галузі;
- ✓ розробки правових рамок, спрямованих на підвищення результативності діяльності наукових фондів, які надають підтримку для створення МСП та стартапів при державних установах;
- ✓ законодавчого врегулювання статусу державно-приватного партнерства, особливо в медичній сфері;
- ✓ удосконалення та приведення до норм сучасного законодавства ДСТУ 3575-97 Патентні дослідження "Основні положення та порядок проведення";
- ✓ створення маркетингових структур в межах кожної установи для рекламування продукції та найвагоміших наукових здобутків;
- ✓ гармонізації українського законодавства у сфері інтелектуальної власності, інноваційної діяльності, трансферу технологій та обміну товарами / послугами із законодавством та нормами Європейського Союзу;
- ✓ популяризації програм фінансування наукових досліджень від Європейського Союзу, наприклад Horizon Europe SMEs для малих та середніх підприємств.

Окремо слід виділити **пропозиції**, що надійшли від наукових установ та ЗВО **медичної сфери**. Так, на їхню думку, першочерговими кроками, мають стати: державне сприяння спрощенню процедури трансферу винаходу від патенту до

виробництва, а також лобіювання впровадження у виробництво вітчизняних винаходів, можливо, шляхом надання податкових пільг, гарантування держзамовлення та рекламування продукту. Вдосконалення потребує також існуюча пошукова база патентів, оскільки для міжнародних інвесторів інформація, надана в існуючій базі, є важкодоступною та важкозрозумілою, застарілими також є існуючі механізми пошуку в базі. Зважаючи на особливості медичної галузі, окремого опрацювання потребують питання комерціалізації медичних технологій, оформлених у виглядів корисних моделей та винаходів на способи лікування і діагностики.

Отже, з метою підвищення результативності процесу комерціалізації РНТД органам виконавчої влади доцільно **розробити методичні рекомендації для центрів комерціалізації РНТД** щодо:

- ✓ розробки планів розвитку і стратегії маркетингу, спрямованих на просування відібраних науково-технічних розробок на національному та міжнародному рівнях;
- ✓ інструментарію проведення експертизи проєктів комерціалізації РНТД;
- ✓ інтеграції у національні та європейські мережі трансферу технологій;
- ✓ сприяння у встановленні комерційних зв'язків з потенційними клієнтами на національному та міжнародному рівнях.

Крім того, **доцільно забезпечити сприяння:**

- ✓ підготовці кадрів для центрів комерціалізації РНТД та підвищення їхньої кваліфікації;
- ✓ інтеграції в міжнародні науково-дослідні консорціуми;
- ✓ наданню сучасного обладнання для зміцнення матеріально-технічної бази центрів;
- ✓ проведенню виставкових заходів та конференцій;
- ✓ проведенню вебінарів, круглих столів та навчання з проблем комерціалізації РНТД;
- ✓ популяризації науково-технічної та інноваційної діяльності.

Позатим, слід гармонізувати українське законодавство у сфері інтелектуальної власності, інноваційної діяльності, трансферу технологій та обміну товарами / послугами із законодавством та нормами Європейського союзу, а також осучаснити діючі у цій сфері національні стандарти.

Додаток 1

Розподіл РНТД, які розроблені ЗВО за останні 10 років, за галузями та сферами застосування відповідності до типів РНТД

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
	РНТД, на які наявні майнові права	
1	Аварійні захисні схеми для автоматичного відключання	43
2	Автоматизовані пристрої очищення різноманітного обладнання	1
3	Автоматичне управління рухом судна при розходженні з зустрічними об'єктами	1
4	Автомобілебудування і транспортне машинобудування	13
5	Автомобільна промисловість, машинобудівна промисловість	1
6	Автомобільна техніка: підрозділ "подача електроенергії до допоміжного обладнання транспортних засобів з електротягою"	1
7	Автомобільна техніка: підрозділ "системи управління, спеціально призначені для гібридних транспортних засобів"	1
8	Автомобільний транспорт: керування рухом транспортних засобів спеціального призначення (автомобілів служб із надзвичайних ситуацій, поліції, швидкої допомоги тощо)	1
9	Автономні електроденергетичні системи	1
10	Автотранспортні підприємства, залізничні та тролейбусно-трамвайні депо. Пасажиро-та вантажоперевезення, підрозділи транспортної логістики в органах державної влади і в комерційних структурах	2
11	Аграрний сектор (господарства які займаються вирощуванням зернобобових культур)	2
12	Аграрний сектор (господарства які займаються вирощуванням польових культур)	4
13	Адсорбуючі матеріали для очищення води від нафти та нафтопродуктів	1
14	Аерокосмічна промисловість	1
15	Академічна доброчесність	3
16	Академічна мобільність, навчальний процес, освіта	2
17	Аквакультура, рибництво	1
18	Актуальні проблеми медичних наук	1
19	Акустичні сигнальні пристрої	1
20	Акушерство, гінекологія та перинатологія	1
21	Альтернативні джерела електричної енергії	2
22	Аналітична хімія	8
23	Аналітична хімія біологічно активних речовин	1
24	Аналітична хімія платинових металів	8
25	Бджільництво	6
26	Біоенергетика	1
27	Біоінженерія	3
28	Біоінженерія та біотехнології у сільському господарстві	33
29	Біологічна та медична фізика	2
30	Біологічний захист	1
31	Біологія	9
32	Біологія. Лісові екосистеми	1
33	Біологія. Псамофітні екосистеми	1
34	Біологія. Степові екосистеми	1
35	Біологія: екобіотехнології	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
36	Біомедицина	2
37	Біотехнології	14
38	Біотехнологічна промисловість	2
39	Біохімія	4
40	Будівельні матеріали	1
41	Будівництво	19
42	Будівництво автодорожнє	2
43	Будівництво водних споруд	8
44	Будівництво житлових і нежитлових будівель	3
45	Будівництво мостів і тунелів	3
46	Бурильна техніка	3
47	Бурильна техніка: насоси для підготовки бурильного розчину	1
48	Буріння бічних каналів у нафтових та газових свердловинах	1
49	Буріння нафтових і газових свердловин	17
50	Буріння нафтових і газових свердловин: пристрої, які використовують для кріплення стінок свердловини в інтервалах текучих порід	1
51	Буріння нафтових і газових свердловин: пристрої, які використовують для ліквідації аварій з бурильними та обсадними колонами	1
52	Буріння нафтових і газових свердловин: пристрої, які використовують для ліквідації прихоплень бурильних колон	3
53	Буріння нафтових і газових свердловин: пристрої, які використовують для ліквідації прихоплень бурильних колон, що виникли через обвалювання та осипання стінок свердловини	3
54	Буріння нафтових і газових свердловин: пристрої, які використовують для створення непроникного ізоляційного екрану на стінках свердловини	2
55	Буріння нафтових і газових свердловин: фізикохімічні способи підвищення стійкості стінок свердловини, схильних до обвалювань та осипань	1
56	Буріння нафтових, газових та газоконденсатних свердловин	1
57	Буріння свердловин	3
58	Буріння свердловин на нафту і газ	2
59	Буріння свердловин на нафту і газ: бурові розчини	1
60	Буріння свердловин на нафту і газ: мастильні домішки для бурових розчинів	1
61	Буріння свердловин на нафту і газ: способи боротьби з осипаннями та обвалюваннями стінок свердловини	1
62	Буріння свердловин на нафту і газ: способи розкриття продуктивних горизонтів	1
63	Буріння свердловин: пристрої для вимірювання зусиль в колоні бурильних труб	1
64	Ваги, в яких зрівноваження досягають шляхом магнітного, електромагнітного або електростатичного впливу, або засобами, не охопленими групами	2
65	Вантажозахоплювальні елементи або пристрої, з'єднані з крановими механізмами підймання, опускання або переміщення або пристосовані для з'єднання з такими механізмами, призначені для передавання зусилля на виріб або групу виробів	3
66	Вентиляційні системи та пристрої	1
67	Ветеринарна медицина	161
68	Ветеринарна медицина, санітарія та гігієна в рибництві	2
69	Ветеринарна санітарія	1
70	Взаємодія або переміщення інформації або інших сигналів між запам'ятовуваними пристроями, пристроями введення-виведення або пристроями центрального процесора	3
71	Взуттєва промисловість	1
72	Виготовлення гнучких фотоперетворювачів сонячного випромінювання	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
73	Виготовлення деталей	1
74	Виготовлення виробів або формованих матеріалів, що містять високомолекулярні сполуки	2
75	Виготовлення деревної стружки, деревних трісок, деревного борошна тощо	1
76	Виготовлення жорстких структурних елементів або пристроїв	1
77	Видавнича діяльність	2
78	Видобування нафти	2
79	Видобування нафти із свердловин, що експлуатуються штанговими глибинними насосами	1
80	Визначення положення полюса повороту, без інформації про внутрішні і зовнішні управляючі сили, для оперативного управління рухом суден при маневруванні і використанні буксирів	2
81	Використання утилізованого тепла не лише взимку для опалення, але і влітку для кондиціювання приміщень або для технологічних потреб	1
82	Використовування пристроїв для контролювання робочих операцій, пошуку і усунення несправностей або запобіжних пристроїв на підйомниках	1
83	Використовується для тестування систем керування рухом суден	1
84	Вимірювальна техніка	9
85	Вимірювальна техніка сейсмічних коливань	1
86	Вимірювальна техніка у кріоенергетиці, кріоелектротехніці, кріоелектроніці, а також ракетній техніці тощо	1
87	Вимірювальна техніка: конструкції апаратів для вимірювання об'єму газів	1
88	Вимірювальна техніка: оптичні вимірювальні системи	1
89	Вимірювальна техніка: термометрія, приладобудування, нафтовидобувна промисловість, кріоелектроніка, кріоелектротехніка, ракетна техніка, а також інших галузях народного господарства	1
90	Вимірювальні прилади: датчики температури	1
91	Вимірювальні пристрої, які характеризуються використанням електричних або магнітних засобів	7
92	Вимірювання відстаней, подоланих по землі транспортними засобами, людьми, тваринами або будь-якими твердими тілами, що рухаються, наприклад за допомогою одометрів або педометрів	1
93	Вимірювання коливань у твердих тілах шляхом безпосереднього контакту з детектором	4
94	Вимірювання лінійної або кутової швидкості	2
95	Вимірювання механічних коливань або ультразвукових, звукових або інфразвукових хвиль	1
96	Вимірювання механічних коливань або ультразвукових, звукових або інфразвукових хвиль, не охоплене іншими групами цього підкласу	1
97	Вимірювання обертового моменту, роботи, механічної потужності або механічного коефіцієнта корисної дії взагалі	11
98	Вимірювання об'ємної витрати рідин або сипучих матеріалів, що проходять через пристрій послідовними, більш-менш розділеними дозами, вимірювач приводиться у дію потоком	2
99	Вимірювання об'ємної чи масової витрати рідини або сипучих тіл шляхом пропускання їх через вимірювач безперервним потоком	13
100	Вимірювання постійного або квазістаціонарного тиску текучого середовища або сипучого твердого матеріалу електричними або магнітними елементами, чутливими до тиску	3
101	Вимірювання постійного або квазістаціонарного тиску текучого середовища або сипучого твердого матеріалу електричними або магнітними елементами, чутливими до тиску	2
102	Вимірювання прискорення	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
103	Вимірювання сили або механічного напруження взагалі	2
104	Випробувальна техніка для трибологічних досліджень матеріалів та покриттів	1
105	Випробовування конструкцій на вібрацію	1
106	Випробовування матеріалів та покриттів на зносостійкість	3
107	Випробувальна техніка	4
108	Випробувальна техніка для випробувань з циклічним навантаженням	1
109	Випробувальне устаткування: пристрої для контролю динамічних характеристик трансмісії автомобіля	1
110	Виробництво апаратури для радіо, телебачення та зв'язку	2
111	Виробництво бетонних розчинів, готових для використання	13
112	Виробництво вапна та гіпсових сумішей	1
113	Виробництво вогнетривких виробів	2
114	Виробництво готових кормів для тварин	6
115	Виробництво готових металевих виробів	4
116	Виробництво готової їжі та страв	1
117	Виробництво двигунів і турбін, автотранспортних і мотоциклетних двигунів. Автотранспортні підприємства	1
118	Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	2
119	Виробництво електричного устаткування	1
120	Виробництво електричної енергії	1
121	Виробництво електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури	6
122	Виробництво електронних компонентів. Підприємства електронної промисловості	2
123	Виробництво електронної техніки	3
124	Виробництво електророзподільчої та контрольної апаратури	2
125	Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	5
126	Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації. Підприємства оборонної промисловості. Державні підприємства військового призначення	1
127	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення	3
128	Виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення	33
129	Виробництво інших текстильних виробів, н.в.і.у.	1
130	Виробництво інших харчових продуктів	4
131	Виробництво іншої продукції, н.в.і.у.	1
132	Виробництво іншої хімічної продукції	1
133	Виробництво керамічних матеріалів	2
134	Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	3
135	Виробництво контрольно-вимірювальних приладів	1
136	Виробництво контрольно-вимірювальних приладів для промисловості	1
137	Виробництво магнітних і оптичних носіїв даних	3
138	Виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	28
139	Виробництво машин і устаткування для сільського і лісового господарства	5
140	Виробництво металевих резервуарів, радіаторів та котлів центрального опалення	1
141	Виробництво металообробних машин і верстатів	4
142	Виробництво молока	3

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
143	Виробництво молочних продуктів	2
144	Виробництво морозива	3
145	Виробництво м'яса	1
146	Виробництво м'яса свійської птиці	1
147	Виробництво м'яса та м'ясних продуктів	1
148	Виробництво напоїв	4
149	Виробництво неметалевих мінеральних виробів, н.в.і.у.	1
150	Виробництво обладнання зв'язку	1
151	Виробництво оптичних приладів і фотографічного устаткування	4
152	Виробництво основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах	1
153	Виробництво парфумерних та косметичних засобів	1
154	Виробництво піднімального та вантажно-розвантажувального устаткування	1
155	Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування	1
156	Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування / підприємства та установи аерокосмічної галузі	2
157	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	3
158	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	53
159	Виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	1
160	Виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	13
161	Виробництво радіологічного, електромедичного й електротерапевтичного устаткування	5
162	Виробництво харчових продуктів	156
163	Виробництво харчових продуктів / харчова промисловість та ресторанне господарство	1
164	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	6
165	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	31
166	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів	1
167	Вирощування багаторічних культур	1
168	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів	3
169	Вирощування однорічних і дворічних культур	23
170	Вирощування пряних, ароматичних і лікарських культур	11
171	Витратоміри рідини	1
172	Виховання, освіта, транскордонне співробітництво	2
173	Вища освіта	42
174	Вібровикінчувальне обладнання	1
175	Відновлення поверхонь технологічного устаткування в різних галузях промисловості	1
176	Відновлення характеристик чутливих елементів оптичних сенсорів для моніторингу наявності аміаку в оточуючому середовищі	1
177	Відновлювані джерела енергії приватних домогосподарств	5
178	Відновлювання забрудненого ґрунту	4
179	Відтворення рослин	6
180	Військова галузь	2
181	Вітроенергетика	2
182	Вмикальні пристрої	1
183	Внутрішня медицина	4

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
184	Внутрішня медицина та гастроентерологія	8
185	Внутрішня медицина, гастроентерологія та нефрологія	4
186	Водопостачання: каналізація, поводження з відходами	1
187	Газова промисловість	3
188	Газовидобувна та гірничовидобувна галузь	11
189	Галузеве машинобудування	15
190	Гальванотехніка	1
191	Гасіння вібрацій у системах	3
192	Геліотехніка	7
193	Генетика бактерій та біотехнології	1
194	Генетика та біотехнології мікроорганізмів	1
195	Геодезія	2
196	Гідрологія	1
197	Гірництво	1
198	Двигунобудування	1
199	Двигунобудування: системи керування паливopoдачею автомобільних дизельних двигунів	1
200	Демонстратор технологій; освоєння процесів підйому на висоту та спуску псевдосупутника; відпрцювання питань мобільної електростанції на СЕ	1
201	Державне управління загального характеру	3
202	Діяльність у сферах права та бухгалтерського обліку. Підприємства з вітчизняним та зарубіжним капіталом, навчальні заклади	1
203	Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування	1
204	Діяльність у сфері геодезії, гідрографії та гідрометеорології	1
205	Діяльність у сфері оборони	1
206	Діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки	14
207	Діяльність у сфері фотографії	1
208	Добування металевих руд. Гірничорудні підприємства з відкритим способом видобутку руд	4
209	Добування металевих руд	32
210	Добування металевих руд. Гірничорудні підприємства з відкритим способом видобутку руд	1
211	Добування металевих руд. Гірничорудні підприємства з підземним видобутком руд	6
212	Добування сирої нафти та природного газу	1
213	Дозувальне обладнання, призначене для харчової, хімічної, будівельної промисловості	1
214	Дорожнє будівництво	1
215	Дослідження властивостей дорожньо-будівельних матеріалів на основі бітумів нафтових дорожніх в'язких	1
216	Дослідження і розробки в галузі технічних наук	1
217	Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій	6
218	Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук	60
219	Дослідження та розробки в галузі приладобудування та електроніки	4
220	Досліджування або аналізування матеріалів за допомогою електричних, електрохімічних або магнітних засобів	4

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
221	Досліджування або аналізування матеріалів за допомогою оптичних засобів, тобто з використанням інфрачервоного, видимого або ультрафіолетового світла	2
222	Досліджування або аналізування матеріалів за допомогою ультразвукових, звукових або інфразвукових хвиль	2
223	Досліджування матеріалів механічними способами	1
224	Досліджування міцності твердих матеріалів шляхом прикладання до них механічного навантаження	2
225	Досліджування пружних властивостей конструкцій	4
226	Екологічна безпека	10
227	Екологія	11
228	Економіка	52
229	Експериментальна медицина, фармакологія, неврологія	3
230	Експлуатація автомобільних доріг з одягами нежорсткого типу і може бути використана для оцінки якості доріг з асфальтобетонним покриттям під час будівництва та експлуатації	2
231	Експлуатація підземних металевих конструкцій	1
232	Експлуатація, контроль й оцінка поточного стану автомобільних доріг з покриттям нежорсткого типу під час будівництва та експлуатації	2
233	Електрика, магнетизм	1
234	Електрика: клас магнітних матеріалів мультифероїків із керованими магнітоелектричними властивостями	1
235	Електричні навчальні пристрої або прилади, які працюють із запитаннями та відповідями	1
236	Електровакуумні прилади	2
237	Електродинаміка, радіофізика, авіаційна та ракетно-космічна техніка	1
238	Електрозв'язок, зокрема, техніка перетворення інфрачервоного випромінювання в електричний сигнал	1
239	Електролюмінесцентні джерела світла	4
240	Електромагнітна біологія	1
241	Електромеханіка	3
242	Електроніка	1
243	Електронне приладобудування, зокрема цифрова мікроелектроніка для формування елементів резистивного перемикавання	1
244	Електронні системи наземних транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного наземного транспортного засобу, які керують як процесами в агрегатах і вузлах, так і процесом руху автомобіля в цілому	1
245	Електронні системи транспортних засобів: бортові інформаційно-обчислювальні системи транспортного засобу	1
246	Електронні системи транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного транспортного засобу	1
247	Електронні системи транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного транспортного засобу з блоком 3D карт	1
248	Електронні системи транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного транспортного засобу з лідаром	1
249	Електронні системи транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного транспортного засобу на основі нейромережевої архітектури	2
250	Електронні системи транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного транспортного засобу на основі фазі-архітектури	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
251	Електронні системи транспортних засобів: інтелектуальні бортові інформаційні системи безпілотного транспортного засобу, які керують як процесами в агрегатах і вузлах, так і процесом руху автомобіля в цілому	1
252	Електротехніка	35
253	Електрохімічні технології. Виробництво електродів, мікроелектродів. Електрохімія, медицина, біологія, екологія, харчова промисловість, фармакологія, сільське господарство	1
254	Електрохімічні технології. Засоби для проведення електрохімічних досліджень. Побудова пристрою - потенціостату	1
255	Електрохімія	5
256	Елементи конструкції кузовів транспортних засобів	1
257	Елементи конструкції ходових візків	1
258	Елементи систем керування для дорожніх транспортних засобів, які не пов'язані з керуванням певними елементами транспортних засобів	1
259	Енергетика	49
260	Енергетика АПК	6
261	Енергетика та енергоефективність	10
262	Енергобудування та авіабудування	1
263	Енергозбереження в енерго- та хладосистемах	1
264	Енергозберігаючі та екологічно чисті технології на автомобільному транспорті	1
265	Енерготранспортування та енергооблік	1
266	Житлово-комунальне господарство	2
267	Забір, очищення та постачання води	2
268	Загальна медична практика	34
269	Загальне та підйомно-транспортне машинобудування	3
270	Залізничний транспорт	11
271	Записування або відтворювання за допомогою оптичних засобів	3
272	Запобігання утворенню відкладання або їх вилучання	1
273	Запобіжні електричні пристрої на транспортних засобах з електроприводом	9
274	Запобіжні клапани	2
275	Засіб неперервного автоматичного визначення положення ПП, без інформації про внутрішні і зовнішні управляючі сили, для оперативного управління рухом суден при маневруванні і використанні буксирів	1
276	Засоби або прилади для вимірювання магнітних змінних	6
277	Засоби вимірювання електричної потужності або коефіцієнта потужності	2
278	Засоби вимірювання проникності оптичних середовищ	1
279	Засоби відлякування птахів	1
280	Засоби для регулювання гальмівного зусилля на колеса залежно від стану дорожнього покриття або умов руху транспортного засобу, наприклад пристрої для обмежування або розподілення гальмівного зусилля	1
281	Засоби керування	8
282	Засоби фінішної обробки полімерних 3D-виробів	1
283	Засоби, що використовуються в клапанах для поглинання енергії текучого середовища	1
284	Застосовування вимірювальних приладів чи пристроїв при споруджуванні рейкових колій	4
285	Захист від корозії деталей, які контактують з агресивними середовищами при звичайних та підвищених температурах	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
286	Захист навколишнього середовища	3
287	Захисту від корозії поверхонь технологічного устаткування, які контактують з агресивними середовищами при знакозмінних температурах	1
288	Збільшення корозійної тривкості поверхонь технологічного устаткування в різних галузях промисловості, зокрема у суднобудуванні	1
289	Збільшення ресурсу роботи деталей машин та механізмів технологічного устаткування в судно-, авіа- та машинобудуванні	1
290	Збільшення ресурсу роботи поверхонь технологічного устаткування в різних галузях промисловості, зокрема у суднобудуванні	1
291	Збройні сили України та інші силові структури	6
292	Зброя	1
293	Зварювання	4
294	Зміцнювально-відновлювальні технології, а саме одержання зносостійких антифрикційних покриттів на робочих поверхнях елементів пар тертя, виготовлених із алюмінію і алюмінієвих сплавів	1
295	Зміцнюючі технології	1
296	Зм'якшування води	1
297	Зоологія, паразитологія, ветеринарія	1
298	виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів	4
299	Індикація або вимірювання рівня рідких або сипучих матеріалів, наприклад індикація у одиницях об'єму, індикація за допомогою сигнальних пристроїв	1
300	Інтернет-технології	2
301	Інформатика та кібернетика	2
302	Інформаційні технології	14
303	Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем	2
304	Інша діяльність щодо поводження з відходами	1
305	Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у.	17
306	Інші види діяльності з розроблення програмного забезпечення	1
307	Інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у.	2
308	Каналізаційне господарство	3
309	Каналізація, відведення й очищення стічних вод	9
310	Карбюратори з засобами діяння на склад суміші паливо/повітря за умов роботи, що змінюються, наприклад для збагачування суміші або підтримування її постійного складу	1
311	Каталіз та органічна хімія	1
312	Керування потоками	1
313	Керування рухом суден в районах з лоцманським проведенням, біля берегів, у вузькостях і на акваторіях портів	1
314	Керування, наприклад регулювання насосів, насосних установок або систем, спеціально пристосованих для пружних текучих середовищ	1
315	Кібернетика	1
316	Комплексні методи генерування електричної енергії	1
317	Композиції будівельних розчинів, бетону або штучного каменю, що містять неорганічні зв'язуючі або реакційний продукт з неорганічних зв'язуючих, наприклад полікарбонатні цементи	1
318	Композиції для покриття	2
319	Композиції епоксидних смол; композиції похідних епоксидних смол	6
320	Композиційні матеріали	3

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
321	Компресобудування, тракторо- і автомобілебудування та загальне машинобудування	2
322	Комп'ютерна інженерія	2
323	Комп'ютерна техніка, що може бути використана у спеціалізованих комп'ютерних системах, апаратних нейромережах і системах цифрової обробки сигналів	1
324	Комп'ютерне програмування	1
325	Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	1
326	Комунальне господарство	1
327	Конструктивні елементи перемикачів	7
328	Конструктивні елементи перемикачів, не охоплені групами	1
329	Конструкція змінного транця для моторних надувних човнів	1
330	Конструкція змінного транця для моторних надувних човнів великої вантажопідйомності	1
331	Консультування з питань інформатизації	1
332	Консультування з питань комерційної діяльності й керування	5
333	Контроль селективності оптичних газових сенсорів аміаку у моделюванні оптопар з різним спектральним діапазоном для моніторингу наявності аміаку в оточуючому середовищі	2
334	Контроль фізико-хімічних характеристик природного газу	1
335	Контрольно-вимірювальна техніка	3
336	Контролювання робочих параметрів, наприклад швидкості, сповільнювання або витрати електричної енергії	6
337	Косметологія	4
338	Космічна техніка	3
339	Кріомедицина, кріобіологія, криміналістика для спостереження стереозображень мікрооб'єктів	1
340	Лазерні технології	1
341	Легка промисловість	4
342	Легка промисловість. Текстильна галузь	1
343	Легка промисловість. Швейна галузь	1
344	Легка промисловість: ЗСУ (одяг для військовослужбовців)	2
345	Ливарне виробництво	1
346	Лінії енергопостачання для контакту з струмознімачами транспортних засобів	1
347	Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві	1
348	Лісове господарство	12
349	Лісопильне виробництво	1
350	Магнітні амортизатори	4
351	Магнітні муфти, що вимикаються	1
352	Матеріали для енергоємних пар тертя	1
353	Матеріалознавство	38
354	Матеріалознавство: нові інтерметалічні термоелектричні сплави	3
355	Машини чи пристрої для переміщення рейкових колій без піднімання або з підніманням їх	1
356	Машинобудування	84
357	Машинобудування та ремонт машин	1
358	Машинобудування, верстатобудування, військова техніка	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
359	Машинобудування, верстатобудування, перевантажувальні комплекси, військова техніка	1
360	Машинобудування: випробовування матеріалів на газоабразивне зношування	1
361	Машинобудування: способи керування інтелектуальною системою безпілотних транспортних засобів, які керують як процесами в агрегатах і вузлах, так і процесом руху автомобіля в цілому	2
362	Машинобудування: способи керування наземними транспортними засобами за допомогою інтелектуальних бортових інформаційних систем	1
363	Медицина	104
364	Медицина та фармація	30
365	Медицина та фармація: геропротекторні засоби рослинної природи	1
366	Медицина та фармація: способи лікування за допомогою фармацевтичних засобів дерматологічних захворювань	1
367	Медицина, ветеринарія, біологія	1
368	Медицина, електротехніка та приладобудування	1
369	Медицина: акушерство	3
370	Медицина: акушерство та гінекологія	6
371	Медицина: акушерство та перинатологія	2
372	Медицина: андрологія	9
373	Медицина: анестезіологія	1
374	Медицина: біологічна хімія	8
375	Медицина: гастроентерологія, терапія та інші галузі клінічної медицини	3
376	Медицина: генетика	4
377	Медицина: гігієна	1
378	Медицина: гінекологія	9
379	Медицина: дерматологія	4
380	Медицина: дитяча алергологія	6
381	Медицина: дитяча пульмонологія	5
382	Медицина: дитяча ревматологія	1
383	Медицина: ендокринологія	1
384	Медицина: епідеміологія	6
385	Медицина: загальна практика - сімейна медицина	2
386	Медицина: загальна практика - сімейна медицина, ревматологія, травматологія	1
387	Медицина: загальна практика - сімейна медицина, терапія, кардіологія, ендокринологія, неврологія	1
388	Медицина: імунопрофілактика інфекційних хвороб у ВІЛ-інфікованих дітей	1
389	Медицина: інтенсивна терапія та кардіологія	2
390	Медицина: інфекційні хвороби	12
391	Медицина: кардіологія	19
392	Медицина: клініко-аналітична хімія, патогістологія та гепатологія	1
393	Медицина: лабораторна діагностика	1
394	Медицина: медична біологія	2
395	Медицина: мікробіологія	2
396	Медицина: нейрохірургія	3
397	Медицина: неонатологія	1
398	Медицина: нефрологія та патологічна фізіологія нирок	2

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
399	Медицина: онкогінекологія	4
400	Медицина: онкологія	3
401	Медицина: онкологія та мамологія	1
402	Медицина: онкохірургія	1
403	Медицина: оториноларингологія	9
404	Медицина: офтальмологія	2
405	Медицина: патологічна фізіологія	4
406	Медицина: педіатрія	10
407	Медицина: психіатрія	23
408	Медицина: пульмонологія й алергологія	10
409	Медицина: репродуктологія	1
410	Медицина: сексологія, андрологія, урологія, репродуктологія	1
411	Медицина: сімейна медицина	1
412	Медицина: способи індивідуального підбору (скринінгу) гомеопатичних лікарських препаратів в різних областях клінічної медицини, включаючи гомеопатію	1
413	Медицина: терапія	35
414	Медицина: урологія та патологічна фізіологія нирок	10
415	Медицина: фармакологія та патологічна фізіологія нирок	1
416	Медицина: фтизіатрія	5
417	Медицина: фтизіатрія та внутрішня медицина	2
418	Медицина: фтизіатрія та пульмонологія	2
419	Медицина: хірургія	8
420	Медицини: спосіб скринінгової ранньої діагностики нейрогенних пухлин межистіння, похідних симпатичного стовбура	1
421	Медицини: педіатрія та клінічна імунологія	1
422	Медична фізика	1
423	Медичні та навчальні заклади	1
424	Менеджмент	6
425	Металообробка	3
426	Металообробка відповідальних деталей в машинобудуванні	2
427	Металургійне виробництво	4
428	Металургія	27
429	Металургія: формування діелектричних покриттів	1
430	Металургія: формування захисних ізоляційних покриттів	1
431	Методи і техніки оптичної термометрії, теплотехніки, стандартизації та сертифікації теплотехнічних матеріалів	1
432	Метрологія	7
433	Метрологія та вимірювальна техніка	1
434	Механізація сільського господарства	4
435	Міжнародна співпраця сфері освіти	3
436	Мікро- та оптоелектроніка	2
437	Мікробіологічна промисловість	1
438	Мікроелектроніка	2

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
439	Мікропроцесорна техніка	1
440	Молекулярна біологія	1
441	Молочна промисловість	1
442	Моніторинг наявності аміаку в оточуючому середовищі	1
443	Навчальний процес	6
444	Навчальний процес, школи, музеї	3
445	Навчальні прилади	1
446	Надання послуг у рослинництві; облаштування ландшафту	1
447	Наземний і трубопровідний транспорт. Поштова та кур'єрська діяльність. Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту	1
448	Намети чи тенти взагалі	1
449	Наноплазмоніка	1
450	Нанотехнології	2
451	Нанотехнології: отримання поліфункціональних нанокомпозитів з одночасними магнітними властивостями	1
452	Напівпровідникові прилади, спеціально пристосовані для випрямлення, підсилювання, генерування або перемикання, принаймні з одним потенціальним або поверхневим бар'єром	2
453	Насособудування	1
454	Насособудування: об'ємні насоси	2
455	Насособудування: поршневі насоси	1
456	Наукові дослідження та розробки угруповань	1
457	Нафтова і газова промисловість	8
458	Нафтовидобувна промисловість	3
459	Нафтогазова та гірничовидобувна промисловість. Бурова технологія та техніка.	16
460	Нафтогазове обладнання	1
461	Нафтогазовидобувна промисловість	5
462	Нафтопереробна промисловість	2
463	Нафтопромислове обладнання	2
464	НВЧ електроніка	1
465	Неелектричні освітлювальні пристрої або системи з використанням точкового джерела світла	1
466	Неелектрохімічні надвисокоемні накопичувачі енергії на квантовому рівні	1
467	Нейрокібернетика	9
468	Неорганічна хімія	2
469	Неруйнівний контроль магістральних нафтогазопроводів	1
470	Неруйнівний контроль металоконструкцій	1
471	Ннано- та мікроінтегральні планарні технології	1
472	Обертове буріння похило скерованих та горизонтальних ділянок свердловини	1
473	Обладнання для очищення рідини від механічних домішок	1
474	Обладнання компресоробудування, кріогенної техніки, автомобілебудування та загального машинобудування	1
475	Облік комплектуючих деталей радіоелектронної апаратури	1
476	Обов'язкове соціальне страхування	1
477	Оборонна промисловість	3

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
478	Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність	1
479	Оброблення металів та нанесення покриття на метали	2
480	Оброблення насіння для відтворення	4
481	Оброблення та видалення безпечних відходів	1
482	Оброблення води, промислових чи побутових стічних вод	4
483	Обчислювальна техніка	3
484	Олійно-жирова та харчова промисловість	1
485	Оптимізація розміщення товарів у складських приміщеннях	1
486	Оптична астрономія	1
487	Оптичні прилади та системи	1
488	Оптоелектроніка	2
489	Органи рульового керування, тобто засоби для змінювання напрямку руху транспортного засобу	1
490	Органічна хімія	8
491	Органічна хімія, способи одержання практично корисних органічних сполук	2
492	Освіта	25
493	Освітлювальні пристрої, призначені для стаціонарного встановлювання	3
494	Охорона здоров'я	9
495	Охорона навколишнього середовища	9
496	Охорона праці	4
497	Охоронні системи з виміром електричних величин, а саме охоронні сигналізації для контролю наявності проводів електричної мережі	2
498	Паливна енергетика, новий вид композиційного рідкого палива	1
499	Паливно-енергетичний, металургійний та машинобудівний комплекси	1
500	Пальники для спалювання газу, наприклад газу, який зберігається під тиском у вигляді рідини	1
501	Парфюмерно-косметична промисловість	2
502	Патологічна анатомія, гепатологія, терапія та гістологія	1
503	Патологічна фізіологія, нормальна фізіологія та фармакологія	2
504	Педагогіка	2
505	Пеленгатори для визначання напрямку, з якого надходять інфразвукові, звукові, ультразвукові або електромагнітні хвилі, або потоки елементарних частинок, що не мають вираженої спрямованості	1
506	Передавання або індикація переміщень елементів, чутливих до механічного тиску, що використовуються для вимірювання постійного або квазістаціонарного тиску текучого середовища або сипучого твердого матеріалу електричними або магнітними засобами	2
507	Передача електроенергії	2
508	Перероблення та консервування фруктів і овочів	1
509	Переробна промисловість	1
510	Підвищення експлуатаційних характеристик поверхонь технологічного устаткування в різних галузях промисловості	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
511	Підвищення чутливості оптичних газових сенсорів для моніторингу наявності аміаку в оточуючому середовищі, зокрема, в хімічній промисловості, на трубопроводах аміаку, а також для конструювання сенсорів для харчової промисловості для контролю якості продуктів харчування за зміною концентрації аміаку, що виділяються в процесі порушенні свіжості продуктів тваринництва	1
512	Підводні апарати для ремонту морських свердловин	1
513	Підготовка кадрів вищої кваліфікації	2
514	Підготування та прядіння текстильних волокон	1
515	Підймальна техніка	1
516	Підприємства з наукоємними високими технологіями	1
517	Підприємства реального сектору економіки, органи регіонального управління, вищі навчальні заклади	1
518	Підприємства ремонтної сфери	1
519	Підприємства сільського та лісового господарств	1
520	Підприємства сфери харчування	5
521	Підприємства торгівлі	51
522	Підприємства харчування та фермерські господарства під час виробництва сушених органічних напівфабрикатів та готових виробів природного походження	1
523	Підприємства, які повністю або частково функціонують на території бойових дій, або співпрацюють з підприємствами із зони конфлікту	1
524	Плоскі механізми з вищими кінематичними парами	1
525	Побут	1
526	Поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	3
527	Поліконденсати, що містять більше ніж одну епоксигрупу в молекулі	2
528	Полімеркомпозитні покриття: захист від корозії деталей, які контактують з агресивними середовищами при звичайних та підвищених температурах	5
529	Полімеркомпозитні покриття: захист від корозії деталей, які контактують з агресивними середовищами при звичайних та підвищених температурах	2
530	Полімерна хімія	1
531	Політологія	2
532	Поліцейська техніка	3
533	Порошкова металургія	3
534	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	14
535	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	1
536	Правознавство	1
537	Правоохоронна галузь	1
538	Прецизійні перетворювачі механічних величин	1
539	Приладобудування	29
540	Пристосовання для регулювання або контролювання швидкості чи крутного моменту електричних двигунів постійного струму	5
541	Пристрої або способи для вимірювання сили, роботи, механічної потужності або обертового моменту, спеціально пристосовані для особливого призначення	1
542	Пристрої або способи для намагнічування або розмагнічування	1
543	Пристрої акумулювання електричної енергії	1
544	Пристрої витяжної вентиляції та екології	1
545	Пристрої для ремонту діючих трубопроводів, а саме для їх герметизації та ліквідації витоків	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
546	Пристрої моделювання	1
547	Пристрої підвищення напруги заряду на ємнісних накопичувачах енергії магнітно-імпульсної установки	1
548	Пристрої, в яких обчислювальні операції виконуються шляхом змінювання електричних або магнітних величин	1
549	Промислова екологія	1
550	Профілактична медицина	1
551	Профілактичний антикорозійний захист рубок і надбудов морського і річкового транспорту	1
552	Птахівництво	5
553	Радіо- і мікроелектроніка	1
554	Радіоелектроніка, тренажерні системи (біатлон)	1
555	Радіоелектроніка, тренажерні системи (для стрільби зі стрілецької зброї)	1
556	Радіоелектроніка. Тренажерні системи. Для навчання стрільбі із стрілецької зброї без застосування бойових набоїв	1
557	Радіоелектронне матеріалознавство	1
558	Радіолокація	1
559	Радіотехніка	14
560	Ракетно-космічна галузь, приладобудування для літальних апаратів. Наземний та морський транспорт	1
561	Раціональне використання водних ресурсів	1
562	Раціональне природокористування	4
563	Реагенти для одержання інших ПАР, модифікатори планарних та дисперсних поверхонь, стабілізатори емульсій, емульгатори, плівкоутворювачі 5 та трансмісійні масла	1
564	Регулювання рухом суден	1
565	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	1
566	Реєстрування або індикація положення або типу транспортних засобів або поїздів, стану пристроїв, розташованих на залізничній колії	1
567	Рейковий транспорт	5
568	Ремонт і монтаж машин і устаткування	1
569	Ремонт та відновлення металевих деталей із модифікацією поверхні тертя	1
570	Ремонт трубопроводів	2
571	Ремонту нерухомих з'єднань механізмів, обладнання та пристроїв, корпусних конструкцій, склеювання деталей (сталей, кольорових, чавунів і неметалів за наявності армуючих тканин)	1
572	Рибальство спортивне	3
573	Рибництво	5
574	Розведення та вирощування свійської птиці	1
575	Розкладні меблі	1
576	Розташовування елементів електричної схеми всередині або на поверхні освітлювальних пристроїв	1
577	Розташовування розподільних пристроїв, замикачів або переривників кола або датчиків-перетворювачів для електроіскрового запалювання	1
578	Рятівні устрої, рибальство	1
579	Садово-паркове господарство	4
580	Санітарія. Санітарна обробка рухомого складу метрополітену	1
581	Свердловинні насосні установки	2

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
582	Свинарство	1
583	Сенсорні мережі. Системи гарантованої передачі даних у сенсорних мережах	1
584	Сигналізація, чутлива до наперед невизначених, небажаних або ненормальних умов	1
585	Систем регулювання дорожнього руху (ДР)	15
586	Система сприймання, передавання й обробки інформації про явища у внутрішньому і зовнішньому середовищах організму	1
587	Системи діагностики в медицині (ортопедія)	1
588	Системи діагностики в медицині (оториноларингологія)	6
589	Системи діагностики в медицині (щелепно-лицева хірургія)	1
590	Системи діагностики у медицині. Дистанційна діагностика параметрів біологічного середовища живих організмів	1
591	Системи керування БПЛА	1
592	Системи комплексного розпізнавання радіовипромінюючих об'єктів методами статистичної радіотехніки та штучного інтелекту	1
593	Системи обліку кадрів	1
594	Системи обліку технологічних операцій	1
595	Системи обробки ансамблю сигналів і розпізнавання радіовипромінюючих об'єктів в умовах апіорної невизначеності	1
596	Системи передачі інформації	1
597	Системи радіоелектронної боротьби. Антенна техніка.	1
598	Системи регулювання дорожнього руху (ДР)	2
599	Системи розпізнавання радіовипромінюючих об'єктів	2
600	Системи розпізнавання та ідентифікації особи на основі аналізу акустичних характеристик аудіозапису	1
601	Системи розрахунку собівартості	1
602	Системи спостереження за повітряним простором, виявлення та ідентифікації повітряних об'єктів	1
603	Системи спостереження за повітряними об'єктами	1
604	Системи супутникової навігації і моніторингу рухомих об'єктів	2
605	Системи та технології "комп'ютерного зору"	1
606	Системи управління безпілотними літальними апаратами	1
607	Сільське господарство	293
608	Сільське господарство і відновлення довкілля	1
609	Сільське господарство, годівля	2
610	Сільське господарство, годівля птиці	1
611	Сільське господарство, електромашинобудування	1
612	Сільське господарство, кролівництво	1
613	Сільське господарство, система землеробства	1
614	Сільськогосподарське машинобудування	2
615	Сканування об'єктів із різними габаритними розмірами	1
616	Сонячна енергетика	2
617	Соціально-педагогічна сфера	2
618	Спектрометрія; спектрофотометрія; монохроматори; вимірювання кольорів	1
619	Спорт	6
620	Спортивне спорядження	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
621	Способи або пристрої для визначання ваги	8
622	Способи або пристрої для зчитування з носіїв запису	2
623	Способи або пристрої, спеціально пристосовані для виготовлення, монтування, технічного обслуговування або ремонтування динамоелектричних машин	1
624	Способи видобування природного газу метану з твердих газогідратних утворень, які можуть бути розташовані в глибоко залягаючих шарах під дном морів і океанів	1
625	Способи інтенсифікації видобування природного газу метану з твердих газогідратних утворень, які можуть бути розташовані в піддонних шарах морів і океанів	1
626	Способи та устаткування, спеціально пристосовані для передавання механічних коливань інфразвукової, звукової чи ультразвукової частоти	1
627	Стоматологічна практика	6
628	Стопори для залізничних транспортних засобів, закріплювані на колії	1
629	Струмознімачі для ліній енергоживлення транспортних засобів з електроприводом	1
630	Схеми для магістральних ліній або розподільних мереж змінного струму	2
631	Схеми і пристрої для запалювання чи для забезпечування функціонування газорозрядних ламп	1
632	Сцинтиляційна техніка	3
633	Тара, пакування або елементи пакувань, спеціально пристосовані для певних виробів або матеріалів	2
634	Тваринництво	37
635	Тверді палива	4
636	Твердотільна оптоелектроніка, іоніка, акустооптика, п'єзотехніка, енергетика	1
637	Текстильне виробництво	2
638	Телевізійна техніка, що може бути використана в медицині, біології, криміналістиці для спостереження мікрооб'єктів, зрізів тканин тощо	1
639	Телекомунікації	18
640	Телекомунікації: безпроводні мережі передачі інформації	2
641	Телекомунікації: передача мультисервісних даних у інформаційних мережах	1
642	Телекомунікаційні мережі. Системи бездротового зв'язку	1
643	Телекомунікаційні мережі. Системи бездротового зв'язку (з використанням OFDM)	1
644	Телекомунікаційні мережі. Системи завадостійкого кодування/ декодування інформації	2
645	Телекомунікаційні мережі. Технології управління трафіком	1
646	Теплоенергетика	16
647	Теплотехніка	1
648	Техніка безпеки та охорона навколишнього середовища	2
649	Техніка сканувальної телевізійної мікроскопії	2
650	Техніка телебачення	2
651	Технічна	116
652	Технічний контроль та аналіз: виміри, пов'язані з чистотою води	1
653	Технології видобутку та переробки корисних копалин	1
654	Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу	99
655	Технологічні вимірювання	1
656	Технологія виготовлення напівпровідникових матеріалів	1
657	Технологія виробництва композиційних палив	1
658	Технологія ліків	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
659	Технологія та засоби обробки ансамблю сигналів і розпізнавання радіовипромінюючих об'єктів в умовах апіорної невизначеності	1
660	Товароведення	2
661	Транспорт	4
662	Транспортне машинобудування: трансмісії автомобілів і тракторів	1
663	Транспортування	3
664	Трибологічні дослідження матеріалів	3
665	Триботехнічні випробування матеріалів	2
666	Турбінобудування	1
667	Турбогенераторобудування. Електроенергетика	1
668	Туризм	11
669	Управління у сферах фінансової та податкової діяльності	1
670	Ущільнювання чи тампонаж бурових свердловин	1
671	Фармакологія та медицина	1
672	Фармацевтична галузь	21
673	Фармацевтична промисловість та біотехнології	1
674	Фармацевтична та харчова промисловість	1
675	Фармокологія	5
676	Фермерські підприємства	1
677	Фізика	7
678	Фізика кристалів	2
679	Фізика твердого тіла	1
680	Фізикохімічні способів підвищення стійкості стінок свердловини, схильних до обвалювань	1
681	Фізична культура і спорт	2
682	Фізична хімія	11
683	Фільтри	1
684	Фото- опто-, мікроелектроніка, як елементи фотовольтаїчних приладів, світлодіодів	3
685	Фото-, опто-, мікроелектроніка, біомедицина (біосенсори, маркери)	1
686	Фотометрія	5
687	Функціональне матеріалознавство	2
688	Функціонування інфраструктури автомобільного та міського транспорту	1
689	Харчова промисловість	75
690	Харчова промисловість: Кондитерська промисловість та підприємства ресторанного господарства	1
691	Харчова промисловість: кондитерська, хлібопекарська промисловості	1
692	Харчова промисловість: може бути використаний на підприємствах хлібопекарської галузі та ресторанного господарства	1
693	Харчова промисловість: Молочна і молокопереробна галузі, при виробництві напоїв, соків, вин	1
694	Харчова промисловість: хлібопекарське виробництво, і може використовуватися на хлібопекарських підприємствах і в закладах ресторанного господарства під час виготовлення хліба підвищеної харчової і біологічної цінності.	1
695	Хіміко-термічна обробка металів	1
696	Хіміко-технологічна обробка деталей	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
697	Хіміко-фармацевтична галузь	16
698	Хімічна промисловість	12
699	Хімічна промисловість, органічна хімія	1
700	Хімічна промисловість. Переробка пластмас	3
701	Хімічна промисловість: органічна хімія амінокислотних похідних	1
702	Хімічна промисловість: виробництво полімінеральних добрив та одержання хімічно чистих реактивів	1
703	Хімічне машинобудування	8
704	Хімічні технології	2
705	Хімія	38
706	Хімія високомолекулярних сполук	5
707	Хімія координаційних сполук	1
708	Целюлозно-паперова промисловість	2
709	Цивільні авіакомпанії	9
710	Цифрова мікроелектроніка для формування елементів резистивного перемикання	1
711	Цифрова обробка даних, що використовується в системах зв'язку	2
712	Цифрова обробка сигналів	1
713	Чорна металургія, а саме формування на важконавантажених поверхнях сталевих деталей зносостійких покриттів методом хімікотермічної обробки - цементації.	1
714	Шкільна освіта	2
715	Шкіряна промисловість	1
716	Шлангові підводні кабелі	3
717	Штучний інтелект	1
718	Штучний інтелект, а саме систем технічного зору, системи цифрового опрацювання зображень	2
719	Ювелірна справа	1
720	Ядерна енергетика	7
721	Ядерна фізика	1
Потенційно охороноздатні РНТД		
1	HR-інжиніринг	1
2	Авіабудування	3
3	Авіаційна промисловість	1
4	Авіаційна та ракетно-космічна промисловість України	1
5	Акустооптика	1
6	АПК	21
7	Біомеханіка	1
8	Ботанічні сади	1
9	Будівництво	2
10	Будівництво будівель та споруд	1
11	Будівництво житлових і нежитлових будівель	5
12	Будівництво місцевих трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання	1
13	Веб-портали	1
14	Ветеринарна медицина	16
15	Виготовлення виробів із бетону для будівництва	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
16	Виготовлення струмопровідних частин обладнання, виробів, на яких не допускається утворення електростатичних зарядів	1
17	Видання програмного забезпечення	3
18	Використання електронно-комп'ютерних засобів підприємствами та установами для комп'ютеризації рішення окремих задач проектування	1
19	Виробники світлотехніки, лазерної техніки, оптичних фільтрів, сонячних елементів	1
20	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів	1
21	Виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	8
22	Виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання	12
23	Виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій	1
24	Виробництво виробів з бетону для будівництва	1
25	Виробництво виробів з паперу та картону	2
26	Виробництво готових кормів для тварин	5
27	Виробництво готових металевих виробів	2
28	Виробництво готової їжі та страв	3
29	Виробництво деталей електронного устаткування (приладобудування, медицина, робототехніка, оборонно-промисловий комплекс)	1
30	Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	2
31	Виробництво електро- та радіокомпонентів	4
32	Виробництво електродвигунів, генераторів і трансформаторів	2
33	Виробництво електроенергії	2
34	Виробництво електронних компонентів	2
35	Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	1
36	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення; заводи залізобетонних конструкцій	1
37	Виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення	6
38	Виробництво інших основних органічних хімічних речовин	1
39	Виробництво інших харчових продуктів, не віднесених до інших угрупован	5
40	Виробництво іншої основної хімічної продукції	1
41	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	1
42	Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	1
43	Виробництво контрольно-вимірювальних приладів	1
44	Виробництво літальних апаратів, включаючи космічні	6
45	Виробництво м'ясних продуктів	1
46	Виробництво макаронних виробів і подібних борошняних виробів	1
47	Виробництво машин і устаткування для добувної промисловості та будівництва	2
48	Виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	24
49	Виробництво машин та устаткування для перероблення сільгосппродукції	2
50	Виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі	1
51	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів	2
52	Виробництво медичного, хірургічного та ортопедичного устаткування	1
53	Виробництво металообробних машин і верстатів	4
54	Виробництво мікročіпів та систем неруйнівного контролю	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
55	Виробництво молочних продуктів	1
56	Виробництво морозива	3
57	Виробництво м'яса	1
58	Виробництво м'яса свійської птиці	3
59	Виробництво м'ясних продуктів	9
60	Виробництво олій та тваринних жирів	2
61	Виробництво оптичних приладів та фотографічного устаткування	1
62	Виробництво освітлювального устаткування	1
63	Виробництво основної хімічної продукції	1
64	Виробництво пестицидів та іншої агрохімічної продукції	1
65	Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування	11
66	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	3
67	Виробництво продуктів дитячого харчування та диєтичних продуктів	1
68	Виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	4
69	Виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування	1
70	Виробництво прянощів і приправ	1
71	Виробництво рафінованих олій та жирів	1
72	Виробництво рибних продуктів	5
73	Виробництво сухарів і сухого печива	8
74	Виробництво сухарів, печива, пирогів і тістечок з тривалим терміном зберігання	1
75	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	3
76	Виробництво харчових продуктів	12
77	Виробництво харчових продуктів та напоїв	3
78	Виробництво харчових продуктів, не віднесених до інших групувань	2
79	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	7
80	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	1
81	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів	11
82	Виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів	6
83	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів	2
84	Виробництво, передача та розподілення електроенергії	2
85	Виробництво рибних продуктів	1
86	Вирощування багаторічних культур	2
87	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	15
88	Вирощування зернових та технічних культур	1
89	Вирощування інших багаторічних культур	2
90	Вирощування овочів і баштанних культур коренеплодів і бульбоплодів	9
91	Вирощування однорічних і дворічних культур	1
92	Вирощування пряних, ароматичних і лікарських культур	1
93	Вища освіта	71
94	Виявлення, опрацювання та класифікації сигналів дефектів залізничної колії	1
95	Впровадження мереж мобільного зв'язку стандарту LTE в умовах України як в ліцензійному, так і в неліцензійному частотному діапазоні	1
96	Галузеве машинобудування	1
97	Галузь засобів радіаційного захисту, дозиметрія	2

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
98	Гальванічні цеха (дільниці) промислових підприємств	1
99	Геологія	1
100	Гідроракустика, електроакустика	1
101	Гірничо-добувні та металургійні підприємства	1
102	Гірничозбагачувальні підприємства	3
103	Гірничорудні підприємства з підземним видобутком руд	5
104	Декоративне садівництво та вирощування продукції розсадників, облаштування ландшафту	1
105	Державне управління загального характеру	58
106	Бджільництво	1
107	Діяльність автомобільного вантажного транспорту	1
108	Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування	1
109	Діяльність готелів та ресторанів	4
110	Діяльність із забезпечення фізичного комфорту	1
111	Діяльність їдалень та постачання готової їжі	7
112	Діяльність кафе	1
113	Діяльність кримінально-виконавчої інспекції	1
114	Діяльність посередників у торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	2
115	Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами	1
116	Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту	6
117	Діяльність ресторанів	10
118	Діяльність ресторанів, надання мобільних послуг харчування	1
119	Діяльність у сфері архітектури	4
120	Діяльність у сфері геології та геологорозвідування	1
121	Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах	11
122	Діяльність у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг	1
123	Діяльність у сфері статистики та соціології	1
124	Діяльність центрального банку	1
125	Добування залізних руд	1
126	Добування металевих руд	36
127	Добування руд кольорових металів	2
128	Дослідження і розробки в галузі гуманітарних наук	1
129	Дослідження і розробки в галузі природничих наук	15
130	Дослідження і розробки в галузі природничих та технічних наук	16
131	Дослідження і розробки в галузі технічних наук	4
132	Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук	52
133	Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук	33
134	Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій	3
135	Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки	1
136	Дошкільна освіта	2
137	Друкування ішої продукції	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
138	Екологічні служби	1
139	Екологія	19
140	Економіка	13
141	Економічні перетворення; демографічні зміни та благополуччя суспільства	2
142	Електроенергетика	2
143	Електромонтажні роботи	4
144	Електроніка, радіотехніка та телекомунікації	4
145	Електронна техніка	1
146	Електротехніка та електромеханіка	2
147	Електрохімічна промисловість	1
148	Енергетика	9
149	Енергетика та енергоефективність	1
150	Енергетика та енергозбереження	1
151	Житлово-комунальне господарство	1
152	Забезпечення експлуатаційних параметрів оптичних сенсорів газу на основі спряжених поліаміноаренів	1
153	Забір, очищення та постачання води	3
154	Заводи залізобетонних конструкцій	2
155	Загальне та спеціальне машинобудування	1
156	Заклади, що займаються розробкою трансформаторів, реакторів та електродвигунів	2
157	Засоби автоматизованого динамічного позиціонування вісі буру якорної платформи	1
158	Захист інформації	4
159	Зварювання	2
160	ЗВО	27
161	Зовнішньоекономічна діяльність	1
162	Інформатика	12
163	Інформатика та кібербезпека	3
164	Інформатика та кібернетика	8
165	Інформаційні технології	4
166	Інша допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення	1
167	Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н. в. і. у.	1
168	Інші будівельно-монтажні роботи	4
169	Інші види діяльності у сфері розроблення програмного забезпечення	3
170	Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	3
171	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	1
172	Інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у.	3
173	Історія	2
174	Історія та археологія	15
175	Каналізація, відведення й очищення стічних вод	1
176	Клінічні лабораторії, лабораторії фармацевтичного аналізу	1
177	Комп'ютерна техніка	1
178	Комп'ютерна безпека	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
179	Комп'ютерне програмування	4
180	Комунальні заклади	5
181	Консультавання з питань інформатизації	1
182	Консультавання з питань комерційної діяльності і керування	26
183	Консультавання та пов'язана з ними діяльність	3
184	Космічне приладобудування	1
185	Культура, етика	1
186	Лабораторії контролю якості харчових продуктів	1
187	Лабораторії фізико-хімічних методів аналізу	2
188	Ландшафтознавство	1
189	Легка промисловість	4
190	Ливарне виробництво	1
191	Лиття легких кольорових металів	1
192	Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві	6
193	Лісівництво та лісозаготівлі	1
194	Лісове господарство	61
195	Ловля риби у внутрішніх водоймах, морях та океанах	1
196	Малий та середній бізнес	1
197	Математика, статистика, право	1
198	Матеріали для рекламних акцій у сфері готельного та екскурсійного бізнесу	1
199	Матеріалознавство	1
200	Машинобудування	28
201	Медицина	18
202	Медицина та медичне приладобудування	1
203	Медична та органічна хімія	1
204	Медичні заклади	2
205	Медичні наукові установи та ЗВО	2
206	Медіазнавство, соціальні комунікації, мистецтвознавство, культурологія, філологічні науки, педагогічні науки, психологічні науки та ін.	1
207	Металургійна галузь	2
208	Металургійне виробництво	7
209	Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	1
210	Металургійні підприємства	2
211	Металургія	7
212	Методи інженерії поверхні	1
213	Механіка	4
214	Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг	1
215	Мистецтво	2
216	Мистецтвознавство, психологія, соціологія, філософія	1
217	Міжнародна діяльність	1
218	Міжнародні відносини	1
219	Мікрометалургія	1
220	Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування	4

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
221	Монтаж систем опалення, вентиляції та кондиціонування повітря	1
222	Музеї, регіональні спілки художників	1
223	Навчальні заклади	34
224	Надання інших індивідуальних послуг	3
225	Надання інших послуг у поліграфічній діяльності	1
226	Надання послуг у рослинництві; облаштування ландшафту	2
227	Надання послуг, пов'язаних з діяльністю риборозплідників та рибних ферм, обстеження стану водоймищ	1
228	Наука, освіта, підприємництво, бізнес	1
229	Наукові дослідження та розробки	28
230	Наукові проблеми сільського, лісового і садово-паркового господарства, ветеринарії	2
231	Науково-виробничі геологічні організації	2
232	Науково-дослідні інститути	29
233	Нафтогазова інженерія, будівництво	1
234	Національна Поліція України	5
235	НДІ геології	2
236	Нелінійна оптика	2
237	Неспеціалізована оптова торгівля	16
238	Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	1
239	Обґрунтування та розробка раціонів харчування згідно сучасних принципів нутріціології та дієтології для дітей дошкільного віку	1
240	Образотворче мистецтво	1
241	Оброблення даних	4
242	Оброблення металів та нанесення покриттів на метали	4
243	Оброблення насіння для відтворення	1
244	Оброблення та видалення безпечних відходів	2
245	Оброблення та нанесення покриттів на метали	1
246	Обчислювальна техніка	1
247	Овочівництво; декоративне садівництво та вирощування продукції розсадників	1
248	Опто- та мікроелектроніка	1
249	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	2
250	Оптова торгівля будівельними матеріалами	1
251	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	1
252	Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням та товарами для тварин	1
253	Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням	1
254	Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення	2
255	Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням	1
256	Оптова торгівля м'ясом та м'ясопродуктами	1
257	Оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	2
258	Оптова торгівля фруктами та овочами	1
259	Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	1
260	Оптоелектроніка	1
261	Оптоелектронні та лазерні пристрої	1
262	Організації, що розробляють та виготовляють електронні прилади	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
263	Організування інших видів відпочинку та розваг	1
264	Органічна хімія	2
265	Органічне виробництво і продовольча безпека	3
266	Ортопедія, стоматологія, щелепно-ліцева хірургія	1
267	Освіта	143
268	Охорона здоров'я	7
269	Охорона навколишнього середовища	6
270	Охорона природи	15
271	Передача електроенергії	5
272	Перероблення молока та виробництво сиру	2
273	Перероблення та консервування картоплі	1
274	Перероблення та консервування овочів та фруктів, не віднесене до інших групувань	1
275	Перероблення та консервування риби, ракоподібних, молюсків	2
276	Перероблення та консервування фруктів і овочів	7
277	Переробна галузь агропромислового комплексу	7
278	Переробна та добувна промисловість	1
279	Підбір та забезпечення персоналу	3
280	Підприємства вітроенергетики	1
281	Підприємства авіа- та ракетобудування	1
282	Підприємства аеро-космічної галузі	1
283	Підприємства акустооптики та оптоелектроніки	1
284	Підприємства видобувної промисловості	1
285	Підприємства вугільної, гірничорудної та металургійної промисловості	1
286	Підприємства гірничо-металургійного комплексу України	1
287	Підприємства електротехнічної, радіотехнічної і електронної промисловості	1
288	Підприємства комунального господарства	1
289	Підприємства машинобудівної галузі, виробники ортопедичної продукції	1
290	Підприємства машинобудування	6
291	Підприємства металургійної та хімічної галузей	1
292	Підприємства приладобудування, автоматизації систем управління	1
293	Підприємства радіоелектроніки, лазерної та оптичної технік	1
294	Підприємства радіоелектронної та мікроелектронної промисловості	3
295	Підприємства ракетно-космічної галузі, авіа- і машинобудування, енергетики, виробники медичних матеріалів і техніки (зокрема, стоматологія і ортопедія)	1
296	Підприємства та установи машинобудування	6
297	Післяурожайна діяльність	3
298	Побут	1
299	Поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	15
300	Посередництво в оптовій торгівлі	1
301	Послуги з сприяння мисливству в комерційних цілях	1
302	Постачання готових страв для подій	2
303	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.	1
304	Постачання інших готових страв	1
305	Постачання теплової та електричної енергії	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
306	Початкова освіта	2
307	Право	7
308	Практична психологія	1
309	Практична психологія, соціальна педагогіка, медицина	1
310	Приладобудування	7
311	Природно-заповідний фонд	1
312	Природоохоронні заклади	3
313	Прискорювачі заряджених частинок	1
314	Прісноводне рибництво (аквакультура)	1
315	Проектування та розробка повітряних та космічних літальних апаратів	1
316	Промислові підприємства	3
317	Промислові, контрольно-аналітичні лабораторії з хімічного аналізу	2
318	Професійна освіта (за спеціалізаціями)	1
319	Професійна, наукова та технічна діяльність	29
320	Профілактична медицина	1
321	Психологія	16
322	Радіо-, мікроелектроніка	1
323	Ракетно-космічна промисловість	1
324	Ракетобудування	5
325	Раціональне природокористування	64
326	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	25
327	Рекламні агентства	1
328	Ремонт і монтаж машин і устаткування	1
329	Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення	1
330	Ремонт побутових виробів та предметів особистого вжитку	3
331	Ремонт побутових виробів та предметів особистого вжитку	3
332	Рибальство, рибництво та пов'язані з ними послуги; фермерські господарства, існуючі ставкові господарства або малі ізольовані водойми, придатні для рибогосподарського використання	1
333	Рибне господарство	1
334	Рибне та мисливське господарство	1
335	Рибогосподарські підприємства	2
336	Роздрібна торгівля	29
337	Роздрібна торгівля в спеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	2
338	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах	15
339	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах без переваги продовольчого асортименту	1
340	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту	3
341	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	2
342	Роздрібна торгівля в спеціалізованих магазинах продовольчими товарами	2
343	Роздрібна торгівля іншими продовольчими товарами	1
344	Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах	1
345	Роздрібна торгівля продовольчими товарами в спеціалізованих магазинах	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
346	Роздрібна торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах	1
347	Роздрібна торгівля тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах	2
348	Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	1
349	Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу інтернет	1
350	Розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність	3
351	Розподілення електроенергії	1
352	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту	1
353	Садово-паркове господарство	2
354	Санітарні послуги, прибирання сміття та знищення відходів	1
355	Санітарно-епідеміологічні станції різного рівня	1
356	Сільське господарство	113
357	Сільське господарство, біоінженерія, біотехнологія	37
358	Сільське господарство, ветеринарія	2
359	Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг	47
360	Сільське господарство. Рослинництво	5
361	Сільсько-господарське виробництво	3
362	Служби екологічного моніторингу	1
363	Соціальні та поведінкові науки (психологія, соціологія), Управління та адміністрування	1
364	Соціально-педагогічні служби у виховних колоніях	1
365	Спеціальна освіта	1
366	Статистичний аналіз	1
367	Страховання	4
368	Судно-, літако-, і машинобудування	2
369	Сфера обслуговування	1
370	Сфера природничих та технічних наук (каталіз, оптика)	1
371	Текстильне виробництво	1
372	Теплоенергетика	1
373	Термоядерна енергетика	1
374	Технічна	116
375	Технічна обробка металів	1
376	Технічне обслуговування та ремонт автомобілів, автомобільних деталей.	1
377	Технічні випробування та дослідження	4
378	Технології напівпровідникових матеріалів, в електронній техніці при виготовленні сонячних батарей	1
379	Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу; органічне виробництво і продовольча безпека	3
380	Торгівля автомобільними деталями та приладдям	1
381	Торгівля автомобілями	1
382	Торгівля електроенергією	1
383	Трудове навчання та технології	5
384	Туризм	1
385	Туристичні агенції	1
386	Управління нерухомим майном	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
387	Управління та адміністрування	4
388	Управління та моніторинг геологічного середовища	3
389	Управління у сферах фінансової та податкової діяльності	1
390	Управлінська діяльність	1
391	Установлення та монтаж машин і устаткування	1
392	Фармацевтичне виробництво	1
393	Фармацевтичні компанії, які ведуть власні дослідження з розробки нових препаратів	1
394	Фармація	1
395	Фармація, фармакологія та медицина	1
396	Фахівці соціономічного профілю, викладачі, студенти ВНЗ	1
397	Фізика високих енергій	1
398	Фізика елементарних частинок, фізика високих та надвисоких енергій, теорія фазових переходів та теорія конденсованих систем	1
399	Фізична культура і спорт	4
400	Фізична терапія, ерготерапія	1
401	Філологія	5
402	Філологія, прикладна лінгвістика	2
403	Філософія	2
404	Фінанси, банківська справа та страхування	2
405	Фінансова діяльність, грошове та фінансове посередництво	1
406	Харчова промисловість	18
407	Хімічна промисловість	4
408	Хімічне виробництво	1
409	Хімічні та фармацевтичні компанії	2
410	Хімічні фірми, які спеціалізуються на заказному синтезі (органічні речовини, білдинг-блоки, бібліотеки нових сполук для скринінгу тощо)	1
411	Хімія	7
412	Шахти та гірничозбагачувальні комбінати	1
413	Школи, культурні центри регіону, бібліотеки	3

Додаток 2

Розподіл РНТД, які розроблені науковими установами галузевого спрямування за останні 10 років, за галузями та сферами застосування відповідності до типів РНТД

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
	РНТД, на які наявні майнові права	
1	Абдомінальна хірургія	4
2	Автомобільна галузь	14
3	Алергологія та імунологія	1
4	Біотехнологія вірусних препаратів	1
5	Біохімія ферментів людини	1
6	Вагонобудівні та вагоноремонтні підприємства	1
7	Вантажний залізничний транспорт	46
8	Виготовлення термоелектричних батарей	1
9	Виготовлення термоелектричних мікробатарей	4
10	Вимірювальна техніка	14
11	Виробництво будівельних матеріалів та виробів	1
12	Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу	45
13	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів	1
14	Виробництво оптичних приладів і фотографічного устаткування, підприємства оптичного приладобудування	2
15	Виробництво, передача та розподілення електроенергії	2
16	Відноситься до медицини, до ультразвукової діагностики і може бути використаний для діагностики функціонального судинного стану головного мозку людини в процесі діяльності, а також при проведенні масових скринінгових обстежень	1
17	Вугільна галузь	10
18	Державна система СФД	10
19	Державні установи, експертні організації, митні органи, суб'єкти господарювання у сфері видобування, архітектури і будівництва	2
20	Державні установи, експертні організації, митні органи, суб'єкти господарювання у сфері видобування, архітектури і будівництва, фізичні особи	4
21	Державні установи, експертні організації, митні органи, суб'єкти господарювання у сфері геології, видобування, архітектури і будівництва	2
22	Державні установи, Мінкультури, митні органи, МВС, суб'єкти господарювання у сфері гемології, геології та музейної справи, фізичні особи	2
23	Державні установи, Мінкультури, суб'єкти господарювання у сфері гемологічної експертизи, архітектури, будівництва, реставрації, МВС, митні органи	2
24	Державні установи, органи виконавчої влади, Мінкультури, суб'єкти господарювання у сфері архітектури, будівництва, реставрації	2
25	Держсховище, сфера послуг з гемологічної експертизи	2
26	Для академічних культурологів, соціологів, спеціалістів у галузі освіти, політики, ЗМІ	1
27	Для викладачів суспільних дисциплін, наукових працівників, студентів гуманітарних вузів	1
28	Для науковців, митців, культурологів, викладачів соціально-культурологічних, мистецтвознавчих дисциплін, аспірантів, докторантів та читачів, які цікавляться проблемами історії та теорії культури України	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
29	Для науковців, студентів вузів культури й мистецтва, які професійно вивчають мистецтво, викладачів, аспірантів гуманітарних навчальних закладів та всіх тих, хто цікавиться культурою	2
30	Для науковців, фахівців у галузі філософсько-естетичної науки, мистецтвознавства, історії та теорії культури, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться проблемами сучасної культурології	1
31	Для науковців, фахівців у галузі філософсько-естетичної науки, мистецтвознавства, історії та теорії культури, студентів, магістрів, аспірантів, усіх, хто цікавиться проблемами сучасної культурології	1
32	Для студентів і викладачів мистецьких вишів, дослідників театального і музичного мистецтва, культурології, філософії культури, мистецтвознавства	1
33	Для фахівців в галузі культурології, філософії культури, мистецтвознавства, дослідників наукових інституцій та творчих вищих навчальних закладів	9
34	Для фахівців у галузі архітектури, мистецтвознавства, пам'яткознавства, а також для всіх, хто цікавиться проблемами збереження культурної спадщини України	1
35	Для фахівців у галузі соціо-гуманітарного пізнання, а також для усіх, хто цікавиться сучасними проблемами мультикультуралізму та глобального суспільства	1
36	Для фахівців у галузі естетики, теорії та історії культури, літературознавства, мистецтвознавства, викладачів і студентів гуманітарних спеціальностей	1
37	Для фахівців у галузі етнокulturології та культурної антропології, фольклористики та етнології, етнопсихології та етнопедagogіки, студентам навчальних закладів мистецтва та культури, усім, хто має стосунок до формування особистості у просторі української культури	1
38	Для фахівців у галузі культури, антропології, етнології, соціології, психології, філософії, мистецтвознавства, педагогіки, історії, а також аспірантам, студентам і широкому читацькому колу, усім, хто цікавиться порушеними у монографії проблемами	1
39	Для фахівців у галузі культури, музичного, образотворчого, театального та інших мистецтв, педагогіки, історії науки та освіти, студентам навчальних закладів мистецтва і культури, усім, хто цікавиться питаннями організації культурно-мистецької освіти	1
40	Для фахівців у галузі культурології, історії та теорії культури, студентам навчальних закладів культури, усім, хто цікавиться питаннями звичаєвості українців	1
41	Для фахівців у галузі культурології, історії, філософії культури, мистецтвознавства, викладачів та студентів	1
42	Для фахівців у галузі культурології, кінознавства, проблем сучасної гуманістики, практиків мистецтва, викладачів та студентів творчих вищих навчальних закладів	2
43	Для фахівців у галузі культурології, музикознавців, викладачів, студентам і аспірантам навчальних закладів культури і мистецтва, науковцям гуманітарного профілю	1
44	Для фахівців у галузі культурології, філософії культури, мистецтвознавства, дослідників наукових інституцій та творчих вищих навчальних закладів	11
45	Для фахівців у галузі культурології, філософії культури, філософської антропології, мистецтвознавства, студентам навчальних закладів мистецтва та культури, всім, хто цікавиться означеною проблематикою	1
46	Для фахівців у галузі культурології, філософії, мистецтвознавства, викладачів, аспірантів, докторантів і всіх, хто цікавиться проблемами мистецтва в культурному просторі	1
47	Для фахівців у галузі мистецтвознавства та культурології	1
48	Для фахівців у галузі культурології, філософії, мистецтвознавства, викладачів, аспірантів, докторантів і всіх, хто цікавиться проблемами візуалізації реального в сучасному культурному просторі	1
49	Дослідження та експериментальні розробки у сфері технічних наук	1
50	Дослідження та експериментальні розробки в галузі природничих та технічних наук	109
51	Екобіотехнологія, промислова мікробіологія	3

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
52	Експертно-криміналістична діяльність	1
53	Електрогенеруючі пристрої	1
54	Електроніка, генераторна техніка	1
55	Енергетика, система зниження шуму	1
56	Енергозберігаючі технології виробництва теплової та електричної енергії	1
57	Загальна медична мережа	45
58	Засоби вабезпечення вибухових робіт	2
59	Засоби індивідуального бронезахисту, правоохорона діяльність	1
60	Засоби отримання теплової і електричної енергії	1
61	Інфекційні захворювання та вірусологія	1
62	Кардіологія та нефрологія	1
63	Кардіологія, кардіохірургія, аритмологія та електрофізіологія серця	1
64	Кардіохірургія	30
65	Клінічна імунологія	2
66	Клінічна та експериментальна медицина	1
67	Коксохімічна промисловість	3
68	Кольорова металургія	1
69	Комп'ютерне програмування	3
70	Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	12
71	Користувачі нормативних документів у сфері обігу дорогоцінного каміння	4
72	Космічний транспорт	6
73	Кріомедицина, і може бути використаний для проведення загальної екстремальної аерокріотерапії	2
74	Культурологія	23
75	Легка промисловість, правоохорона діяльність	
76	Лікувальні та лікувально-профілактичні установи, центри реабілітації, санаторно-курортні заклади	12
77	Лісове господарство	51
78	Машинобудування	5
79	МВС, СБУ, оператори у сфері будівництва	2
80	МВС, СБУ, страхові компанії	6
81	Медико-психологічний огляд	1
82	Медицина	101
83	Медична лабораторна діагностика	5
84	Медична та стоматологічна практика	34
85	Медична техніка	14
86	Мистецтвознавство	23
87	Напівпровідникова та електронна промисловості	1
88	Неврологія	2
89	Неврологія та фізіотерапія, і може бути використана для відновлювального лікування дегенеративно-дистрофічних захворювань	1
90	Нейрохірургія	1
91	Нефрологія та онкологія	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
92	Нефрологія та урологія	3
93	НТБ (науково технічна бібліотека)	2
94	Оброблення даних	30
95	Органи виконавчої влади, суб'єкти господарювання у сфері видобування корисних копалин, державні організації	6
96	Ортопедія	7
97	Охорона здоров'я	4
98	Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	45
99	Персональні кондиціонери для одягу	6
100	Підприємства гемологічного профілю	2
101	Побутова техніка	1
102	Побутові термоелектричні холодильники	1
103	Пожежна безпека та цивільний захист	3
104	Правоохорона діяльність	42
105	Правоохорона діяльність, спеціальні транспортні засоби	16
106	Правоохоронна діяльність, навчально-тренувальні засоби	4
107	Приладобудування	1
108	Пристрої генерації електричної енергії	3
109	Промисловість України	54
110	Психологія	2
111	Психологія, і може бути використана для обстеження емоційної сфери підлітків, які мешкають в умовах озброєного конфлікту	1
112	Пульмонологія та нефрологія	1
113	Радіолокаційні дослідження іоносфери	14
114	Радіофізика	4
115	Реабілітологія	1
116	Реаніматологія	1
117	Рекуператори теплової енергії вентиляційного повітря	1
118	Рибальство	19
119	Робота з базами даних	2
120	Санаторно-курортна галузь	51
121	Система охорони здоров'я	3
122	Сільське господарство	10
123	Службове собаківництво, правоохорона діяльність	8
124	Соляна галузь	3
125	Спеціальні технічні засоби	7
126	Спиртова галузь	7
127	Створення програмного забезпечення	33
128	Теплові насоси теплообмінного типу	2
129	Теплометрія	7
130	Термоелектричне приладобудування	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
131	Термоелектричні вимірювальні перетворювачі	1
132	Термоелектричні генератори	3
133	Термоелектричні прилади	5
134	Термоелектричні прилади медичного призначення	2
135	Термоелектричні пристрої	1
136	Термоелектричні пристрої охолодження та нагріву	3
137	Технології одержання теплової енергії шляхом безполум'яного спалювання органічного палива у каталітичних джерелах тепла	1
138	Токсикологія та експериментальна патофізіологія	1
139	Торокальна хірургія	1
140	Травматологія	12
141	Ургентна медицина	1
142	Урологія та нефрологія	1
143	Усі користувачі нормативних документів у сфері обігу дорогоцінного каміння	4
144	Фармацевтична промисловість	1
145	Фізика атмосфери та ближнього геокосмосу	3
146	Фізика атмосфери та ближнього геокосмосу	1
147	Фізико-хімічні і токсикологічні способи визначення токсичності продуктів горіння кабельних виробів	1
148	Фізична культура і спорт	8
149	Функціональна діагностика, медицина праці, профілактична медицина	1
150	Харчова промисловість	2
151	Хімічна промисловість	2
152	Хірургія	20
153	Хірургія серця	1
154	Цивільний захист	1
Потенційно охороноздатні РНТД		
1	Автодорожня галузь	14
2	Випробування вагонів метро та пасажирського рухомого складу	1
3	Випробування вагонів-цистерн та запобіжних клапанів	1
4	Випробування вантажного рухомого складу	5
5	Випробування рухомого складу	1
6	Випробування тягових хомутів	1
7	Виробництво оптичних приладів і фотографічного устаткування, підприємства оптичного приладобудування	8
8	Гальмівні системи	1
9	ДГЦУ, виконання завдань контролю за операціями з алмазами відповідно до вимог Сертифікаційної схеми Кімберлійського процесу	1
10	Державна система СФД	5
11	Держсховище, сфера послуг з гемологічної експертизи	4
12	Дослідження та експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук	60
13	Екобіотехнологія	3
14	Електрорухомий склад	1

№ п/п	Галузь / сфера застосування	Кількість РНТД
15	Енергоощадні системи на транспорті	2
16	Загальна медична мережа	2
17	Залізничний транспорт	10
18	Зважування рухомого складу	2
19	Коксохімічна промисловість	5
20	Комп'ютерне програмування	3
21	Користувачі нормативних документів у сфері обігу дорогоцінного каміння	7
22	Лікувальні та лікувально-профілактичні установи, центри реабілітації, санаторно-курортні заклади	2
23	Медична та стоматологічна практика	3
24	Органи виконавчої влади, суб'єкти господарювання у сфері інвестиційної діяльності, видобування та обробки декоративного каміння	2
25	Органи законодавчої і виконавчої влади, суб'єкти господарювання у сфері гемології, ювелірної галузі, видобування і обробки коштовного та декоративного каміння	2
26	Промислова мікробіологія	3
27	Радіолокаційні дослідження іоносфери	3
28	Радіофізика	4
29	Рухомий склад метро	1
30	Санаторно-курортна галузь	2
31	Спиртова галузь	3
32	Тарування візків вантажних вагонів	2
33	Технічні випробування та дослідження	13
34	Фізика атмосфери та ближнього геокосмосу	4
35	Фізична культура і спорт	10